PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo - Cena 70 lir

Leto XXVI. Št. 254 (7748)

TRST, torek, 10. novembra 1970

VČERAJ V POSLANSKI ZBORNICI

V NAPETEM OZRAČJU PRIČETEK RAZPRAVE O RAZPOROKI IN DRUGEM VLADNEM DEKRETU

Giolitti napovedal zvišanje narodnega dohodka za 6,6 odst. PSI je ostro obsodila občinski odbor Ciancimina v Palermu

RIM, 9. — Danes se je pričela v poslanski zbornici povezana razprava o razporoki in o vladnem zakonskem dekretu, ki bi jo morali končati v začetku decembra, tako da bi odobrili oba zakona. Vendar pa je položaj zapleten in poln neznank.

Glede razporoke se je ponovil napad demokristjanov in katoliške desnice in jezuitsko glasilo «Civiltà cattolica» grozi z novimi popravki. Zdi se že glasovi, da iščejo «prosto strelce», kar bi seveda pomenilo, da se krši sporazum, ki je bil sprejet v senatu in da se prehaja na nevarno minirano področje, ki lahko privede do resnejših posledic.

Danes so med dopoldansko razpravo govorili številni demokristjani in misovci in so vpisani na dnevni red razprave predvsem njih poslanci, za razporoko pa se je vpisalo malo poslancev, da bi lahko razpravo pospešili.

Popoldne pa se je pričela razprava o vladnem zakonskem dekretu, katerega so ponovno odločno zavrnili poslanci KPI in PSIUP, ki se zlasti jeze, ker vlada ni upoštevala popravkov ki so bili sprejeti na zasedanju komisije.

Jutri se pod predsedstvom Pertinija sestanejo načelniki skupin poslanske zbornice, ki bodo razpravljali o nadaljevanju debate o razporoki in o vladnem dekretu, o čemer so se že prej dogovorili, da naj se razprava vrši povezano. Načelniki skupin bodo sedaj govorili o času razprave in o načinu glasovanja, kar vse ima tudi političen pomen, saj se prav z vprašanji postopka odloča, če bo mogoče pravočasno odobriti oba zakona.

V sredo ob 17. uri se bo sestal centralni komite PSI. uvodno poročilo bo imel tajnik Mancini, komite pa bo zasedal še 12. in 13. novembra.

Minister za proračun in programiranje Giolitti je danes imel tiskovno konferenco, na kateri je povedal, da namerava zbrati vsak mesec novinarje, da jih bo obvestil o gospodarskem položaju. Minister je med drugim dejal, da prihaja do obnovitve industrijske proizvodnje in da računajo, da bo narodni dohodek letos narastel v Italiji za 6,6 odstotka. Glede vprašanja Montedison je minister izjavil, da gre za obsežen problem, ki prav gotovo zanima ministrstvo in CIPE ter da ministrstvo preučuje tako imenovan «načrt kemije», ki naj služi za osnovo razvoja celotne italjanske kemijske industrije.

Minister za trgovinsko mornarico Mannironi je sprejel sindikalne predstavnike pomorščakov, katerim je obrazložil načrt IRI o preureditvi subvencioniranih pomorksih prog FINMARE. Sindikalne organizacije FILM-CGIL, FILM-CISL in UILM-UIL so po sestanku izdale skupno poročilo, v katerem zahtevajo, da naj vlada najprej pojasni svoje stališče do pomorske politike na splošno v razdobju, ko postaja pomorski promet vedno pomembnejši.

Sekcija za lokalne ustanove PSI je danes ostro obsodila ustanovitev občinskega odbora v Palermu, kateremu predseduje župan Ciancimino in pravi, da gre za nekaj nezaslišanega in politično absurdnega. Še zlasti obtožujejo KD in PSU, ki sta to omogočili.

Etiopski cesar Haile Selasie med razgovorom z minstrskim predsednikom Colombom

Mirko Tepavac obišče Poljsko

BEOGRAD, 9. — Na vabilo zunanjega ministra Ljudske republike Poljske Stefana Jedrihovskega bo državni tajnik za zunanje zadeve Mirko Tepavac te dni odpotoval na uradni obisk v Poljsko.

Draginjska doklada se je zvišala za točko

RIM, 9. — Osrednji statistični urad ISTAT je sporočil, da se je za trimesečje avgust - oktober 1970 zvišala draginjska doklada za eno točko, ker je indeks življenjskih stroškov narasel na 165,99, medtem ko je znašal v prejšnjem trimesečju 165.

Združenje industrijcev je v svojem komentarju ugotovilo, da se je letos zvišala draginjska doklada že za osem točk, kar se še ni zgodilo od 1964. leta dalje.

Baski v boju proti Frankovemu fašističnemu režimu

MADRID, 9. — Izvršni odbor odporniškega gibanja Baskov, vladni svet baskovske pokrajine in sindikalna zveza Baskov so naslovili na baskovski narod poziv, naj se udeleži splošne stavke. Poziv se sklicuje na skorajšnji proces pred vojaškim deželnim poveljstvom v Burgosu proti šestnajstim Baskom. Na osnovi obtožnice preti nevarnost, da jih bodo šest obsodili na smrt.

Podpisniki poziva protestirajo proti temu procesu in vabijo delodajalce, delavce, uradnike, študente in vse prebivalstvo na splošno stavko, ki bo na dan začetka procesa v Burgosu.

Kot smo poročali že v prejšnjih dneh, v Španiji so v teku stavke in politične demonstracije proti Frankovemu režimu. V prejšnjih dneh je Frankova policija aretirala mnogo študentov in delavcev, kar še bolj zaostruje položaj in boj proti španski diktaturi.

RIM, 9. — Ministrstvo za delo sporoča, da bo popoldne zaključni razgovor o obnovitvi pogodbe za šoferje avtobusnih podjetij.

NA BLEDU ZASEDANJE MEŠANE KOMISIJE ZA INDUSTRIJSKO SODELOVANJE

Zelo pozitiven razvoj blagovne izmenjave med Italijo in SFRJ

Italija še vedno na prvem mestu v jugoslovanskem izvozu in na tretjem v uvozu - Delegaciji vodita Boris Šnuderl in Eugenio Carbone

(Od našega dopisnika)

BLED, 9. — Na Bledu se je pričelo danes zasedanje mešane komisije za gospodarsko, industrijsko in tehnično sodelovanje Jugoslavije in Italije. Na čelu delegacije sta Boris Šnuderl, namestnik zveznega tajnika za zunanjo trgovino in Eugenio Carbone, glavni ravnatelj v italijanskem ministrstvu za industrijo. Komisija bo proučila vprašanja s področja medsebojnega gospodarskega sodelovanja in možnosti za hitrejši in širši razvoj industrijskega sodelovanja.

Na današnjem sestanku so ugotovili, da je Italija tudi letos obdržala prvo mesto v jugoslovanskem izvozu in tretje mesto v celotnem jugoslovanskem uvozu. Čeprav v izvozu v Italijo še vedno prevladujejo surovine, so letos vendarle zabeležili določene spremembe v korist povečanja izvoza industrijskih izdelkov. Pri proučevanju blagovne izmenjave v letošnjem letu je komisija ugotovila, da je Jugoslavija v prvih devetih mesecih izvozila v Italijo blaga v vrednosti okrog 193 milijonov dolarjev. kar je za okrog 19 odst. več kot v istem času lanskega leta. Istočasno je Jugoslavija iz Italije uvozila blaga za skoraj 275 milijonov dolarjev, t. j. za 15,4 odst. več kot lani. Na popoldanski seji so razpravljali o industrijskem sodelovanju med obema državama.

B. B.

Jugoslovanska delegacija na obisku v Bolgariji

V središču razgovorov bo makedonsko vprašanje

SOFIJA, 9. — Na podlagi izmenjave pisem med predsednikom Jugoslavije Josipom Brozom Titom in prvim tajnikom CK bolgarske komunistične partije in predsednikom vlade Todorm Živkovom o potrebi nadaljnjega razvoja medsebojnih odnosov je prispela danes v Sofijo jugoslovanska delegacija. V delegaciji sta člana sveta federacije in člana izvršnega odbora predsedstva Zveze komunistov Jugoslavije Veljko Vlahović in Krste Crvenkovski ter pomočnik državnega tajnika za zunanje zadeve Jakše Petrić. Delegaciji se je v Sofiji priključil tudi jugoslovanski veleposlanik v Bolgariji Kiril Miljovski.

Poročilo o prihodu jugoslovanske delegacije omenja samo, da se bo delegacija razgovarjala z zastopniki Bolgarije o aktualnih vprašanjih odnosov med obema državama. Vsakomur, ki spremlja te odnose, je jasno, da je najaktualnejše vprašanje s področja odnosov med Jugoslavijo in Bolgarijo stališče Bolgarije do makedonskega naroda in makedonske republike in vprašanje makedonske manjšine v Bolgariji. Bolgarija, kot je znano, zadnja leta ponovno sodi, kot predvojna Bolgarija, da so Makedonci Bolgari in da potemtakem v Bolgariji ni nobene makedonske nacionalne manjšine.

Na sofijskem letališču so jugoslovansko delegacijo pričakali in pozdravili član politbiroja in tajnik CK KP Bolgarije Boris Velčev in drugi visoki zastopniki bolgarske komunistične partije in zunanjega ministrstva ter bolgarski veleposlanik v Beogradu Georgij Petkov.

Odstavljeni zambijski ministri zaradi korupcije

LUSAKA, 9. — Zambijski predsednik Kaunda je danes sporočil, da je začasno odstavil dva ministra, dva državna podtajnika, enega policijskega častnika in tri visoke funkcionarje, ki so obtoženi korupcije, Glasnik zambijskega predsednika je pojasnil, da so obtoženi ministri in funkcionarji porabili denar, ki je bil določen za razvoj kmetijstva v južnih, srednjih in vzhodnih pokrajinah Zambije, v druge namene.

Scheel poročal kanclerju Brandtu o pogajanjih s Poljsko

VARŠAVA, 9. — Tu so se nadaljevali razgovori med Zahodno Nemčijo in Poljsko za normalizacijo odnosov med obema državama. Danes dopoldne sta se delegaciji pod predsedstvom zunanjih ministrov Scheela in Jedrychowskega sestali na plenarni seji, ki je trajala eno uro. Takoj nato je zahodnonemškega zunanjega ministra Scheela sprejel poljski predsednik vlade Cyrankiewicz. Ta sestanek so v krogih zahodnonemške delegacije ocenili za zgodovinskega, saj je prišlo prvič v povojni zgodovini, da je predsednik poljske socialistične vlade sprejel zahodnonemškega ministra. Po sestanku, ki je trajal poldrugo uro, je Scheel izjavil, da je Cyrankiewicz izrazil željo, da bi rad sprejel v Varšavi kanclerja Brandta, če se bodo pogajanja srečno zaključila. Ko je predsednik poljske vlade sprejel Scheela, ga je vprašal, kakšne vtise mu je napravilo potovanje v Aushwitz. Scheel je odgovoril: «Preživeli smo week end, ki nas je globoko pretresel».

Takoj po razgovoru s Cyrankiewiczem je Scheel odpotoval v Bonn, kjer se je sestal z Brandtom in mu poročal o poteku pogajanj. Po tem sestanku so v Bonnu poudarili, da obe državi želita čimprej doseči sporazum. Hkrati so podčrtali, da bo baje Brandt odpotoval v Varšavo, da se udeleži podpisa pogodbe. Scheel pa je izjavil, da bi bili Poljaki zadovoljni, če bi prišel Brandt na Poljsko. V Varšavi pa sta glasnika poljske in zahodnonemške delegacije potrdila vest, da je poljski predsednik vlade v razgovoru s Scheelom dejal, da bi bil zaželen Brandtov obisk na Poljskem.

V Varšavi so napravili obračun prvega tedna pogajanj med Poljsko in Zahodno Nemčijo. Ugotovili so, da pogajanja dobro napredujejo, da pa je treba rešiti še nekatera važna vprašanja. Pred odhodom iz Varšave v Bonn je Scheel izjavil, da sta na dosedanjih pogajanjih obe delegaciji podrobno obrazložili svoja stališča. Glede svojega obiska v nacističnem taborišču Auschwitz je Scheel dejal: «Auschwitz je kraj, ki ga človeški um skoraj ne more dojeti, ker si je nemogoče zamisliti, da se lahko kaj takega zgodi. To je kraj, ki ga je treba videti, če se hoče točno dojeti, kaj pomeni tudi za Poljsko postaviti osnovo za normalizacijo odnosov z Zahodno Nemčijo.»

VAŽEN SKLEP NA KAIRSKEM «MALEM VRHU»

Napovedana ustanovitev federacije med Egiptom, Libijo in Sudanom

V Jordaniji je stopil v veljavo sporazum med vlado in Palestinci - Arafatova tiskovna konferenca - Politična dejavnost v Izraelu

KAIRO, 9. — Egipt, Libija in Sudan se bodo povezali v federacijo. S tem važnim sklepom se je sinoči zaključil v Kairu arabski «mali vrh», ki so se ga udeležili egiptovski predsednik Sadat, predsednik libijskega revolucionarnega sveta Gedafi in sudanski predsednik Nimejri. Združitev, kot poroča agencija MEN, bo potekla v raznih fazah. Za sedaj so na «malem vrhu» v Kairu izvolili vrsto odborov in komisij, ki bodo proučile vprašanja ustanovitve nove zvezne države. Izvolili so tudi «vrhovno vodstvo» federacije, v katerem so Sadat, Nimejri in Gedafi. To vodstvo se bo sestalo vsak drugi mesec.

Trije arabski voditelji so izjavili, da bo morala biti nova država «jedro za združitev upov in prizadevanj za bodočnost vseh Arabcev». Dejali so tudi, da nameravajo s to pobudo uresničiti eno največjih Naserjevih želja.

Kairski list «Al Ahram» piše, da bi se morala v federacijo vključiti tudi Sirija, da pa so bila pogajanja o tem vpraašnju, ki so bila junija v Bengaziju, neuspešna.

Trije voditelji so tudi napovedali prizadevanja za izboljšanje položaja v Jordaniji, kjer naj bi dosegli trajno spravo med vlado in Palestinci. V Jordaniji je danes, po prehodni fazi, stopil v veljavo sporazum, ki so ga jordanske oblasti in Palestinci podpisali 13. oktobra. Položaj v državi je miren ter se že govori o tem, da bo medarabska nadzorna komisija o premirju v kratkem zapustila Jordanijo.

Napetost med palestinskimi organizacijami in vlado pa je še vedno živa: o tem priča pisanje palestinskega glasila «Al Fatah», ki danes obtožuje jordanske voditelje, da so kršili sporazum, ker še vedno niso osvobodili vseh vojnih ujetnikov ter so sprožili nezakonite policijske ukrepe proti palestinskim prebivalcem.

O tej napetosti priča tudi današnja tiskovna konferenca predsednika centralnega komiteja palestinskega odporništva Jaserja Arafata, ki je ponovil trditev, da je ameriška obveščevalna služba CIA organizirala septembrske spopade v Jordaniji z namenom, da likvidira palestinsko gibanje. Arafat je tudi trdil, da so se bojev neposredno udeležili tudi ameriški vojaki. V podporo te trditve je Arafat pokazal okrvavljeni osebni dokument nekega ameriškega vojaka, ki so ga našli v amanski bolnišnici Ashrafieh. Palestinski predstavnik je dejal, da je napad proti tej bolnišnici vodil neki ameriški častnik in da se ga je udeležil tudi desetar Mark Lanners, čigar izkaznico so našli.

Glasnik ameriške vlade je to vest zanikal, češ da ni v ameriški vojski nobenega desetarja s tem imenom. Pač pa je glasnik povedal, da opravlja neki narednik Mark Lanners England varnostno službo pri ameriškemu veleposlaništvu v Amanu.

Politični opazovalci spremljajo medtem z veliko pozornostjo politično dogajanje v Izraelu, kjer naj bi televivska vlada bila na tem, da ublaži svoje dosedanje stališče glede mirovnih pogajanj z Jarringovim posredovanjem. Sinočnja vladna seja se je sicer zaključila brez sklepov, po splošnih pričakovanjih pa bi morala Golda Meir že v prihodnjih dneh predlagati kompromisno rešitev, ki bi omogočila zopeten začetek mirovnih razgovorov tudi brez umika egiptovskih raket s področja Sueškega prekopa, kjer naj bi jih namestili po uvedbi premirja. To kompromisno rešitev bi morala najprej odobriti vlada, nato pa bi o nje prihodnji ponedeljek razpravljal parlament.

Končno naj omenimo, da se je egiptovski zunanji minister Riad sestal danes z generalnim tajnikom OZN U Tantom, s katerim se je razgovarjal o položaju na Bližnjem vzhodu. Minister je U Tantu formalno sporočil, da njegova vlada pristane na resolucijo OZN, ki predvideva trimesečno podaljšanje premirja z Izraelom. Pred vrnitvijo v Kairo se bo Riad verjetno sestal še z veleposlanikom Jarringom.

ZAKLJUČNO URADNO POROČILO O OBISKU HAILEJA SELASIEJA

Dogovor o italijanskem kreditu za olajšanje izvoza v Etiopijo

Razgovor s papežem Pavlom VI. v Vatikanu

RIM, 9. — Danes se je zaključil uradni del obiska etiopskega cesarja Haileja Selasieja v Italiji, o katerem je bilo izdano zaključno uradno sporočilo, cesar je obiskal papeža Pavla VI. in je odpotoval v Genovo.

V zaključnem uradnem poročilu in med drugim rečeno, da sta obe stranki ugotovili koristnost periodičnih posvetovanj po možnosti na ravni ministrov o aktualnih mednarodnih in dvostranskih vprašanjih.

Osrednji del poročila pa je osvetlil dvostranskim odnosom in je govoril o konkretni pomoči za uresničevanje načrta razvoja Etiopije in o krepitev gospodarskih in trgovinskih vezi med obema državama. Omenjeno je, da je italijanska vlada v preteklosti že odobrila kredit za lire v višini 24 milijonov dolarjev in da so sedaj za razdobje 1971-72 odobrili kredit v višini 50 milijonov dolarjev. Italijanska vlada se je pri tem obvezala, da bo bistveno povečala program tehnične pomoči. V tej zvezi je bilo z zadovoljstvom ugotovljeno, da se poveča pomoč Etiopiji v razvoju, kar je Italija storila tudi v OZN in kar je v skladu z navodili UNCTAD. Z italijanske strani so priznali odličen odnos do italijanskih državljanov, ki živijo v Etiopiji.

Etiopski cesar se je dopoldne popeljal od Saragata in nato vstopil ob 12.30 v Vatikan, kjer ga je sprejel v zasebni audijenci papež Pavel VI. Nato v Vatikanu so etiopskega cesarja sprejeli z največjimi častmi. Razgovor med papežem in cesarjem je trajal pol ure, sledil je sprejem v zasebni knjižnici, med katerim je papež imel krajši pozdravni govor in med drugim omenil prijateljske odnose s sveto stolico in dejal, da je katoliška vera prispevala k obogatitvi njih verskih tradicij. Nato je dejal, da etiopska ustava zagotavlja versko svobodo vsem in je poudarjal napore Pavla VI. za mir. Papež pa je izrazil zadovoljstvo, da ga je lahko sprejel v Vatikanu, kjer ga je pričakoval že dalj časa, kjer ga je povabil na obisk med srečanjem v Ženevi 10. junija 1969. Papež je nato govoril o starih in prijateljskih stikih med Etiopijo in Vatikanom ter se zahvalil za zanimanje cesarja za razne katoliške ustanove v Etiopiji.

Cesar Haile Selasie je imel nato krajši razgovor z državnim tajnikom kardinalom Jeanom Villotom ter si je ogledal etiopski kolegij, ki je v bližini cerkve Sv. Štefana v Vatikanu. Nato je cesar obiskal malteški red, kjer ga je sprejel velik mojster Angelo de Mojana in drugi dostojanstveniki reda v svečanih uniformah.

Na postaji Termini se je od cesarja ob 16.15 poslovil predsednik vlade Colombo in zunanji minister Moro, ko se je z vlakom odpeljal proti Genovi.

BRUSELJ, 9. — Ministrski svet za poljedelstvo šestih držav članic Evropske gospodarske skupnosti se je sestal danes popoldne v kongresni dvorani v Bruslju. Ministri so odobrili predlog komisije, ki pooblašča Zvezno republiko Nemčijo, da začne pogajanja s Sovjetsko zvezo za sklenitev dolgoročne pogodbe o medsebojni trgovinski izmenjavi. Svet je razpravljal tudi o vprašanju uvoza mesa iz tretjih držav. O tem vprašanju se bo razprava nadaljevala jutri.

RAZGOVORI MED OBEMA DELEGACIJAMA BODO TRAJALI DO ČETRTKA

Danes zunanji minister SZ Gromiko na obisku v Italiji

Pravda podčrtuje dvostransko gospodarsko sodelovanje

RIM, 9. — Sovjetski zunanji minister Andrej Gromiko bo prispel s posebnim letalom jutri ob 15. uri na uradni obisk v Rim, kjer ga bo na letališču Ciampino sprejel italijanski zunanji minister Moro. Ob 17.30 se bodo pričeli prvi pogovori med sovjetsko in italijansko delegacijo, zvečer pa bo Moro priredil večerjo.

V sredo se bodo razgovori nadaljevali v Farnesini, nato bo sovjetski zunanji minister obiskal v palači Chigi predsednika vlade Colomba. Popoldne bo Gromiko obiskal predsednika senata Fanfanija, predsednika poslanske zbornice Pertinija, nato pa ga bo sprejel predsednik republike Saragat.

V četrtek bo zaključni sestanek med obema delegacijama, nato si bo ogledal Gromiko Milan in Benetke.

Po vesteh iz Moskve bodo v osredju razgovorov vprašanja Evrope in evropske varnosti, Bližnji vzhod in druga mednarodna vprašanja ter dvostranski odnosi. Sovjetski tisk še ni sporočil vesti o obisku, kot je običaj, da vest objavi šele po odhodu ministra. Današnja «Pravda» pa objavlja članek z naslovom «Kadar se interesi skladajo», v katerem je govor o plodnem italijansko-sovjetskem gospodarskem sodelovanju.

Vel. Britanija podaljšala sankcije proti Rodeziji

LONDON, 9. — Z veliko večino glasov je britanski parlament sklenil podaljšati še za eno leto gospodarske sankcije proti rodezijskemu rasističnemu režimu Jana Smitha. Proti predlogu je glasovalo samo 21 predstavnikov skrajne desnice konzervativne stranke.

Med razpravo o rodezijskem vprašanju je zunanji minister Alec Douglas Home izjavil, da bo vlada napravila še en poskus, da bi dosegla sporazum s Smithovim režimom, čeprav se je položaj v zadnjem letu poslabšal. Razbitje pogajanj, je dejal minister, bi imelo zelo hude posledice za ves rodezijski narod, tako za Evropejce kot za Afričane, in tudi za vso južno Afriko. Zaradi tega je treba priti do sporazuma, čeprav so možnosti v tej zvezi zelo majhne. Douglas Home je tudi povedal, da stanejo sankcije Veliko Britanijo okrog 40 milijonov funtov šterlingov letno.

Predstavnik laburistične opozicije Denis Healey je predvsem obsodil prisotnost južnoafriških čet na rodezijskem ozemlju, nato pa je dejal, da je namen ustavnih sprememb v Rodeziji ter nove zakonodaje o zemljiški lastnini onemogočiti za vselej uvedbo večinskega režima v tej državi. Če se bodo stvari razvijale z dosedanjim tempom, je dejal Healey, bo moralo poteči 230 let, preden bi Afričani dobili primerno zastopstvo v rodezijskem parlamentu, medtem ko bi enakopravnost z Evropejci dosegli šele čez 500 let.

Healey je priporočil zunanjemu ministru, da bi se sankcije nadaljevale tudi po pogajanjih, če bi bili razgovori s Smithovim režimom neuspešni.

NEW YORK, 9. — Jutri se bo sestal varnostni svet, ki bo na zahtevo afriško-azijskih članov sveta razpravljal o vprašanju Rodezije. Seji bo predsedoval sirski zastopnik George Tomeh.

DEŽELNE VOLITVE V HESSNU - ZAHODNA NEMČIJA

Zmaga vladne koalicije Desnica okrepila demokristjane

WIESBADEN, 9. — V nedeljo so bila v Hesseun (Zahodnja Nemčija) volitve za obnovitev deželnega sveta. Volivcev je bilo 3,835.955, volilo jih je 3,171.605 ali 82,7 odstotka. Za zahodnonemške politične stranke so bile deželne volitve v Hessnu neke vrste preverjenja politične moči vladnih strank (socialdemokratov in liberalcev) ter demokristjanov. Volilni izidi so bili naslednji (v oklepaju volilni izidi iz leta 1962): socialdemokratska stranka 1,442.003 glasove ali 45,9 odst. (51 odst.); demokrščanska stranka 1,248.470, ali 39,7 odst. (26,4 odst.); liberalna stranka 316.261, ali 10,1 odst. (10,4 odst.); neonacistična stranka 94.538, ali 3,1 odst. (7,9 odst.); nemška komunistična partija 36.652 ali 1,1 odst. (na prejšnjih volitvah ni nastopila). Nekaj tisoč glasov je šlo še nekaterim skupinicam.

Socialdemokrati, ki so na volitvah leta 1962 dobili absolutno večino glasov in imeli 52 deželnih poslancev, jih bodo imeli sedaj 53, čeprav so izgubili nekaj nad 5 odst. glasov. Po drugi strani pa so liberalci skoraj ohranili glasove iz leta 1962, ki pa so jih na zadnjih vsedržavnih volitvah v Hessnu precej izgubili in je bila nevarnost, da ne bodo sedaj dosegli niti 5 odst., s čimer ne bi bili zastopani v deželnem svetu. Precej so napredovali demokristjani, ki so pridobili 13,3 odst. in povečali svoje predstavništvo v deželnem svetu od 26 na 41 svetovalcev. Toda to njihovo povečanje glasov je treba povezati s precejšnjo izgubo neonacistične stranke, ki je imela do sedaj 8 svetovalcev, po sedanjih volitvah pa ne bo imela niti enega, ker je dobila komaj 3,1 odst.

V bistvu so volilni izidi ugodni za obe stranki, ki sta sedaj na vladi v Zahodni Nemčiji. Politični komentatorji ugotavljajo, da se je precejšen del socialdemokratskih volivcev odločil za liberalce, da bi s tem liberalna stranka ohranila vsaj dosedanja mesta v deželnem svetu. To se je tudi zgodilo. Liberalci so dobili 11 svetovalcev.

Glede znatnega povečanja glasov demokristjanske stranke pa zahodnonemški komentatorji ugotavljajo, da so se ti okrepili z glasovi desnice, ki je izginila iz deželnega sveta. Glede tega je neodvisni list «Neue Rhein Zeitung» ugotovil, da ne postaja sedaj demokristjanka stranka samo domovina vseh konservativcev, marveč da združuje tudi vse desničarske prenapeteže, na kar je treba biti zelo pozorni.

Danes so bili že prvi razgovori med socialdemokrati in liberalci, na katerih so se dogovorili za sestavo nove deželne vlade v Hessnu. Soglasno so sklenili, da bo za predsednika ponovno izvoljen socialdemokrat Albert Oswald.

ZASEDANJE ATLANTSKE SKUPŠČINE V HAAGU

Negativna ocena predlogov konference o evropski varnosti

HAAG, 9. — Dopoldne se je pričelo zasedanje severno atlantske skupščine, v kateri je okrog 200 parlamentarcev držav članic NATO. Skupščina bo predvsem razpravljala o ameriški prisotnosti v Evropi, o pomirjenju med Vzhodom in Zahodom, o gospodarskih in trgovinskih odnosih med ZDA in Evropo ter o zaščiti naravnega okolja.

V uvodnem poročilu je generalni tajnik NATO Manlio Brosio izrazil zadovoljstvo zaradi izjave Nixona, da ZDA ne bodo v nobenem primeru zmanjšale svojih obveznosti v okviru NATO v Evropi. Brosio je dejal, da prisotnost ameriških čet v Evropi ni samo nekaj simboličnega temveč da bi lahko zmanjšanje njenega števila lahko bistveno posabšala občutljivo razmerje sil v Evropi in bi bila nevarna tako z vojaškega kot političnega vidika, če jo ne bi nadomestila krepitev evropskih oboroženih sil.

Nemško-sovjetsko pogodbo od 12. avg. 1970 je Brosio ocenli sicer kot pozitiven korak, ki pa prinaša tudi riziko. Obstajata dva negativna elementa v procesu pomirjenja med Vzhodom in Zahodom in to odložitev razprave med obema Nemčijama in razgovori o Berlinu, ki ustvarjajo samo negotovost. Brosio je zavrnil poskuse za sklicanje evropske konference, češ da je jasen poskus, da se premosti sedanje stanje in da se ustvari nov sistem varnosti v Evropi, odnosno novo razmerje sil, ki ne bo več uravnoteženo. Končni cilj je postopno razbijanje atlantskega zavezništva in odstranjevanje ameriškega jamstva, kar je v skladu s cilji in interesi Sovjetske zveze v Evropi, kjer njena politika ni samo obrambna temveč tudi ekspanzionistična. Brosio je zaključil, da se SZ smatra za veliko evropsko silo in bi želela prevzeti vodilno vlogo, kadar bo to le možno.

Daljši govor je imel holandski minister za zunanje zadeve Joseph Luns, ki je že nekako uradni kandidat za novega tajnika NATO, ki ga bodo volili maja 1971. Luns je ugotovil, da se mora NATO ukvarjati tudi z novimi vprašanji in med njimi socialnimi in gospodarskimi

Predsednik skupščine ameriški demokratski poslanec Wayne Hays je dejal, da ni mogoče izključiti možnosti umika ameriških čet iz Evrope, na vsak način pa šele po podrobnih pogajanjih z zavezniki.

Politična komisija skupščine je odobrila resolucijo, v kateri se izraža želja po stalni prisotnosti brodovja NATO v Sredozemskem morju. Odobrili so tudi resolucijo o pomanjkanju demokracije v Grčiji.

NA SINOČNJEM OBČNEM ZBORU TRGOVCEV

Notranja in zunanja trgovina v Trstu močno odvisna od sodelovanja s SFRJ

Zahteve tukajšnjih trgovcev - Poročilo predsednika Hausbrandta ter nastop ing. Spaccinija, prof. Dulcija in podtajnika Belcija

Sinoči je bil v Trstu redni občni zbor združenja trgovcev iz tržaške pokrajine, na katerem so obravnavali vrsto vprašanj notranjeupravnega značaja kategorije, v «javnem» delu razprave pa so predstavniki organizacije v prisotnosti župana inž. Spaccinija, podsekretarja na ministrstvu za zunanjo trgovino Belcija, deželnih odbornikov za delo in načrtovanje Stopperja ter za industrijo in trgovino Dulcija, prikazali nekatere posebne probleme s področja trgovine v okviru deželnega in tržaškega gospodarstva.

Predsednik združenja trgovcev dr. Hausbrandt, ki je predsedoval občnemu zboru v sodelovanju s podpredsednikoma Dei Rossijem in Rigolettijem ter ravnateljem geom. Geppijem, je nanizal glavna vprašanja, ki tarejo kategorijo trgovcev in ki se nanašajo predvsem na davčna bremena, na gostoto prodajaln raznega blaga ter nekatere specifične probleme tržaškega področja, med katere sodi na primer večkrat zahtevano priznanje kontingenta bencina po znižani ceni tukajšnjim avtomobilistom.

Na koncu svojega nastopa je predsednik združenja trgovcev Hausbrandt postavil pred predstavnike državnih, deželnih in občinskih oblasti naslednje «prioritarne» zahteve tržaških delavcev: a) čimprej je treba uresničiti prvo transo del tovornega postajališča pri Fernetičih; vsak dan, ki bi ga pri tem zamudili, bi pomenil odvod novih ton tržaškega naravnega blagovnega prometa v konkurenčne luke; b) čimprej naj se koristno uporabijo finančna sredstva, ki so bila dana na razpolago za modernizacijo tržaške luke, država pa naj poleg tega prizna Trstu še nov prispevek, da bi naše pristanišče lahko vzdržalo konkurenco drugih luk; č) čimprej naj se poskrbi za ureditev vrste turističnih pristanov na celotni dolžini tržaške riviere, kajti tudi na tem donosnem področju nas drugi prehitevajo; d) v Trstu je treba izvesti vrsto primernih ukrepov, na osnovi katerih naj naše mesto okrepi svojo privlačno silo kar zadeva potencialno klientelo potrošnikov iz širšega zaledja, to je iz zaledja, ki seže daleč čez mejo v notranjost sosedne republike; e) Trst naj še nadalje krepi svojo vlogo trgovinskega posredovalca med EGS na eni strani ter Vzhodno Evropo na drugi strani, in v tem okviru še posebej med Italijo in Jugoslavijo.

Inž. Spaccini je delno zavrnil trditev trgovcev, češ da je breme lokalnih davščin nesorazmerno z dejanskim stanjem v tržaškem gospodarstvu, nato pa je prešel na dolgoročne načrte tržaške občine glede bodoče ureditve mestnega življenja v industriji, prometu, turizmu in v drugih dejavnostih. Naglasil je, da se pripravlja širokopotezen načrt za gradnjo sodobnih cest, ki bo veljal 30 - 50 milijard lir ter širši načrt za turistično valorizacijo tržaške obale tudi z gradnjo umetnih otokov v primerni razdalji od obale. Župan je tudi omenil, da namerava občinska uprava v kratkem prepovedati železnici prevoz po nabrežjih v dnevnih urah, čeprav bi bila krožna proga v predoru (v gradnji od leta 1958!) še nedokončana.

Deželni odbornik Dulci je ostro žigosal počasnost, s katero se izvajajo razna javna dela v luki, čeprav so potrebna finančna sredstva že zdavnaj na razpolago, ter je nato kratko orisal deželno pomoč na tem področju: 1,6 milijarde lir za pomol VII, 500 milijonov lir na leto za upravo pristanišča, 450 milijonov lir za pristaniške delavce (zadnji ukrep bo pravzaprav sprejet šele na jutrišnji deželni seji), 500 milijonov lir za postajališče pri Fernetičih in pripravljenost deželne uprave, prispevati za uresničitev sodobne tržnice. Med drugim je prof. Dulci tudi napovedal, da bo dežela organizirala konzorcij za dajanje jamstva pri podeljevanju kreditov deželnim trgovcem, kakor jih daje konzorcij za male in srednje industrijce.

Zadnji je spregovoril podtajnik Belci, ki je naglasil, da ima tržaška gospodarska struktura pravzaprav danes na voljo velike finančne razpoložljivosti, ter da je osnovni problem v tem, kako pospešiti postopek za koristno uporabljanje teh sredstev. Poleg omenjenih virov je namreč na razpolago tudi poseben letni sklad 9,7 milijarde lir pri generalnem vladnem komisariatu. Veljavnost te olajšave zapade junija 1972, vendar je bil že vložen predlog, naj bi jo raztegnili za nadaljnjih 10 let. Glede ukrepov v korist tržaški ekonomiji, ki jih lahko prevzame ministrstvo za zunanjo trgovino, pa je govornik navedel, da se ministrstvo pogaja z dvema deželama (v Aziji in Ameriki) za postavitev stalne zaloge eksotičnega blaga v naši luki, da se vodijo pogajanja za povečanje blagovnega tranzita iz Češkoslovaške, Madžarske in Bolgarije, da se ministrstvo bavi z mislijo, da bi v Trstu odprlo poseben urad, ki naj bi imel pospeševalno vlogo, kakršno imajo podobni uradi v tujini. Govornik je obsodil politiko prejšnjih vlad, ki so močno obremenila državno bilanco s prestižnimi potniškimi ladjami in zvezami preko oceanov (na leto požira sama proga Evropa - ZDA, če so ladje na vsakem potovanju polno zasedene, okoli 20 milijard lir državnega prispevka). Glede lokalne trgovine pa je na koncu naglasil, da se ta mora oslanjati na čedalje tesnejšo povezavo s tujino, in zlasti s sosednima republikama Avstrijo in Jugoslavijo. V tem pogledu naj bi bila Trstu kmalu priznana olajšava s sprejetjem zakonskega predloga o razširitvi kontingenta za brezcarinski uvoz jugoslovanskega blaga, s čimer se zdaj ukvarja senat.

Trampuž pri Cappelliniju

Vladni komisar prefekt dr. Cappellini je včeraj ob 12. uri sprejel novega jugoslovanskega generalnega konzula v Trstu, Borisa Trampuža.

Odkriti skrunilci spomenika v Saležu?

So identificirani skrunilci spomenika padlim v Saležu? Vse kaže, da so krivci četrtkove skrunitve v rokah političnega oddelka kvesture, ki baje nadaljuje s preiskavo in izpopolnjuje prijavo, ki jo bodo poslali državnemu pravdništvu.

Upajmo da nam bodo v prihodnjih dneh pristojni organi sporočili potek preiskave in imena podležev, ki so z vnetljivo snovjo oskrunili spomenik. Upajmo pa tudi, da bodo kaznovati, kot taka podla dejanja zaslužijo.

SEJA DEŽELNEGA ODBORA

Deželni odbor dvomi v načrte o ustanovitvi javne prevozne službe

Zadovoljstvo s sporazumom, doseženim na ministrstvu za delo glede delovne pogodbe avtobusnih uslužbencev

Deželni odbor je na svoji zadnji seji pod predsedstvom dr. Berzantija med drugim podrobno proučil vprašanja, povezana z javnimi prevozi v Furlaniji - Julijski krajini. Pri tem so dali največ poudarka vprašanju avtobusnih prog, za katere velja javna koncesija. Na ta način je deželni odbor izpolnil obljubo, ki jo je dal odbornik De Carli 29. oktobra predstavnikom delavcev prevozniških družb, t.j. da bo odbor proučil njihove zahteve.

V zvezi s tem je odbor izrekel zadovoljstvo, da so na ministrstvu za delo dosegli okviren sporazum med sindikati in delodajalci za obnovo vsedržavne delovne pogodbe, katere dokončno besedilo so začeli pripravljati včeraj v Rimu.

Na podlagi podrobnega poročila odbornika za prevoze Varisca je odbor zatem obširno razpravljal o vprašan[illegible], ki se tičejo javnih prevozov [illegible] oddajajo v koncesijo zase[illegible]etjem, ter o možnosti, da bi [illegible] torišču posegla vmes dežela. [illegible]zvezi s tem so izrekli splošno mnenje, da je treba tudi v naši deželi ukrepati tako, kakor ukrepajo na vsedržavni ravni.

Deželni odbor je nadalje izrekel svoje dvome glede predlogov, da bi ustanovili posebno deželno prevozno družbo, ki bi prevzela vse sedanje proge, ki so v koncesiji. Ti dvomi so tehničnega, zlasti pa gospodarskega značaja.

Na podlagi smernic deželnega odbora je odšel deželni odbornik Varisco v Rim, da se skupaj s predstavniki drugih dežel s posebnim statutom udeleži sestanka s predsednikom komisije za prevoze poslanske zbornice Guerrinijem, da bi raztegnili tudi na dežele ukrepe, ki jih nameravajo sprejeti na vsedržavni ravni v prid podjetjem, ki opravljajo prevoze v koncesiji. Sedaj so napori deželne uprave usmerjeni v to, da bi dosegli na vsedržavni ravni pojasnilo, ki je potrebno za vsakršen ukrep, zlasti kar se tiče vprašanja delavcev, ki hodijo daleč na delo. Sindikalne organizacije so namreč poudarile, da je takšen ukrep zelo nujen.

Danes stavka deželnih uslužbencev

Včeraj so stavkali deželni uslužbenci v Gorici, danes pa bodo stavkali v Trstu. Zaradi tega je bila tudi odložena seja deželnega sveta od danes na jutri. Uslužbenci stavkajo z zahtevo po izboljšanju prejemkov.

Jutri seja deželnega sveta

Deželni svet se bo zopet sestal jutri ob 9.30. Prvi del seje bo posvečen kot po navadi vprašanjem in interpelacijam, nakar bodo začeli razpravljati o zakonskem osnutku o izrednih prispevkih za nakup naprav za mehanizacijo pristaniškega dela. O zakonskem osnutku bo poročal svetovalec Urli (KD). Hkrati bodo razpravljali o zakonskem predlogu svetovalcev skupine KPI s podobno vsebino.

Deželni odbor je pripravil ta zakonski osnutek, ker je položaj pristaniških družb in zadrug zelo težak. V pristaniščih namreč primanjkuje sodobnih in učinkovitih naprav, po drugi strani pa morajo zaradi tega opravljati mnogo ročnega dela. Zaradi tega bo deželna uprava dajala prispevke za nakup naprav, ki so nujne, javnim ustanovam, ki delujejo v pristanišču. Te ustanove namreč ne morejo nositi bremena izdatkov za obnovitev pristaniških naprav. V ta namen bo dežela porabila v treh letih 450 milijonov lir.

Na dnevnem redu seje deželnega sveta je tudi proučitev zakonskega osnutka o ukrepih v prid ribičem in gojilcem školjk. O tem zakonskem osnutku bo poročal svetovalec Colautti (KD). Dežela je določila v ta namen 540 milijonov lir v treh letih, in sicer v kapitalu za opremo ribiških ladij ali pa za zgraditev novih, za nakup prevoznih sredstev za ulov, kakor tudi za zgraditev in izboljšanje ribogojnic itd. Nadaljnjih 500 milijonov lir bo porabila dežela v desetih letih za prispevke za plačevanje obresti od posojil, ki jih bodo najemali ribiči za gradnjo in nakup motornih ribiških čolnov, za nakup ali obnovo skladišč, lokalov za predelavo rib, hladilnikov itd.

Končno je na dnevnem redu tudi zakonski osnutek o nadaljnjih prispevkih konzorciju za julijsko letališče. S tem ukrepom bodo dali konzorciju v treh letih po 60 milijonov lir za okrepitev in modernizacijo letaliških naprav. Poleg tega bodo z deželnim prispevkom krili tudi nova bremena za osebje, katerega število bo treba povečati zaradi povečanja števila potnikov in prometa z blagom.

Jutri popoldne pa se sestaneta dve stalni komisiji deželnega sveta. Ob 15. uri se sestane druga komisija, ki bo začela razpravljati o zakonskem osnutku v prid kmetijstvu in kmečkim stanovanjem. Ob 15.30 pa se sestane tretja komisija, ki ji bo odbornik za delo Stopper poročal o anketi o delovni sili in o izseljevanju iz Furlanije - Julijske krajine.

● **V četrtek, 12. t.m. ob 20. uri bo v dvorani v Ul. Madonnina 19 za krožek za politično-socialne študije «Che Guevara»** srečanje s španskim pesnikom Rafaelom Albertijem o poeziji o junaški Španiji. V sredo, 11. t.m. ob 17.30, pa se bo Rafael Alberti srečal z miljskimi antifašisti v občinski dvorani «Lo Squero».

ZA REŠETKAMI DO SODNE OBRAVNAVE

TRIJE MLADOLETNIKI OROPALI «GOSTITELJA»

Povabil jih je na pivo in jih z avtom odpeljal na temno stezo

V soboto si je 29-letni radiotehnik Sergio Buttignon s Trga Leonardo da Vinci, trenutno zaposlen v Milanu, zaželel družbe. V središču mesta je navezal pogovor s tremi mladeniči, jih povabil na pivo in jih nato povabil na izlet na Kras. Fantje so se vsedli v Buttignonov fiat 125, s katerim so se kmalu znašli na Opčinah.

Kakšne namene je imel Buttignon ni znano. Dejstvo je, da se je četverica v avtu znasla na stranski temni stezi nedaleč od mitnice 300 do 400 m od trbiške avtoceste. Mladeniči so temo «prisebno» izkoristili: od Buttignona so zahtevali denar, ki ga sicer ni hotel dati. Začel je bežati, a mladeniči so ga podrli na tla, ga pretepli, mu odvzeli uro in 31.000 lir ter mu se veda vrnili dokumente. «Gostitelja» so nato ponovno spravili v avto in ga odpeljali v mesto, kjer so ga pustili... na cedilu.

Buttignon se je šele v nedeljo domislil, da bi bilo treba zadevo javiti preiskovalnim organom. Rop je prijavil karabinjerjem, ki so se pod vodstvom kap. Lemba spravili na delo in identificirali napadalce. Ti so vsi mladoletni in sicer 19-letni Giovanni F., 19-letni Mario V. in 18-letni Adriano F. Mladeniče so poslali v zapor, kjer bodo pod obtožbo ropa ostali do sodne obravnave.

Zadnja pot pok. Anice Kalanove

V nedeljo dopoldne se je iz katinarske cerkve razvil dolg pogrebni sprevod na domače pokopališče. Svojci, šolski otroci, vaščani iz Lonjerja, s Katinare in iz bližnjih vasi, stanovski tovariši in znanci so spremili na zadnji poti pokojno učiteljico in prosvetno delavko Anico Kalanovo. Med drugimi so se pogreba udeležili šolski nadzornik za slovenske šole, didaktični ravnatelji, zastopniki SKGZ, Prosvetne zveze, Sindikata slovenske šole, uredništva mladinske revije «Galeb» itd.

Pred odprtim grobom se je od pokojnice poslovil upokojeni učitelj Janko Gerdol, ki se je z ganljivimi besedami spomnil njenega lika vzorne matere, predvsem pa požrtvovalne vzgojiteljice in borke za slovensko šolo.

KRASEN NEDELJSKI KONCERTNI POPOLDAN

«Srečko Kosovel» na Opčinah

V popolnoma zasedeni dvorani prosvetnega društva «Tabor» na Opčinah je v nedeljo popoldne gostoval moški pevski zbor «Srečko Kosovel» iz Ajdovščine.

Za koncert je povsem upravičeno vladalo na Opčinah veliko zanimanje, saj velja pevski zbor «Srečko Kosovel» za enega najboljših pevskih zborov v Sloveniji.

Pred začetkom koncerta je goste v imenu Pd «Tabor» pozdravila odbornica openskega prosvetnega društva Lucija Hrovatin, ki je med drugim dejala: «Zelo smo zadovoljni, ponosni in hvaležni, da ste se odzvali našemu vabilu. Vemo za vaše dolgoletno neumorno plodno delovanje, za vaše velike uspehe in priznanja, ki ste jih deležni povsod, kjer nastopate z vašimi pestrimi, zahtevnimi programi. Prepričani smo, da nam bo pod vodstvom vašega priznanega pevovodja prof. Koloinija tudi današnji vaš koncert prinesel velik umetniški in trenutke toplega razvedrila. Že vnaprej se vam lepo zahvaljujem in še enkrat prisrčno pozdravljeni».

Več kot 40-članski pevski zbor je z veščo roko pevovodje prof. Klavdija Koloinija zapel vrsto narodnih in umetnih slovenskih in hrvaških ter nekaj znanih partizanskih pesmi. Spored je bil pester in dobro izbran in zbor je potrdil svojo že znano sposobnost in muzikaličnost.

Program je napovedovala ter obrazložila smisel izvajanih pesmi domačinka Živa Gruden. Za uvod je zbor zapel Vrabčevo «Zdravljico», ki je požela velik in močan aplavz ter takoj ustvarila razpoloženje. Tako so bile deležne velikega odobravanja tudi vse ostale pesmi, posebno partizanske, katere je zbor zapel v drugem delu programa. Na sporedu so bile: «Oj Doberdob», «Slovenska zemlja», «Bori», «Pesem Galebu», «Pri ljuben», stara vipavska pesem, «Venček belokranjskih svatovskih pesmi», «Komitske pesme», «Potrkan ples», «Sumbaško», «Scherzo», «Kolo», «Ljubavne pesmi iz Rezije», «Bolen mi leži», «Pesem XIV. divizije», «Pesem o svobodi», «Smrt v Brdih» in «Vstajenje primorske».

Na koncu koncerta sta se pevovodji in zboru zahvalila za prelep večer odbornika Pd «Tabor» Seraf Hrovatin in Viktor Sosič, ki sta v imenu društva podarila zboru šop rdečega cvetja in umetniški kip, ki ga je izdelal openski kipar Sosič.

Koncertu je sledila prisrčna družabnost, ki je potekala v prijetnem razpoloženju, v medsebojnem spoznavanju ter še ob marsikateri lepi domači pesmi ob kozarčku domače kapljice, pozno v večer.

M. M.

Jutri na Prosek!

Jutri, 11. november, praznik sv. Martina, martinovanje na Proseku. Vse je že pripravljeno za sprejem gostov, ki bodo tudi letos prišli iz mesta in podeželja na zelje in klobase, ki jih bodo zalili z novim vinom. Sv. Martin je važen mejnik v kmečkem koledarju, zaključek kmečkega leta, pridelki so pod streho in v kleti dozoreva, ali je že dozorelo novo vino. V starih časih so se na praznik sv. Martina sklepale kupčije in dogovori ter plačevali dolgovi, prvo nedeljo v novembru pa je bila maša zahvalnica.

Martinovanje je bilo v vseh vinorodnih krajih, na Tržaškem pa se je ohranilo samo na Proseku, nima pa več takega obsega ter pomena, ki ga je imelo pred nekaj desetletji. Vendar ljubitelji dobrega vina ne morejo pozabiti na sv. Martina, zato radi pridejo v kraj, kjer se toči pristna domača kapljica.

Letošnja vinska letina je bila zelo dobra glede količine, zlasti pa glede kakovosti. Ob trgatvi nam je rekel kraški vinogradnik: «Kdor ne bo letos imel dobrega vina, ga bo lahko sram». Seveda — če je dober kletar.

Pred leti so na ta dan prodajali tudi kmečko orodje in leseno posodo, zdaj prihajajo kramarji, lesene posode pa skoraj ni. Prihajajo pa še prodajalci in kupci pujskov, prašičkov za domačo vzrejo.

Jutri torej na Prosek!

SLOVITI PIANIST V KONCERTNEM DRUŠTVU

Neponovljivi Rubinstein in neponovljiva umetnost

V do kraja zasedeni prostorni dvorani Politeama Rossetti je izzval nepopisno navdušenje za svoje izvajanje

Če bi videli zaključno 'sceno' sinočnjega koncerta v gledališču Rossetti naslikano v dnevnem tisku brez vsakršnega pojasnila, kje in kaj je, bi se nam zdelo nemogoče, da je to slika koncerta iz leta 1970 — Pianist ki na odru igra obkrožen od številnega, skoraj nepremičnega občinstva ter ob nabito polni gledališki dvorani vsekakor ni vsakdanja slika. In prav tako nevsakdanji, pravzaprav edinstveni koncert je bil sinoči v gledališču Rossetti — pianist Arthur Rubinstein in je še enkrat doživel uspeh, kakršnega zelo poredkoma zasledimo med številnimi koncerti.

Da je koncert Arthurja Rubinsteina neponovljivo doživetje, lahko izpriča vsakdo, ki ga je vsaj enkrat slišal na koncertnem odru — zdi se neverjetno, kako zmore že štiriinosemdesetletni pianist napolniti s tako življenjsko silo in prodornim navdušenjem vsako koncertno dvorano; že s svojimi prvimi akordi naravnost prisili poslušalca, da se otrese vsakršnih drugih premišljevanj in gleda in posluša samo njega, in to kljub temu, da se morda poslušalec ne strinja z njegovim skrajno osebnim in svojevrstnim pristopom k izvajanju skladbe, in z njegovimi številnimi spodrsljaji — je izvedba Rubinsteina neponovljiva, ker je v njej toliko neposrednosti in vere v izvajano skladbo ter, kar je za Rubinsteina morda najbolj značilno, čustva — «To je pianist, ki igra s srcem v prstih», je bilo o njem že večkrat napisano, in to res čuti poslušalec v vsaki izvajani skladbi, pa naj bo to zasanjani Chopinov Nokturno, ali razburljiva Sonata «Appassionata», ali evanescentna Debussyjeva «Ondine»; ob vsaki skladbi se zdi, da jo pianist prvič izvaja, tako je navdušenje in intenzivnost, s katero se predaja umetniškemu izražanju kateregakoli skladatelja. Poleg tega pa zazveni inštrument v njegovih rokah tako polno in zveneče, da je skoraj presenetljivo, da ima v tistih letih pianist še toliko fizične moči, da lahko po dveurnem koncertu izvaja za zaključek Chopinovo Polonezo op. 53 «Heroično», zatem pa ob nenehnem ploskanju z veseljem doda še tri skladbe, ki niso nič bolj 'umirjene' od pravkar izvajanih. Celoten spored, ki ga je pianist Arthur Rubinstein izvajal sinoči, je obsegal dva Schubertova Impromptuja, Beethovnovo Sonato «Appassionata», Debussyjeve «Preludij v a-molu», «Ondine» in «Poissons d'or», ter Chopinove skladbe «Balada v As-duru op. 47», Dve Etudi, Nokturno in omenjeno Polonezo op. 53 «Heroično».

Nedvomno bo v celoti bogati sezoni tržaškega Koncertnega društva prav ta koncert ostal v najbolj trajnem spominu, kajti Arthur Rubinstein, pianist, ki že sedemdeset let koncertira z velikim uspehom po vsem svetu, je prav gotovo ena izmed neponovljivih umetniških osebnosti dvajsetega stoletja.

— d n —

Oče in sin v bolnišnici

Včeraj sredi popoldneva so z rešilnim avtom pripeljali v bolnišnico 19-letnega Nevia Jakomina iz Doline 345, katerega so sprejeli s prognozo okrevanja v nekaj dneh na oddelku za oživljanje.

Skoraj istočasno se je z zasebnim avtom zatekel po zdravniško pomoč Neviov 40-letni oče Giuseppe, kateremu so ugotovili majhno rano na členku prsta desne roke.

Giuseppe Jakomin je pojasnil, da je njegov sin, ki je živčno bolan, spil pol litra žganja in zavžil nekaj tablet «Atarex» ter začel z bodalom razbijati pohištvo. On je hotel preprečiti nadaljno škodo, pri čemer pa ga je sin nehote ranil.

Hude posledice nerodnega padca

Zaradi močnega udarca po glavi so včeraj zgodaj popoldne sprejeli s pridržano prognozo na nevrokirurškem oddelku 77-letno upokojenko Giuseppino Levantini iz Ul. P. Diacono. Priletna ženska, ki so jo pripeljali z rešilnim avtom v bolnišnico, je s težavo izpovedala, da se je približno pred 10 dnevi udarila med padcem v svojem stanovanju.

Nesreči na delu v S. Marku in Italsidru

Med delom na ladji «Failand» je 59-letni Giovanni Millo iz Sesljana 125 udaril z glavo železno cev, pri čemer se je ranil po čelu. Z rešilnim avtom ladjedelnice Sv. Marka, kjer je zaposlen, so Milla pripeljali v bolnišnico, kjer so ga sprejeli na nevrokirurškem oddelku. Okreval bo v 8 dneh.

Med delom v tovarni Italsider je 26-letni delavec Gualtiero Loredan iz Ul. Mascagni nerodno stopil in padel v kotel tople vode. Ker se je opekel po desni nogi, so ga odpeljali v bolnišnico, kjer so ga s prognozo okrevanja v dveh tednih pridržali na dermatološkem oddelku.

Nepazljivo prečkanje ulice

Med prečkanjem v teku Ul. Roma v višini Trga Ponterosso se je 48-letna Tereza Benaz iz Rovinja znašla pred motornim kolesom, s katerim je študent Franco Giassi iz Ul. S. Michele vozil proti Ul. Carducci. Benazevo, ki je padla na tla, so z rešilnim avtom odpeljali v bolnišnico, kjer so jo zaradi udarca po glavi in prsnem košu z verjetnim zlomom reber sprejeli na nevrokirurškem oddelku. Okrevala bo v 8 dneh.

Gledališča

VERDI

Operna sezona gledališča Verdi 1970-71 se bo — kot smo že poročali — začela danes, 10. t. m. ob 20.30 z gala predstavo Verdijeve opere «Don Carlos», ki je bila poslednjič na sporedu v Trstu v sezoni 1962-63.

Opero v štirih dejanjih bo dirigiral Oliviero de Fabritiis v režiji Ala Mirabelle Vassalla.

V glavnih vlogah bodo nastopili že preizkušeni izvajalci Verdijevih del: basist Bonaldo Giaiotti (Filip II.), tenorist Karlo Cossutta (Don Carlos), baritonist Renato Bruson (Rodrigo), basist Antonio Zerbini (Veliki inkvizitor), sopranistka Rita Orlandini Malaspina (Elisabeta) in mezzosopranistka Luisa Bordin Nave (princesa Eboli).

Nastopili bodo še Vito Susca, Laura Cavalieri, Mario Sarti, Raimondo Bitteghelli, Marisa Zotti, Enzo Viaro, Silvio Maionica, Eno Mocchiutti, Dario Zerial, Ivan Sancin in Renato Leban.

Sceno je zasnoval Lorenzo Ghiglia. Fernanda Succo pa je poskrbela za koreografijo.

Današnja predstava velja za red A v parterju in ložah ter za red B na galerijah in balkonih. Pri blagajni gledališča (tel. 23988) se nadaljuje prodaja vstopnic.

POLITEAMA ROSSETTI

Danes zvečer ob 20.30 bo v Politeama Rossetti predstava drame Augusta Strindberga «Oče», ki je namenjena zlasti abonentom abonmaja «mladih». Predstava velja kot druga v abonmaju Teatra Stabile, uprizarja pa jo Stalno gledališče iz Bocna v režiji Roberta Guicciardinija, s scenami in kostumi Lorenza Ghiglie ter z Mariom Scacciom in Anno Miserocchi v glavnih vlogah.

Premierska predstava pa bo jutri, v sredo, da ne bo sovpadala z otvoritvijo operne sezone v gledališču «Verdi». Ponovitve se bodo nadaljevale do 15. t. m. in nato po preseldku treh dni še od 19. do 22. t.m.

Teatro Stabile toplo priporoča svojim abonentom, naj si takoj zagotovijo vstopnice pri blagajni v pasaži Protti (tel. 36372 - 38547).

AVDITORIJ

Dürremmattov «Play Strindberg» v Avdiotriju

Danes, 10. t. m. ob 20.30, bo v Avditoriju enkratna predstava v nemščini Dürremmattovega dela «Play Strindberg». Predstava bo pod pokroviteljstvom Nemškega kulturnega inštituta in Italijansko-švicarskega kulturnega združenja v izvedbi skupine «Zimmertheater» iz Tübingena v okviru nastopov igralskih skupin iz inozemstva, ki so v programu dramskega gledališča Teatro Stabile. Komedija «Play Strindberg» je ironična interpretacija temačne drame «Mrtvaški ples», ki sta jo lani v Politeama Rossetti izvajala Lilla Brignone in Gianni Santuccio.

Ta predstava v nemščini se povezuje tudi s skorajšnjo abonmajsko predstavo Teatra Stabile Strindbergove drame «Oče» v Politeama Rossetti.

Za predstavo «Play Strindberg» velja 50 odst. popusta za abonente Teatra Stabile, za gojence Nemškega kulturnega inštituta in člane Italijansko - švicarskega kulturnega združenja. Vstopnice so v prodaji v Pasaži Protti (tel 36372 in 38547).

CAPPELLA UNDERGROUND

Sezona v «Cappelli Underground» se začenja danes ob 21. uri v dvorani v Ul. Franca 17 s predvajanjem filma «Marie pour memoire» (Marija za spomin 1968) Philippa Garrela. Sledili bodo v predizvedbi še trije filmi tega zodevalec», «Koncentracija», «Devičina zodevalec», «Koncetracija», «Devičina postelj».

Včeraj - danes

Danes, TOREK, 10. novembra
ANDREJ

Sonce vzide ob 6.57 in zatone ob 16.41 — Dolžina dneva 9.44 — Luna vzide ob 14.54 in zatone ob 3.19.

Jutri, SREDA, 11. novembra
MARTIN

Vreme včeraj: najvišja temperatura dneva 13, najnižja 9, ob 19. uri 11,7 stopinje, zračni tlak 1013,5 pada, vlaga 66 odst., nebo oblačno, brez vetra, morje mirno, temperatura morja 15,3 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 9. novembra 1970 se je v Trstu rodilo 16 otrok, umrlo je 21 oseb

Umrli so: 79-letna Natalina Stante, 84-letna Amalia Skrk, 89-letni Carlo Scodini, 76-letna Antonia Vodopivec por. Jerco, 68-letni Giuseppe Tullio, 78-letni Luigi Pitacco, 76-letni Sebastiano Furlani, 73-letna Marta Gortan por. Barnobi, 59-letni Egone Federico Sforza, 60-letna Maria Marchi por. Benedetti, 83-letna Anna Lakovic vd. Visnjaviz, 79-letna Ida Viutti vd. Bertoli, 81-letna Agnese Venier vd. Pagnini, 45-letni Livio Fabricci, 84-letna Caterina Vidotto vd. Calucci, 81-letni Antonio Blasina, 77-letni Bartolomeo Giuliano, 72-letni Biagio Radovan, 71-letna Anna Bembich por. Colarich, 78-letna Epifania Francesconi vd. Verucci, 47-letni Vittorio Pizzarelli - Fonda Savio.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)

Croce Azzurra, Ul. Commerciale 26 Rossetti - Emili, Ul. Combi 19, Al Sammaritano, Trg Ospedale 8, Tamaro & Neri, Ul. Dante 7.

NOCNA SLUZBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)

Godina, Campo S. Giacomo 1, Grigolon, Trg Virgilio Giotti 1, Ai Due Mori, Trg Unità 4, Al S. Lorenzo, ti Soncini 179 (Skedenj).

V Slovenskem v Ul. Geppa 9 bo danes, 10. t. m. ob 20.30 predaval **PETAR STRČIĆ** član Severnojadranskega inštituta z Reke o temi:

POLITIČNA GIBANJA ISTRSKIH HRVATOV V LETIH 60-70

Slovenski klub vabi vse svoje člane in prijatelje, da se zanimivega predavanja udeležijo v čimvečjem številu!

Šolske vesti

Ravnateljstvo državnega trgovskega tehničnega zavoda «Žiga Zois» v Trstu obvešča, da bo tečaj srbohrvaščine ob sredah in petkih od 19. in 21. ure. Pričetek tečaja je v sredo 11. t.m.

Kino

Nazionale 14.30 «Waterloo», Rod Steiger, Cristopher Plummer, Orson Welles. Technicolor. Panavision.
Eden 16.30 «Le piacevoli esperienze di una giovane cameriera», Ulla Jacobson, Daniel Gelin. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Fenice 15.30 «Le castagne sono buone», Gianni Morandi, Stefania Casini, Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Grattacielo 16.00 «Il prete sposato», Rosanna Podesta, Lando Buzzanca, E. M. Salerno, L. Salce. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Excelsior 15.30 «Una ragazza di nome Giulio». Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Ritz 16.30 «Le Mans scorciatoia per l'inferno». Technicolor
Alabarda 16.00 «Indio black», Yul Brynner, Dean Reed Technicolor
Filodrammatico 16.30 «Faemina ridens», Philipe Leroy, Dagmar Lassander. Prepovedano mladini pod 18. letom. Technicolor.
Aurora 16.00 «L'ultimo avventuriero». Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Cristallo 16.30 «Airport», Burt Lancaster, Dean Martin. Technicolor.
Capitol 16.30 «Passegiata sotto la pioggia di primavera» Ingrid Bergman, Anthony Quinn.
Moderno 16.30 «Via col vento», Clark Gable, Vivien Leight. Technicolor.
Vittorio Veneto 15.15 «La pazza di Chaillot», Catherine Hepburn, Charles Boyer, Yul Brynner. Technicolor.
Impero 16.30 «I girasoli», S. Loren, M Mastroianni. Technicolor
Ideale 16.00 «Sei simpatiche carogne» (Uno scacco tutto matto) E. Robinson, Adolfo Celi, Perry Tomas. Technicolor.
Astra 16.00 «Exodus», Paul Newman, Eva Marie Saint. Technicolor.
Abbazia 16.00 «Zenabel» L. Love, Lionel Stander, J. Ireland. Technicolor.

MILJE

Verdi 17.00 «Avventura a Vallechiara», Stan Laurel in Oliver Hardy.

KINO «IRIS» PROSEK

Danes ob 19.30 barvni avanturistični film:
QUEL CALDO MALEDETTO GIORNO DI FUOCO
Igrajo: Robert Woods. John Ireland.

KINO NA OPCINAH

Danes ob 18. uri kriminalni barvni film:
GLI ASSASSINI DEL KARATE
Igrajo: Curt Jurgens, Robert Wanghen, Johne Crowfort.

BCIKB
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
TRST - Ulica F. Filzi št 10
Tel 38101/38045
opravlja vse bančne posle
kupuje tujo valuto

Včerajšnji odkupni devizni tečaji:

Ameriški dolar	619,—
Kanadski dolar	590,—
Brit. šterling	1480,—
Švic. frank	142,—
Franc. frank	110,—
Belg. frank	12,—
Hol. florint	172,—
Nemška marka	170,—
Avst. šiling	23,80
Dinar	42,50

Razstave

PD «IVAN GRBEC» ŠKEDENJ

RAZSTAVA MLADIH SLIKARJEV

je odprta do 15. novembra ob delavnikih od 17. do 20. ure, v nedeljah od 10. do 13. ure v prosvetnem društvu «Ivan Grbec» v Škednju, Škedenjska ulica 124.

V umetnostni dvorani «Cesare Sofianopulo» na Trgu Papa Giovanni 6-1 je odprta osebna razstava slikarke Giuliane Griselli di Lena, ki je prejela Sindikat lepih umetnosti dežele Furlanije-Jul. krajine, ki je včlanjen v CCdL. Razstava bo odprta od 17. do 20. ure ob delavnikih in od 10.30 do 12. ure ob nedeljah in praznikih, do vključno 14. nov.

V umetnostni galeriji «Il Tribbio» v Ul. Piccardi 68 razstavlja do 2. t. m. olja in barvne risbe Gianni Marini iz Gorice.

V umetnostni galeriji Mignon na Korzu Italia 9-F bo od 11. do 20. t. m. razstavljal Emidio Eredita. Odprtje razstave bo v sredo 11. ob 18.30.

V KULTURNEM DOMU je odprta

SPOMINSKA RAZSTAVA OB ŠTIRIDESETLETNICI USTRELITVE BAZOVIŠKIH ŽRTEV

Razstava ostane odprta do 22. novembra t. l. vsak delavnik razen sobote od 18. do 20. ure.

Komisija za doraščajočo mladino pri SKGZ organizira od 26. 12. 1970 do 2. 1. 1971

zimovanje

v Zg. Gorjah pri Bledu.

Vpisovanje na sedežu SKGZ v Trstu, Ul. Geppa 9/II.

Darovi in prispevki

V počastitev spomina pok. Anice Kalan daruje Zofka Cok 1.000 lir za prosvetno društvo Lonjer - Katinara. V isti namen daruje Rudolf Cok 1.000 lir za Glasbeno matico. Namesto cvetja na grob Anici Kalan daruje Silvana Malalan 2.000 lir mladinsko revijo Galeb. V počastitev spomina pok. Meri Samec, dolgoletne uslužbenke Dijaškega doma v Trstu, darujeta Edi in Nerina Švab 10.000 lir za Dijaško matico. V počastitev spomina pok. Anice Kalanove daruje družina Kodrič 5.000 lir za športno združenje Bor.

V počastitev spomina pok. Anice Kalan so darovali Bogo in Majda Samsa 5.000 lir za Dijaško matico, ing. Andrej in Milica Cok 1.000 lir za mladinsko revijo Galeb, 1.000 lir za Dijaško matico in 1.000 lir za Glasbeno matico, Karla Kralj 1.000 lir za Dijaško matico. V spomin pok. Meri Samec daruje družina 10.000 lir za Dijaško matico. V spomin na svojo nepozabno učiteljico Anico Cok Kalan daruje Pavla Kukanja 3.000 lir za šolo - spomenik NOB v Cerknem. V spomin pok. Meri Samec daruje Adele Gruden 1.000 lir za Dijaško matico. V počastitev spomina pok. Anice Kalanove in pok. Meri Samec daruje Tončka Cok 5.000 lir za Dijaško matico. Namesto cvetja na grob pok. Meri Samec darujeta Angela in Nadja Pahor 2.000 lir za Dijaško matico.

ZAHVALA

Toplo se zahvaljujemo vsem, ki so pospremili na zadnji poti naše drago

Meri Samec

Posebna hvala osebju in dijakom Dijaškega doma, ki so se v tako velikem številu udeležili pogreba.

Družina Samec

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki so spremili na zadnji poti našega dragega

Karla Milkoviča

Posebna zahvala g. župniku, darovalcem cvetja in vsem, ki so počastili njegov spomin.

Družini Milkovič in Podlogar

Trst, Gropada, Postojna, 10.XI.1970

Ob izgubi naše drage

ANICE KALANOVE

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so kakor koli počastili njen spomin.

Družine KALAN, ŽAGAR in GIONORI

Trst, Tržič, Koper, 10. novembra 1970.

8. t. m. je preminil ob 81. letu starosti

ANTON BLAŽINA

Pogreb bo danes, v torek, 10. t.m., ob 15. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v Trstu na proseško pokopališče.

Žalostno vest sporočajo žena, sestra in drugo sorodstvo.

Pogrebno podjetje, Ul. Zonta 3, tel. 38006

VČERAJ PRED TRŽAŠKIM KAZENSKIM SODIŠČEM

Obtožen treh kaznivih dejanj oproščen, ker ni bilo dokazov

Vzrok spora med zakoncema Codiglia je bila trafika, za lastništvo katere sta se oba potegovala

Pred tržaškim kazenskim sodiščem (preds. Corsi, tož. Brenci, zapisničarka Federici) je bila včeraj večerna razprava proti 49-letnemu Emiliju Codiglii iz Drevoreda d'Annunzio 42, ki je bil obtožen kar treh prekrškov, ki naj bi jih bil zagrešil proti svoji 50-letni ženi Antoniji Krapez, s trenutnim stalnim bivališčem v Turinu. Zagovarjati se je namreč moral zaradi slabega ravnanja v družini, zaradi nasilja ter kršitve družinskih dolžnosti. Vsa navedena dejanja naj bi bil moški zagrešil v času od 14. junija do 23. julija lani.

Kljub izčrpni obtožnici in izredno dolgi razpravi, je vsa zadeva, iz se na prvi pogled zdi zelo zapletena, sila enostavna in konec koncev tudi preprosta. Policijsko dejanje se je pričelo premikati, ko je Codiglieva žena vložila tožbo proti svojemu možu, v kateri je obdolžila moža vseh prekrškov, ki jih navaja obtožnica. Med zakoncema Codiglia je prišlo že v pretekli dobi do večjih in stalnih prepirov. Tarča spora je bila trafika v Drevoredu d'Annunzio 16 za lastništvo katere sta se oba potegovala. Spor je sledil sporu, dokler si, kot navaja obtožnica, dne 23. aprila letos, Emilio Codiglia zagrozil ženi, da jo ubije, če ne podpише izjave, s katero se obvezuje odstopiti polovico lastništva trafike njemu. Krapezova se je seveda odločno uprla tej zahtevi in mu dala na vse načine razumeti, da je trafika njena osebna in izključna last. Ker pa se je zbala moža, je šla na posvetovanje k nekemu odvetniku in ga prosila za nasvet. Ta ji je dejal, naj kar podpiše omenjeno izjavo, istočasno pa naj ukrene na drugega odvetnika, pri katerem naj prekliče izjavo z utemeljitvijo, da jo je podpisala pod pritiskom in proti svoji volji. To je res tudi storila, komaj teden dni pozneje pa je prodala trafiko Gioconiju Coronici in pod pogojem, da se odreče vsem svojim pravicam trafike izplačala možu 3 milijone lir. Čez mesec dni pa je napravila oporoko, v kateri je imenovala svojega sina Dionata za universalnega dediča vsega svojega premoženja. V tožbi, ki jo je Krapezova vložila proti možu, je tudi navedeno, da jo je mož večkrat prepelal, nekega dne pa jo celo ranil s črepinjami razbite steklenice.

Ko so zaslišali Codiglio, je ta zanikal vse obtožbe. Dejal je, da je žena podpisala izjavo o polovični predaji lastništva trafike sporazumno z njim in je ni torej prisilil podpisati. Ko se je meseca februarja predlanskim vrnil iz bolnišnice, je našel skoraj izpraznjen dom. Takoj je šel k ženi v trafiko in ta mu je povedala, da noče več živeti z njim in da zahteva legalno ločitev. To ga je tako spravilo v bes, da je izrabil izjavo o solastništvu lokala in se obrnil na sodišče ter zahteval jamstveno začasno trafike v pričakovanju sodne obravnave. Teden dni pozneje pa je izvedel, da je žena trafiko prodala.

Na včerajšnji razpravi se je Codiglia proglasil za povsem nedolžnega. Povedal je, da ni nikoli slabo ravnal z ženo in ponovil že znane izjave, ki jih je dal najprej na policijskem zaslišanju, potem pa še med preiskovalnim sodnikom. Izrecno pa je poudaril, da je bil denarni kapital, s katerim je kupil trafiko, delno njegov, delno pa moža in očetov. Prav zato se je vedno zavzemal za vsaj delno solastništvo lokala.

Krapezova je v celoti potrdila vloženo tožbo in prav tako ponovila že znane izjave. Pričala je tudi 41-letna Angela Torello, služkinja pri zakoncih Codiglia, ki je povedala, da je Emilio Codiglia večkrat grozil ženi in ji tudi povzročil lahnejše poškodbe. Dejala je tudi, da je zelo jasno čula, kako ji je zagrozil, naj «ali podpišeš ali pa te ubijem».

Zagovornik zasebne stranke Krapezove, odv. Kostoris je zahteval polovico odškodnino ter predlagal sodnemu zboru, naj obsodi obtoženca. Spregovoril je nato javni tožilec dr. Brenci, ki je predlagal za dejanje slabega ravnanja v družini oprostitev zaradi pomanjkanja dokazov, za ostali dve obtožbi pa 4 mesece zapora. Branilec odv. Girometta je predlagal popolno oprostitev.

Sodniki so po krajšem posvetu oprostili Codiglio zaradi pomanjkanja dokazov.

Pismo uredništvu

Ali zakon ne velja za vse enako?

Spoštovano uredništvo,

v nedeljo, 8. t.m. sem se vračal iz Slovenije, kamor sem bil povabljen na lov. Ob 23.30 sem prišel na obmejni prehod Fernetiči in italijanskemu finančnemu stražniku povedal, da imam v prtljažniku dva zajca in dve srni. Ta je poklical brigadirja, brigadir pa še predstavnika carine in oba sta mi dopovedovala, da divjačine ne morem peljati v Trst, češ da ni obmejnega veterinarja, ki da mora divjačino, odnosno konkretno srne, pregledati. Svetovala pa sta mi, naj bi se odpeljal nazaj v Jugoslavijo in vstopil v Italijo zopet na prehodu Rdeča hiša.

Ker je bilo že pozno in se mi po dolgi vožnji ni ljubilo prevoziti še dodatnih 100 kilometrov, sem ob polnoči pustil avto, kovček in divjad na bloku ter se po sistemu avto stop odpeljal domov.

Naslednjega dne zjutraj sem prišel spet na mejo, kamor bi moral okoli 9. ure (tako so mi ponoči zagotovili) priti tudi obmejni veterinar. Medtem ko sem čakal, ura je bila takrat že 10.15, je z jugoslovanske strani meje privozil na italijansko stran avto z italijanskimi lovci in na prtljažniku na strehi so bile tri srne. Avtu sta se približala najprej finančni stražnik, potem pa še brigadir finance, ga pregledala in čez 5 minut se je avto odpeljal naprej proti Općinam. Avto je imel registracijo FO 182 . . . in srne niso bile veterinarsko pregledane niti niso lovci plačali predpisane pristojbine, čeprav je prišlo na lovca več kot 5 kg.

Ko sem to videl, sem se obrnil na brigadirja finance in na predstavnika carine ter zahteval pojasnila, zakaj dvojna mera. Predstavnik carine mi je dejal, da ni videl ničesar, ker da ga ni nihče obvestil. Brigadir finance pa se je razburil, češ kaj se vtikam v stvari, ki da niso resnične in mi zagrozil, da bo takoj sestavil izjavo, ki naj jo jaz podpišem. Takoj sem na to pristal, toda izjave nisem dočakal — pač pa sem ob 11.30 dočakal veterinarja in nekaj pred 12. uro sem se končno lahko odpeljal z bloka proti Trstu.

Ker sta mi predstavnika finance in carine zatrjevala, da je po zakonu treba vso srnjad pregledati, bi želel naslednji pojasnili:

1. Obmejni blok Fernetiči je mednarodni blok in bi moral imeti svojega obmejnega veterinarja. Kako je mogoče, da mora državljan čakati na obmejnega veterinarja točno 12 ur?

2. Če je treba po zakonu srnjad veterinarsko pregledati, zakaj potem dvojna meda oziroma po kakšnem kriteriju delijo financarji italijanske državljane na različne kategorije (razen če ni bil morda brigadir finance, ki je spustil avto s tablico FO istočasno tudi doktor veterine!?): na kategorijo, ki lahko divjad pelje čez mejo brez plačila pristojbin in brez veterinarskega pregleda ter na kategorijo, ki mora plačati pristojbine in čakati 12 ur na veterinarja.

Upam, da mi bo kdo na ti vprašanji odgovoril.

E. K.

K letu zasedanje o deželnih pravnih študijah

Prihodnje leto bo v Trstu šesto zasedanje o deželnih pravnih študijah, za katero je dalo pobudo pet dežel s posebnim statutom. V naši deželi bo prvič takšno zasedanje, saj so bila prejšnja v drugih deželah s posebnim statutom. Na teh zasedanjih temeljito proučujejo nekatera osnovna vprašanja, ki se tičejo deželne avtonomije, poleg tega pa tudi izmenjujejo koristne izkušnje za upravno in zakonodajno dejavnost. Na dnevnem redu zasedanja bosta dve glavni temi: prva se tiče vprašanj zakonodaje in tolmačenja pri opredelitvi predmetov, ki spadajo v deželno pristojnost, druga pa prenosa deželnih upravnih funkcij na krajevne ustanove in uporabe njihovih uradov. O prvi temi bo poročal prof. Paladin,, o drugi pa prof. Pototschnigg. Zadnji dan zasedanja bo okrogla miza predsednikov dežel o vprašanju odnosov med državo in avtonomnimi ustanovami.

SPOR V PODJETJU RIBI

Deželni odbor pozval družbo naj vrne uslužbencem odbitke

Ti odbitki so po mnenju deželne uprave nezakoniti - Družbi utegnejo odvzeti koncesije

Deželni odbor je odločno pozval prevozno družbo «Ribi» v Gorici, naj uredi zadevo glede odbitkov uslužbencev zaradi stavkanja, kajti ti odbitki so nezakoniti. Če pa ne bo družba ugodila deželni zahtevi, je tudi možno, da ji ne bo dežela obnovila koncesije za avtobusne proge, ki zapade 31. decembra letos. Družba Ribi ni le odtegnila uslužbencem plače za dni stavkanja, marveč tudi 21,70 odstotka njihovih prejemkov kot povračilo za škodo, ki naj bi jo utrpela zaradi stavke. V zvezi s tem se družba ni prav nič posvetovala z deželo in ji je onemogočila tudi vsak poseg. Ukrep družbe je seveda povzročil upravičeno nezadovoljstvo med uslužbenci, dežela pa ga smatra za nezakonitega.

Ravno zaradi kočljivega položaja, ki ga je povzročila družba, katera ima v koncesiji prevozno službo v deželi, je deželni odbor najprej posredoval, da bi prišlo do rešitve spora, potem pa pozval družbo, naj prekliče svoj sklep, sicer ji odtegne koncesijo. V sklepu, s katerim je zavzel odbor tako stališče, se poudarja, da se ni kaj takega kot v družbi Ribi zgodilo niti v naši deželi, niti po vsej državi, čeprav so uslužbenci avtobusnih podjetij povsod enako stavkali. Ker ni posredovanje deželnega odbornika za prevoze z voditelji podjetja imelo nobenega uspeha, se pričakujejo v podjetju nove stavke. Spričo tega je poseg deželne uprave popolnoma upravičen, ker ne gre več za zasebni spor marveč za zadevo javnega interesa. Zato mora nadzorna oblast poseči vmes in zagotoviti normalizacijo prevozov, zlasti za delavce in učence, katerim je treba prihraniti nadaljnje nevšečnosti.

Sklep deželnega odbora so uradno sporočili podjetju Ribi, medtem ko so prevozni službi deželne uprave poverili nalogo, da pripravi vse, kar je potrebno, da bi morebiti izročili prevozno službo s 1. januarjem kaki drugi družbi. Ta sklep so sporočili tudi ministrstvu za prevoze s prošnjo, naj sprejme podoben ukrep za koncesije, kolikor je v njegovi pristojnosti.

Colombo sprejel Martino

Predsednik vlade posl. Colombo je včeraj dopoldne sprejel v palači Chigi goriškega župana Michela Martino, s katerim je razpravljal o nekaterih važnih vprašanjih goriškega mesta.

Interpelacija na deželo o zdravstveni reformi

Komunistična deželna svetovalca Bergomas in Zorzenon sta včeraj poslala predsedniku deželnega sveta interpelacijo v zvezi z zdravstveno reformo, o kateri bo v teh dneh zaključila razpravo posebna medministrska komisija v Rimu. V tisku je rečeno, da bo zdravstvena reforma odpravila vse razlike v tretiranju z bolniki in da bodo na vse raztegnili najbolj ugodne pogoje, ki jih trenutno daje bolniška blagajna INAM.

Ker uživajo socialni zavarovanci na Goriškem in Tržaškem ugodnejše pogoje kot v ostalih pokrajinah države, to na podlagi obstoječega stanja pod avstrijsko vladavino in italijanskih zakonov iz leta 1925, ki se nanašajo izključno na bivše avstrijske pokrajine, se svetovalca zavzemata da bi socialni zavarovanci na Goriškem in Tržaškem še nadalje uživali te ugodne pogoje, tudi ko bo zdravstvena reforma stopila v veljavo na celotnem državnem teritoriju. Zaradi tega svetovalca zahtevata, da bi deželna uprava napravila določene korake v tej smeri.

O GRADNJI JE GOVOR ŽE DALJ ČASA

V Gorici bo gluhonemnica za vse otroke iz dežele

Deželna uprava bo dala prispevek 500 milijonov lir - Novo stavbo naj bi začeli graditi leta 1971 v Ul. Terza armata

V Gorici imamo v Ulici Seminario staro gluhonemnico, katero obiskujejo dandanes prizadeti otroci iz goriške in iz videmske pokrajine. Gluhonemnico so ustanovili Slovenci in dandanes jo upravlja pokrajina. Pravzaprav je otrok iz goriške pokrajine zelo malo, velika večina med šestdesetimi otroci, ki danes obiskujejo ta zavod, prihaja iz videmske pokrajine.

Že pred leti se je pokazala nuja, da bi zgradili nova poslopja za ta zavod. Nekateri so mislili, da bi nove zgradbe stale tam kjer je dandanes ta zavod, pozneje pa je prevladovala misel, da bi nova poslopja zgradili na zemljišču, ki je last pokrajinske uprave in ki stoji za umobolnico. Na tem zemljišču je kmetijsko posestvo, ki ga nameravajo odpraviti.

Deželna uprava se je zavzela za ta načrt in po zaslugi prejšnjega in sedanjega odbornika za zdravstvo je dežela določila, da bo goriški pokrajini dala pol milijarde pomoči, zato naj se v Gorici zgradi nova gluhonemnica. Ta denar je dežela nakazala, po sto milijonov letno, začenši z letom 1968. Letos bi moralo priti že tretje stomilijonsko nakazilo. S tem denarjem bi bilo moč pričeti z gradnjo prvih objektov.

Nov zavod, ki bi lahko sprejel do 150 otrok, bi imel dom za te otroke, učilnice, delavnice, skratka, v večjem bi se ponovila slika sedanje gluhonemnice. Vendarle bi bil zavod tudi finančno samostojen, če bi vse gluhoneme otroke iz vseh štirih pokrajin pošiljali vanj. Povedali smo že, da obiskujejo sedaj goriški zavod le goriški in videmski otroci. V Trstu imajo sedaj samostojen zavod, iz Pordenona pa svoje otroke pošiljajo v Treviso. Zaradi tega bi bilo potrebno, da bi v nov zavod pošiljali svoje otroke prizadete pokrajine. Vseh gluhonemih je na deželnem področju približno 130.

O tem problemu je bilo že precej govora tako v pokrajinskem odboru kot v prejšnjem pokrajinskem svetu. Pred nekaj dnevi so o tem govorili tudi na sestanku krščanskodemokratskih upraviteljev.

Na pokrajini so mnenja, da bi bilo moč že v začetku prihodnjega leta pričeti s konkretnim reševanjem tega problema.

Socialistični sestanek o gospodarskih problemih

V nedeljo zjutraj je bila na sedežu PSI skupščina članov stranke in somišljenikov, ki so zaposleni v raznih goriških tovarnah. Govor je bil o hudem položaju v podgorski predilnici ter o problemu avtobusnega podjetja Ribi, kjer obstaja že več časa spor med vodstvom podjetja in prizadetimi uslužbenci.

Po številnih govorih je skupščina, na predlog pokrajinskega tajnika stranke Dellaga, sprejela resolucijo, ki izraža solidarnost PSI z delavci ter se zavzema za pravično rešitev problema podjetja Ribi, za katero je pristojen deželni odbor.

Po skupščini je kolona demonstrantov šla po mestnem korzu z vrsto transparentov, na katerih so bila izražena socialistična gesla o problemih goriškega gospodarstva.

Bergantov orgelski koncert v Gorici

V cerkvi sv. Ignacija na Travniku bo v četrtek 12. t.m. ob 20.30 orgelski koncert, ki bo posvečen izključno slovenskim skladateljem. Prav ta program slovenskih komponistov bo res prijetna novost za goriško občinstvo, ki ima le redko priliko poslušati dela slovenskih orgelskih komponistov.

Nastopil bo prof. Hubert Bergant, našemu občinstvu že dobro znan po svojih dosedanjih koncertnih nastopih v Gorici Tokrat bodo na sporedu dela novejših skladateljev s stilnimi raznolikostmi in vplivi raznih šol. Med njimi so dela skladateljev: Slavko Osterc, Matija Tomc, Primož Ramovš, Samo Vremšak in Lucijan Marija Škerjanc, Koncert prireja SKPD «Mirko Filej». Vstop je prost.

DELEGACIJA KPI V NOVI GORICI

Za poglobitev in ureditev odprtih vprašanj ob meji

Med temi so v ospredju problemi slovenske narodne skupnosti, za katere je KPI pripravila osnutek svojih predlogov

V Novi Gorici se je mudila na obisku pri občinskem komiteju Zveze komunistov šestčlanska delegacija pokrajinske federacije KPI, ki jo je vodil pokrajinski sekretar Enzo Menechino. Delegacijo občinskega komiteja Zveze komunistov Nova Gorica pa je vodil v pogovorih sekretar Dušan Šinigoj.

Uvodoma so člani obeh delegacij analizirali dosedanje stike med obema organizacijama ob meji ter ugotovili, da so program, ki so ga osvojili pred časom, skoraj v celoti izpolnili. Hkrati so dali vrsto pobud za nadaljevanje stikov in za medsebojno sodelovanje. Med drugim so se dogovorili za srečanje županov obmejnih občin in prosvetnih delavcev z obeh strani meje, dalje za pogovor delavcev komunistov obmejnega območja, o delavskem samoupravljanju ter o borbi italijanskih delavcev za socialne in druge pravice; prav tako se bodo srečali predstavniki Zveze komunistov novogoriške občine ter goriške federacije KPI v širšem pogovoru o obmejnem sodelovanju.

V nadaljevanju pogovora je sekretar občinskega komiteja Zveze komunistov Dušan Šinigoj seznanil člane italijanske delegacije z aktualnim družbeno-ekonomskim položajem v Jugoslaviji ter s pripravami na stabilizacijo ekonomskega sistema. Posebej se je zadržal ob decentralizaciji oblasti in vlogi posameznih republik v državi in s pripravami na zasnovo predsedstva republike, ki bo delovalo na osnovi večje samostojnosti republik.

Posebej je v pogovoru tekla beseda o bližnjem obisku predsednika Tita v Italiji. Dušan Šinigoj je ugotovil, da bo obisk prispeval k nadaljnjemu utrjevanju dobrih odnosov med sosednima državama. Jugoslavija je v tem okviru še posebej zainteresirana za ureditev odprtih obmejnih vprašanj med sosednima državama ter za ureditev odprtih problemov slovenske narodne skupnosti v Italiji.

Vodja italijanske delegacije Enzo Menechino pa se je v svojih izvajanjih zadržal ob demokratizaciji političnega življenja v Italiji. Poudaril je, da čuti tudi KPI odprta vprašanja slovenske skupnosti ter je o njih že opredelila svoja stališča. Menil je, da bo moč uresničevati pravice Slovencev skladno z demokratičnim razvojem odnosov, vendarle pa za to ne bi smeli ostati križem rok. KPI je že pripravila zakonski osnutek o pravicah in položaju Slovencev v Italiji. Dejal je tudi, da deželi s posebnim statutom prav zaradi narodnostno mešanega prebivalstva pripadajo posebne obveznosti glede Slovencev. Pristojnosti glede tega pa si lasti rimska vlada. Enzo Menechino je tudi povedal, da bo KPI ob 25-letnici sprejema ustave republike Italije organizirala posebno akcijo za reševanje problemov manjšin v Italiji.

Na tem sestanku v Novi Gorici so posebej poudarili, da je ugodno vzdušje, ki vlada med sosednima državama, v marsičem pogojeno z dobrimi odnosi ob meji. Zato si bodo prizadevali, da bodo dosedanje stike še naprej poglabljali ter jih širili.

OKROŽNO SODIŠČE V GORICI

Pravopisna napaka ga je pripeljala pred sodnike

S ponarejenim potnim listom je hodil v Jugoslavijo

V odsotnosti obtoženca so sodniki okrožnega sodišča v Gorici obravnavali 37-letnega jugoslovanskega državljana Josipa Vukušiča, ki se je rodil v Županji pri Vinkovcih na Hrvaškem, kot stalno bivališče ima navedeno Reko, dejansko pa se klati po svetu in med drugim tudi po zaporih. Pred časom se mu je posrečilo tudi pobegniti iz zapora v Silandru v Italiji.

V obtožnici je navedeno, da je izkoristil gostoljubje pri Mariji Scalco v Vidmu lansko leto. Na njenem domu ji je ukradel potni list (proti koncu oktobra lani) ter potvoril nekatere osebne podatke. V obtožnici je še navedeno, da je na bloku pri Rdeči hiši dal policijskim organom s tem v zvezi napačne osebne podatke, da je po krivem obdržal Maurizia Pianija in nekega Pegorara Padovana za potvorbe na potnem listu in končno, da je odšel preko meje v Jugoslavijo brez potnega lista ali drugega veljavnega dokumenta.

Ves ta klopčič se je začel odvijati dne 5. novembra lani, ko so Vukušiča ustavili policijski organi na meji in ugotovili na njegovem potnem listu da je potvorjen. Potni list se je glasil na ime Scalco Marian, poklic pa je bil naveden mehanik. Pozornost pa je vzbudilo dejstvo, da je bilo zapisano «mecanico» torej z enim «c». Ko so potem dokument podrobneje pogledali so ugotovili še druge potvorbe in tako je prišla na dan vsa zadeva.

Pri prvem zaslišanju na bloku pri Rdeči hiši se je mož izgovoril, da je kupil potvorjeni potni list v Zagrebu od nekega Maurizia Pianija za 1000 novih din. Ko pa so pregledali policijsko tiralico za njim, so ugotovili, da ima obtoženec že precej masla na glavi in od leta 1963 ga je iskala policija v Italiji in Jugoslaviji pod raznimi imeni, pod katerimi se je občasno javil zdaj tukaj, zdaj tam. Bil je tudi po zaporih in kot smo omenili pobegnil iz zapora v Silandru.

Več kot dovolj torej, da so ga prijavili sodišču. Čeprav so pri obsodbi upoštevali tudi znižanje kazni zaradi amnestije, pa so mu vseeno odmerili 38 mesecev zapora, 42 tisoč lir globe in plačilo sodnih stroškov. Branil ga je odv. Blessi.

V Milanu bo zborovanje zveze ital. pokrajin

V drugi polovici novembra bo v Milanu 24. zborovanje zveze italijanskih pokrajin. Ta zveza združuje vse pokrajine in ker so na nedavnih deželnih volitvah številni zastopniki pokrajin bili izvoljeni v deželne svete, je potrebno zamenjat vodstvo te zveze. Na tem zborovanju bodo prisotni tudi zastopniki goriške pokrajinske uprave.

O tem so razpravljali na četrtkovi seji pokrajinskega odbora. Na isti seji so tudi odobrili vrsto sklepov upravnega značaja, odobrili modernizacijo nekaterih naprav v pokrajinskem laboratoriju za higieno, odobrili vrsto povišanj osebja, odobrili nekaterim krajevnim upravam prošnje na deželo za podpore pri gradnji javnih del.

Hudo se je ponesrečil na trbiški avtocesti

Na trbiški avtocesti se je sinoči dogodila huda prometna nesreča, katere žrtev je 41-letni Ugo Del Mestri iz Gorice, Ul. Duca d'Aosta št. 53. Del Mestri je vozil mali tovornjak, iz neznanih vzrokov pa je trčil v zadnji del tovornjaka blizu servisne postaje Shell. Pri tem si je prebil prsni koš in je dobil notranje poškodbe. Odpeljali so ga v trbiško bolnišnico, kjer so ga sprejeli s pridržano prognozo.

Šofer tovornjaka je vozil kar naprej, kakor da se ne bi nič zgodilo. Za njim je pohitela izvidnica prometne policije, ki ga je pripeljala na kraj nesreče. Izjavil je, da se sploh ni zavedel, da bi kdo trčil v tovornjak.

Pri Portorosegi pa se je ponesrečil 49-letni Emilio Andreos iz Ronk, Ul. Artiglieri 42. Peljal se je z motornim kolesom, pa je trčil v tovornjak, ki je parkiral na cesti. Močno se je udaril v glavo ter se ranil po rokah in obrazu. Zdraviti se bo moral dober mesec.

ZAHVALNA NEDELJA V ŠTANDREŽU

Priznanje veteranom Kmečkega društva

Na proslavo so povabili tudi predstavnike drugih domačih društev - V nedeljo bo proslava v Sovodnjah

Kot smo že najavili, so imeli v nedeljo dopoldne že tradicionalno zahvalo, za uspešno zaključeno letošnje kmetijsko leto, v organizaciji domačega društva Direktnih obdelovalcev zemlje.

Po maši ob 11. uri je domači dekan blagoslovil na posebnem vozu razpostavljene pridelke, nad katerimi je bil obešen tudi nenavaden «molek» sestavljen iz domačih klobas. V bližini voza je bila miza je bila miza z domačim vinom in domačim kruhom, ki so jih odborniki društva razdelili za pokušnjo med prisotne gosje in člane ob velikem številu vaščanov, ki so napolnili ves zgornji konec trga pred cerkvijo.

Na proslavo so povabili med drugimi tudi predstavnike obeh prosvetnih društev, ki sta jih zastopala predsednika D. ilo Nanut in dr. Paulin, dalje predstavnike športnega društva Juventina in druge.

Po svečanosti na trgu, kjer so bili razvrščeni ob strani številni traktorji in drugi poljedelski stroji, ki si jih je v letih svojega delovanja omislilo domače kmečko društvo za potrebe svojih članov, so se povabljenci zbrali v mali dvorani župnijskega doma na zakusko. Ob tej priliki je predsednik društva Vladimir Zavadlav v slovenščini pozdravil vse prisotne in poudaril pomen tega kmečkega praznika, ki je postal v Štandrežu že tradicija.

Obširneje je prav tako v slovenščini govoril tajnik društva Emil Cingerli, ki je podal podrobnejše poročilo o delovanju direktnih obdelovalcev zemlje v Štandrežu. Povedal je, da praznujejo tako slovesnost ob zaključku kmetijskega leta že sedmo leto in da nameravajo to delati tudi v prihodnje. Društvo deluje že od leta 1951 in s tem v zvezi je govornik omenil nekatere može, ki so se bolj kot drugi aktivno udejstvovali v njegovem odboru. V prvi vrsti je tu Franc Lupin, ki je bil prvi in neumorni predsednik društva dolgo let ter še danes aktivno sodeluje v njegovem odboru; omenil je nadalje še Andreja Brajnika in Jožefa Pavletiča. Vsi omenjeni so bili prisotni med govorom in domačini so jim v priznanje ploskali.

Domačini, med katerimi so bili tudi nekateri povabljenci iz Gorice (omenimo naj ravnatelja Coldirettija) so se potem še zadržali v pogovoru ter izmenjali nekaj misli o kmečkem delovanju in o potrebah kmečkega društva, ter o raznih drugih krajevnih potrebah.

Podobno proslavo, ki bo omenem tudi praznik domačega patrona, pripravljajo za nedeljo 15. t. m. tudi člani Kmečkega društva v Sovodnjah, ki so v ta namen povabili k sodelovanju tudi godbo na pihala iz Fare.

Prijava grozdja pri Kmečki zvezi

Vprašalne pole za prijavo grozdja, ki so jo dolžni napraviti vinogradniki s proizvodnjo zaščitenega vina po čl. 11 vladnega odloka št. 930 od 12. julija 1963 lahko dobijo prizadeti, kakor tudi potrebne obrazce, na tajništvu Kmečke zveze v Gorici, Ul. Malta 2/1, tel. 24-95. Tam lahko dobijo tudi vsa potrebna pojasnila in pomoč pri prijavi.

Kino

VERDI 17.00—22.00: «Il club dei libertini», G. Sander in J. Perret; barvni film, mladini pod 14 letom prepovedan.

CORSO 17.15—22.00: «Mash», D. Sutherlanth in F. Goult; kinemaskopski film v barvah, mladini pod 14. letom prepovedan.

MODERNISSIMO 17.30-22.00: «L'ultimo paradiso», italijanski kinemaskopski dokumentarni film v barvah, mladini pod 16. letom prepovedan.

VITTORIA 17.15—21.30: «Satyricon», U. Tognazzi in T. Aumont; italijanski kinemaskopski film v barvah, mladini pod 18. letom prepovedan.

CENTRALE 17.15—21.30: «Un dollaro bucato», G. Gemma; kinemaskopski film v barvah.

Tržič

AZZURRO Zaprto.

EXCELSIOR 16.00: «Il mostro del museo delle cere».

PRINCIPE 17.30: «La spirale del terrore», U. Jacobson in G. Helstrom.

Nova Gorica

SOČA «Tepepa», italijansko-španski film v barvah — ob 18. in 20.

SVOBODA «Operacija Lisabon», ameriški barvni film — ob 18. in 20. uri.

DESKLE «Heroji Telemarka», ameriški barvni film — ob 19.30.

SEMPAS Prosto.

KANAL Prosto.

PRVAČINA Prosto.

RENČE Prosto.

DEŽURNI LEKARNI V GORICI

V Gorici je danes ves dan in ponoči dežurna lekarna D'UDINE, Trg sv. Frančiška 5, tel. 21-24.

V TRŽIČU

V Tržiču je ves dan in ponoči dežurna lekarna ALLA SALUTE dr. Fabbris, Ul. Cosulich 117; tel. 7248.

IZ GORIŠKE BOLNIŠNICE

Prometna nesreča tudi na avtomobilčkih v zabavišču

Štiri ženske so v nedeljo dobile telesne poškodbe

V nedeljo popoldne, je lepo vreme izvabilo tudi 8-letnega Klavdija Kendo, iz Gorice, Raštel 53, na zabavišče v Drevoredu Virgilio, kjer je šel skupaj s svojimi vrstniki na avtomobilčke. Med zabavo pa je trčil z nekim drugim avtomobilčkom tako močno, da se je pri tem ponesrečil. Takoj so ga odpeljali v splošno bolnišnico, kjer so mu ugotovili več poškodb na desni roki z zlomom podlakta ter so ga pridržali za 30 dni na zdravljenju.

Prejšnji večer okrog 21. ure so pridržali za 10 dni na zdravljenju tudi 27-letno Lucijo Leban iz Gorice, Ul. Pola 10, ki so ji zdravniki ugotovili udarec v lobanjo, bulo na čelu in druge poškodbe. Lebanova se je ponesrečila v Ul. Brigata Casale v Gorici, kjer je na križišču njen avto, ki ga je vozil mož Brumat, trčil z nekim drugim vozilom, ki je prihajalo iz nasprotne strani.

V nedeljo zvečer so bile žrtve prometne nesreče v Gorici tudi dve Tržačanki in njuna prijateljica, ki so prišle na izlet. Okrog 20. ure so pripeljali v bolnišnico 38-letno Vilmo Velikonja por. Marrani iz Trsta, Ul. Dell'Agro 2, ki so ji ugotovili udarec v lobanjo, šok, ter poškodbe na desni roki in se bo morala zdraviti v bolnišnici 10 dni. Manjše poškodbe pa sta dobili njeni sopotnici 39-letna Romana Zecchini iz Trsta, Ul. Felluga 94 ki bo okrevala v 3 dneh ter 21-letna Eda Urli iz Como di Rosazzo, ki se je ranila na desni nogi ter bo okrevala v 5 dneh. Zapisnik o nesreči je napravila cestna policija.

Razpis službenih mest na županstvu v Gorici

Goriško županstvo je sklenilo, da bo zaradi izrednega občinskega dela nujno razpisalo natečaj za štiri začasna službena mesta v občinski upravi. V poštev pridejo: dva računovodja (ragionieri), en geometer in en uradnik, ki ima diplomo višje srednje šole.

Prosilci morajo predložiti prošnjo na kolkovanem papirju za 500 lir na občinskem protokolnem uradu najkasneje do 12. ure 17. novembra. Tam dobijo lahko tudi vsa podrobnejša pojasnila.

PROMETNA NESREČA NA TRAVNIKU

Šofer je nepoškodovan zlezel iz razbitega avta

Zaradi slepečih luči je zavozil v jarek

Dva avtomobila renault sta prejšnji večer ob 21. uri trčila na Travniku v Gorici, na križišču z Ul. Bombi. Pri tem sta bila le dva potnika lažje ranjena. V prvo vozilo, ki ga je vozil 34-letni Sergej Comelli doma iz Nove Gorice in s katerim se je peljal tudi 69-letni Emil Comelli iz Gorice, Ul. Giustiniani 89, je prihajalo od Raštela v smeri proti Ul. Carducci. S Travnika proti Ul. Bombi pa je vozil svoj renault 26-letni Dominik Ersettis iz Zdravščine. Na križišču je jugoslovanski avto od strani trčil v Ersettisovega, da ga je vrglo na pločnik, kjer se je prevrnil. Mimoidoči, ki so videli karambol, so bili prepričani, da se je šofer hudo ponesrečil. Dejansko pa je Ersettis skozi razbito okno splezal iz avta popolnoma nepoškodovan. Pač pa sta dobila nekaj prask oba Comellija, ki so jima v bolnišnici nudili prvo pomoč in bosta okrevala v nekaj dneh. Zapisnik je napravila cestna policija iz Gorice.

Na povratku iz Nove Gorice se je ponesrečil tudi 26-letni Vojko Cijak iz Štandreža, Ul. Matajur 15, ki so ga v splošni goriški bolnišnici pridržali za 15 dni na zdravljenju zaradi poškodbe na desni rami in na tilniku. Cijak je izjavil, da so ga oslepije luči avtomobila, ki je prihajal nasproti ter da je zavozil v obcestni jarek z navedenimi posledicami.

Skuterist treščil v drog in obležal mrtev na cesti

V nedeljo nekaj pred 23. uro se je blizu pokopališča pri Beglianu smrtno ponesrečil 31-letni delavec Pietro Minin iz Turjaka. Ko se je vračal proti domu, mu je verjetno postalo slabo, da je izgubil kontrolo nad svojim skuterjem, zavozil na levi strani s ceste in treščil z glavo ob obcestni cementni steber. V tržiško bolnišnico so ga pripeljali že mrtvega.

Za 15 dni so pridržali v isti bolnišnici tudi 40-letnega Sergia Scarpo iz Ronk, Ul. Friuli 8, ki je v drugi prometni nesreči dobil poškodbe po nogah ter si zlomil tudi desno roko v zapestju.

SLOVENSKI ETNOGRAFSKI MUZEJ V LJUBLJANI

priredi od 25. novembra do 2. decembra letos potovanje

Z LETALOM V KENIJO

Na potovanju, ki ga bo vodil dober poznavalec Afrike in ravnatelj Etnografskega muzeja dr. Boris Kuhar, bodo udeleženci spoznali način življenja kenijskih plemen, videli bodo najbogatejši afriški živalski svet, spoznali bodo Nairobi in Mombaso, kjer se bodo lahko kopali v toplih valovih Indijskega oceana, obiskali bodo izdelovalce afriških mask in po želji — lovci se bodo lahko odpravili na safari.

Kljub temu, da bodo udeleženci potovanja stanovali v dobrih hotelih in da so razni izleti in ogledi vključeni v program potovanja, pa je cena izredno nizka: na osebo znaša le 197.250 lir, se pravi polovico manj, kot stanejo običajno taka potovanja. Poleg tega se potovanje lahko plača v dveh obrokih, in sicer 100.000 lir ob vpisu, ostanek pa do 31. dec.

Etnografski muzej vabi tudi tržaške in goriške Slovence, da se potovanja udeležijo in sporoča, da sprejema prijave potovalni in turistični urad AURORA v Trstu, Ulica Cicerone 4, tel. 29-243, kjer lahko dobite tudi podrobnejše informacije.

Vpisovanje se zaključi nepreklicno danes, 10. novembra 1970

Spor na Srednjem vzhodu

Štirideset resolucij OZN na katere se Izrael ni oziral

Pred nekaj dnevi se je debelemu spisu resolucij, ki so jih v Združenih narodih sprejeli od leta 1947 dalje v zvezi s Srednjim vzhodom, pridružila še ena. Upati je, da ne bo tudi ta doživela usode vseh prejšnjih resolucij in da se ne bo znašla na seznamu sklepov te svetovne organizacije, katerih veljavnost je Izrael na razne načine zavračal bodisi z odkritim nasprotovanjem ali pa z odrekanjem sodelovanja, ki je potrebno, da se sklepi uresničijo, kakor tudi z enostavnim obračanjem hrbta mnenju večine v Združenih narodih, z ignoriranjem naporov, da bi se rešil spor, ki je prav tako svetovni kakor regionalni.

Takih dokumentov, ki so jih izglasovali v Združenih narodih, je 40 — nekateri so resolucije varnostnega sveta, drugi pa glavne skupščine — in to je ena od plati, ki se manj omenja okoli srednjevzhodne krize, to pa zaradi tega, ker številna eksplozivna obdobja in številni spopadi postavljajo v ospredje skrb, da se spopad ne bi znova razširil.

Kakor rečeno, je veliko število resolucij, na katere je Izrael pogledal samo s tistim Dajanovim očesom, ki je pokrito s črno obvezo. To je zelo važno dejstvo, tudi če bi se za nekatere od resolucij hotelo trditi, da so stvar preteklosti v zvezi z drugačnimi razmerami od današnjih.

Vrsta zaporednih številk in datumov dokumentov OZN, ki jih je Izrael v desetletjih povsem zavestno spravljal v pasiva svetovne organizacije, ima kot celota tudi povsem sodobno negativno vrednost. Če bi se dogodilo, da bi taka usoda doletela tudi najnovejšo resolucijo glavne skupščine OZN z dne 4. novembra letos — s katero so neuvrščene države kot predlagateljice zahtevale, naj se trimesečna prekinitev ognja obnovi še za 90 dni, da bi Jarringovo posredovanje v čimkrajšem času prineslo pozitivne rezultate — tedaj bo vsekakor mogoče pričakovati nove zapletljaje v krizi in morda tudi v načinu spopada, katerega posledice je težko predvidevati.

Načelno velja, da podaljšanje razdobja brez oboroženih incidentov ustreza eni in drugi strani. Toda razlika med izraelskim in egiptovskim sprejemom tega podaljšanja je velika.

Sodeč po vsem, kar se je do sedaj delalo, je Izrael zainteresiran, da bi se trimesečna podaljšanja prekinitve ognja nadaljevala v nedogled, deloma zaradi tega, ker ni pripravljen resno misliti na iskanje politične rešitve v odnosih z Arabci, deloma zaradi prepričanja, da ima pri tem zajamčeno popolno podporo ZDA, in deloma tudi zato, da okrepi svoje vojaške položaje z nabavljanjem novega ameriškega orožja in z graditvijo novih utrjenih položajev na zasedenem ozemlju. Z vsem tem bi nekega dne prišel na razgovore, toda tedaj, ko bi ocenil, da lahko z vojaškimi argumenti vpliva na kvaliteto morebitne politične rešitve.

ZAR vidi v obnovitvi premirja zadnje dejanje te vrste, če v naslednjih treh mesecih ostanejo Jarringova prizadevanja neuspešna kakor do sedaj pod pritiskom izraelskega neposrednega blokiranja in posrednega delovanja ameriške politike v isti smeri. Če ne bo nobenega napredovanja — kakor so ob raznih priložnostih že poudarili v Kairu — tedaj bo to zadnje trimesečje brez spopadov, naslednjega pa ne bodo označevali omejeni incidenti na frontah.

To opozorilo je treba vzeti mnogo resneje, kakor se je storilo takoj po Naserjevi smrti, ko so v Izraelu in drugod verovali, da bo ZAR s tolikšno izgubo zašla v razmere, ki bi pasivizirale Egipt in Egipčane in jih pripeljale v slabše razmere. Toda v Kairu ni bilo niti nobene borbe za oblast in prav tako niso Naserjevi nasledniki niti zdaleč mislili opustiti njegovo politiko, v kateremkoli pogledu.

Spričo tega izraelski računi o vojaški okrepitvi političnih pozicij lahko pripeljejo samo do stopnjevanja obojestranskega oboroževanja in pripravljanja na novo vojno.

Z današnjo navzočnostjo dveh velesil v Sredozemlju in na Srednjem vzhodu ne bi nova vojna mogla biti več to, kar so bile tri prejšnje.

Končno ni nikoli prej toliko možnosti, da se s pametnim obravnavanjem doseže to, o čemer si nekdaj morda ni bilo mogoče misliti, t. j. trajna politična rešitev v tej krizi. ZAR je za to; za to so tudi sredozemske države; to je stališče večine v OZN. Brez tega je težko govoriti o perspektivni krepitvi varnosti na drugih bližnjih področjih in v Evropi. Od tega je konec koncev odvisen v večji meri tudi razvoj odnosov med velesilama.

Naslednji dnevi in tedni bi morali biti trenutek, ko naj bi resno začeli zapirati spis ignoriranih sklepov Združenih narodov. V prvi vrsti velja to za Izrael, toda tudi za ameriško vplivanje.

Študentski kulturni festival

Ustvarjalni maraton

V okviru Študentskega kulturnega festivala je bil v soboto na filozofski fakulteti v Ljubljani ustvarjalni maraton. Dogodek je zaslužil svoje ime, saj je trajal od 10. do 18. ure in to res intenzivno. V tem osemurnem neprogramiranem, spontanem programu, ki sta ga organizirala študentski list TRIBUNA in radio Študent, se je dogajalo marsikaj — slikarska kolonija je ustvarjala in razstavljala svoje proizvode, v osrednjem vežnem prostoru je na odru nastopala improvizirana glasbena skupina in posamezniki — solisti; vmes so nastopali mlajši slovenski pesniki — samo teh je bilo skoraj petdeset. V sosednji predavalnici so predstavljali ohojevci svojo audio - vizualno umetnost in eksperimentalne filme, na bližnjem hodniku je skupina arhitektov ustvarjala in razkazovala svoje zračne konstrukcije, spet v drugi predavalnici je skoraj nepreštano tekla politična debata, ki se je tikala predvsem problema mladih v družbi in družbene vloge študentov, zlasti pa so se razvnemali duhovi ob ukrepu na beograjski filozofski fakulteti, kjer so zaprli predsednika fakultetnega sveta Vladimira Mijanovića. Prav ta dogodek, ki je že prej sprožil živahno protestno dejavnost ljubljanskih visokošolcev, je tudi politično poantiral sobotni ustvarjalni maraton, saj se je ta zaključil prav z bulvarsko - akcijskim prizorom PROCES, ki ga je pripravila skupina Pupilije Ferkeverk.

Za časa maratona je izšlo tudi nekaj ciklostiliranih biltenov in literarnih projektov, kar vse priča o intenzivnem dogajanju in ustvarjanju na filozofski fakulteti. Prav zaradi takih pozitivnih izkušenj so organizatorji že napovedali nov ustvarjalni mara-

M.

(Nadaljevanje na 6. strani)

S sobotnega koncerta orkestra Glasbene matice v mali dvorani Kulturnega doma, na katerem je sodeloval znani solist Dejan Bravničar

DRŽAVA, KI IMA NAJVEČ KAVIARJA NA SVETU

V Sovjetski zvezi so zaščitili jesetre z umetnim oplojevanjem

Posebne ribiške zadruge ob Volgi - Ukrepi proti neracionalnemu lovu

Kot poznamo pri nas gojišča postrvi, tako so drugod po Evropi največ pa v Sovjetski zvezi začeli pripravljati tudi gojišča za jesetre. Jeseter je posebna riba, iz katere dobivajo znano dragoceno jed: kaviar. Vzdolž telesa ima riba pet vrst ščitastih ploščic iz sklenine, to je iz snovi, ki na zunaj odeva tudi naše zobe. Značilnost jesetra sta tudi dolg rilec in okrogla usta. Hrani se z vsem, kar najde na morskem dnu, naj bodo to rastline ali živalice. Navadno dosežejo jesetri dolžino dveh metrov, včasih pa tudi do šest. Ta riba pa ima še eno značilnost, kot jegulje in nekatere druge ribe potuje ob času drstenja iz morja v sladko vodo, kjer pritrdi na dnu na vodne rastline velik skupek jajčec. Po treh dneh pridejo iz teh jajčec ribice, ki potujejo v morje.

To se je dogajalo v normalnih okoliščinah. Sedaj morajo zato, da bi ta vrsta rib ne izginila jajčeca oplojevati umetno. Ko so se jesetri še razmnoževali v naravnih pogojih, je bila tudi priprava kaviarja — jesetrovih črnih jajčec — različna od današnje. Tedaj so n. pr. 60 km severno od Astrahana v zalivu Mužičaja, to je edino področje ob Volgi, kjer je dovoljen lov na jesetre čez vse leto, lovili te ribe, ko so v času spolne zrelosti plavale proti toku po Volgi k drstiščem. Iz samic so vzeli jajčeca, delavec je nato ta jajčeca postavil na nekakšno sito, da bi jih očistil in končno jih je polil s toplo solno raztopino, v kateri je moral kaviar ostati pet do šest minut. Ko so ga končno vrgli na gazo in filtrirali, je bil pripravljen. V teh ribiških zadrugah so kaviar merili na stote in kilograme, sedaj ga v modernih tovarnah merijo na grame.

Kakih trideset deklet sedi v belih haljah in z belimi kapami na glavi ob tekočem traku in tehtajo kaviar na lekarniških tehtnicah, zato, da ga kasneje stavijo v 25 in 50-gramske steklene vazice. Proizvodnja črnega kaviarja je seveda odvisna od lova rib, ki ga v SZ že kakih deset let uravnavajo s strogimi določbami. V Astrahanu znaša letna proizvodnja kaviarja 3 milijone 200 tisoč kg.

Jeseter se je pojavil že pred štirimi milijoni let. Sedaj je teh rib vedno manj. K temu prispevajo tudi strupeni odtoki iz tovarn v Volgo, toda večidel je razredčil te ribe neracionalen lov. Ribo namreč ujamejo s precejšnjo lahkoto, tako v morju, kot v reki, posebno lahko jo je ujeti v času drstenja. V reki Amur so divji načini lova skoraj popolnoma iztrebili vrsto jesetra, ki ji pravijo «kaluga». V Azovskem morju in v reki Ural so do tridesetih let prejšnjega stoletja nalovili vsako leto do 150 tisoč ton vseh vrst jesetrov. Sedaj je mogoče ujeti v reki Ural 20.000 ton in v Azovskem morju je 7 do 10 tisoč ton jesetrov na leto. Pred kakimi štiridesetimi ali petdesetimi leti so v Volgi mogli ujeti jesetra, ki je tehtal 1000 do 1400 kg, sedaj je to nemogoče. Ribe se ne morejo razvijati do te teže.

V SZ, kjer je nad 90 odst. vse proizvodnje kaviarja na svetu, so sprejeli za ohranitev te ribe nekatere ukrepe. Omenili smo že tovarno v Astrahanu, kjer je tudi središče za raziskovanje jesetrov, ki so ga ustanovili leta 1964. Na pobudo znanstvenikov so prepovedali lov na ribo v morju in odstranili mreže v krajih, kjer se je vanjo zapletlo vsako leto več milijonov spolno nezrelih rib. Ugotovili so, da se kljub stalnim drstiščem jesetri razmnožujejo tudi v spodnjem toku reke, kjer obstajajo peščena področja. Prav zaradi tega bo mogoče s primerno ureditvijo reke Volge do Volgograda in z njo vzporedne reke Akhtube ustvariti obsežno področje za razmnoževanje jesetrov. Toda tak način še ne bo privedel do ohranitve te ribe. Večje upanje je za umetno oplojevanje v gojiščih.

Tu že sedaj jemljejo jajčeca iz samic, jih nato z ribjim mlečkom oplodijo, štiri minute mešajo jajčeca z mlečkom in jih nato nekaj časa hranijo v posebnih posodah pri določeni temperaturi. Ko je zarodek dovolj razvit prebije steno jajčeca in pride na dan, tedaj ga postavijo v umetno gojišče. Tu se razvije v popolno majhno ribico, za kar potrebuje deset dni. Jeseni, ko so ribice že dovolj velike, da si same preskrbijo hrano in se branijo pred sovražniki, jih spustijo v reko.

Ob Volgi je sedaj kakih 10 zadrug, ki se ukvarjajo z umetnim oplojevanjem jesetrov. V naravnih pogojih uspe le trem od 10 tisoč jajčec, da se razvijejo v odraslo ribo. Z umetnim oplojevanjem pa se to število poveča za stokrat. Pred petnajstimi leti je bilo mogoče na tak način proizvesti 680 tisoč ribic, leta 1967 je to število 15-krat narastlo in je doseglo 46 milijonov enot, danes se je to zadnje število dvakrat povečalo. Poleg tega pa sedaj spustijo ribice v morje namesto v reko, kjer bi jih napadalne ribe znale uničiti.

Odkar sta ihtiologa I. Burstev in E. Serebrjakova uspela ohraniti jesetrovo sperma z globokim zmrzovanjem, je sovjetskim znanstvenikom uspelo križati različne vrste jesetrov, ki živijo v različnih pokrajinah. Na tak način so prišli do novih vrst te ribe, ki so bolj odporne. Nekateri so celo predlagali, da bi mogli jesetre industrijsko izkoriščati s tem, da bi Kaspijsko morje in reke, ki se vanj zlivajo, spremenili v gojišča za jesetre. Približno število jesetrov v teh vodah je znašalo leta 1968 kakih 200 milijonov jesetrov. S tako količino rib je mogoče vsako leto uloviti od 150 do 200 stotov jesetrov na leto. Če bi hoteli primerjati to količino, moramo navesti podatke o proizvodnji kaviarja v drugih državah. V Iranu nalovijo 9 tisoč stotov jesetrov letno, v ZDA je rib vsako leto 3 do 6 tisoč stotov, v Franciji 20 stotov in v Španiji 4 stote.

V SZ bi sedaj želeli povečati količino jesetrov na 600 do 700 tisoč stotov. To je sicer zelo težaven načrt, vendar ga bo mogoče izvesti. Vsako leto bi bilo treba oploditi 170 milijonov jajčec.

Črni kaviar pripravljajo na dva načina. Ena vrsta je zrnasta, druga pa strnjena. Strnjeno vrsto pripravljajo na enak način kot zrnasto, le da je solna raztopina bolj koncentrirana, temperatura je višja in kaviar pustijo dalj časa v raztopini. Nato ga stisnejo med dvema gazama, izoblikujejo ga v kepo in ga kasneje 24 ur sušijo na zraku. Ko je kaviar izsušen, ima obliko in velikost kokosovega oreha. Tedaj ga režejo na zelo tanke lističe, ki so polprozorni in v katerih je mogoče razločiti posamezna jajčeca. Ta kaviar je nekoliko bolj pikanten od navadnega, trd je kot holandski sir, vendar ohranja svojo elastičnost.

Zdi se torej, da jesetru ne grozi uničenje, pač pa bo v bodočnosti njegov razvoj še ugodnejši.

Kratke kulturne vesti

MILAN, 9. — *Ob koncu novembra bo v umetnostnem gledališču v Milanu drugo državno srečanje fotografije, ki so ga imenovali «2 F 70» in ga organizirajo ob priliki druge italijanske razstave fotografskih naprav s sodelovanjem združenja «Teatro giovani» iz Milana. Kulturni del prireditve bo prikazal amaterske filme, poleg tega pa bo vseboval tudi razpravo na temo «Vpliv televizijskih in fotografskih podob danes». Ob koncu bodo prikazali tudi dokumentarni film o pogojih dela reporterjev v Evropi in zaključili z razpravo o ustanovitvi avtonomne organizacije za razvoj fotografije.*

* * *

BARCELONA, 9. — *V Barceloni bodo v kratkem priredili «V. festival fantastic 70», na katerem bodo podelili nagrado Mans. Tema festivala so «grozljivi filmi». Na festivalu lahko sodelujejo 8 in 16-mm filmi, ki jih v Španiji še niso predvajali in morajo dospeti do 15. novembra. Nagrajevanje bo 6. decembra.*

* * *

RIM, 9. — *Po skrivnostnem izginotju novinarja Maura De Maura, so pred kratkim izdali zadnjo njegovo knjigo, ki ima naslov «Sedem dni in pol ognja v Palermu». Knjiga govori o uporu v Palermu iz leta 1866, ko so se ljudstvo in duhovniki uprli piemontski vladi. Založnik Andò je zbral v tej knjigi članke, ki jih je Mauro De Mauro objavil v časopisu «L'Ora» v obliki dnevnika ob 100-letnici upora.*

LETO DNI PO TRAGIČNEM DOGODKU

Snemali so film o smrti Pinellija

Sodelovala je skupina znanih italijanskih filmskih umetnikov

Čeprav bo poteklo skoraj leto od tragične smrti anarhista Pinellija, se v italijanski javnosti njegovo ime še vedno omenja. Kakor je znano, je Pinelli umrl v noči med 15. in 16. decembrom lanskega leta, ko je skočil z okna milanske kvesture, kjer so ga zasliševali v zvezi z bombnimi atentati v Milanu in Rimu.

Sodišče je pozneje ugotovilo, da Pinelli ni bil vmešan v te atentate, ker je dokazano, da je v trenutku eksplozije igral na karte s prijatelji v nekem baru. Istočasno je sodišče, potem ko je sprejelo trditve policije, da je Pinelli napravil samomor, zadevo arhiviralo.

Kljub temu pa sta ime nesrečnega Pinellija in njegova tragična smrt ponovno glavni predmet razprave na milanskem sodišču. Policijski komisar Calabresi je tožil odgovornega urednika skrajno levičarskega polmesečnika «Lotta continua» prof. Baldellija za obrekovanje in širjenje lažnih novic. Ta časopis je Calabresija imenoval morilca, ker je Pinelli padel z okna njegove pisarne. Čeprav ta policijski funkcionar in njegovi sodelavci in predstojniki trdijo, da Calabresi ni bil tedaj v sobi, obstaja sum, da to ni točno. Po nekaterih trditvah ni Pinelli napravil samomora, kar je tudi njegova vdova skušala dokazati pred sodiščem, toda brezuspešno.

V zadnjih dneh pa se še iz enega razloga v Italiji mnogo govori o «zadevi Pinelli». Skupina 70 filmskih delavcev, med katerimi so tudi najbolj znana imena italijanske kinematografije, kakor so Cesare Zavattini, Franco Rosi, Visconti, De Santis in drugi, je snemala dokumentarni film o tem tragičnem dogodku. To bo prvo skupno delo te zanimive skupine italijanskih filmskih umetnikov, ki nameravajo z drugimi podobnimi dokumenti prispevati k «borbi proti represalijam» v italijanski družbi.

Film sestoji iz dveh delov. Prvi, dokumentarni del, vsebuje intervjuje s prijatelji, kolegi in člani družine tragično umrlega anarhista. Med drugimi neki mladi anarhist, ki so ga zasliševali skupno s Pinellijem, govori, kako je bil Pinelli miren, čeprav truden, ker mu na policiji niso dovolili spati. Na zaslonu se pojavljajo tudi tisti, s katerimi je Pinelli igral na karte v trenutku atentata.

V drugem delu filma so igralci rekonstruirali tri verzije o Pinellijevi smrti, ki jih je dala policija. V tem delu se prikazuje tudi drugi podoben dogodek: smrt anarhista Frezzija, ki je bil obtožen soudeležbe pri atentatu na kralja Umberta I., ki je vladal v Italiji proti koncu prejšnjega stoletja. Tudi Frezzi je padel z balkona policijske palače in kot vzrok so navedli samomor. Toda neki pogumen zdravnik je dokazal, da je smrt nastopila zaradi poškodb, ki jih je Frezzi dobil prej.

Namig je torej očiten. Toda gledalcem je prepuščeno, da sami izvajajo zaključke. Težko je, da bo kdo tako pogumen, da bi obtožil vse največje italijanske filmske umetnike obrekovanja in lažnega informiranja. To pa zaradi tega, ker je njihovo skupno delo sestavljeno iz resničnih izjav in iz rekonstrukcije dogodkov na podlagi policijskih verzij.

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Atilij Kralj v Tržaški knjigarni

Po razstavah na Opčinah in v Bazovici se pojavlja Atilij Kralj končno tudi v mestu samem. V Tržaški knjigarni visi izbor njegovih najboljših del, akvarelov in risb ter nekaj temper. Priznati moramo: šele v tem urejenejšem okolju prihajajo te slike do polne izrazne veljave. Kralj je iz Trebč, si je pa svoj novi dom uredil na Konkonelu. Po izobrazbi je gradbeni izvedenc. Vedno ga je privlačevala umetniška možnost te stroke; zato je že zgodaj pričel sodelovati s tržaškimi arhitekti tudi pri notranji opremi domov in javnih lokalov. Tako je njegovo delo tudi kapela na prekomorniku «Raffaello».

Čeprav pričenja Kralj nastopati v najzrelejših letih, je njegov nastop važen za tržaško likovnost Slovencev, ker ojačuje manjkajočo vez med starejšim in srednjim rodom slikarjev. Sicer pa se z njim ponavlja isto kakor z danes našim najboljšim akvarelistom Robertom Hlavatyjem. Akvarel in risba sta pri Kralju za sedaj izstopajoča na tej razstavi. Manj tempera v razgledih na mesto in luko. Vsekakor pa Kralj doseže višek svoje likovnosti v štirih akvarelih z zimsko nastrojenostjo kraške pokrajine, kjer se sivo-črni barvni lestvici pridružuje le po kak toplejši odtenek. So to res mojstrsko izvedena dela, ki jih ne obremenjujejo podrobnosti, niti druge slikarske negotovosti. Poteze so sveže, drzne in stvarno podajajo to, kar je hotel umetnik doseči. Slikovitejši so razni akvareli jesenskih razgledov. So manjši in vedno v isti barvnosti toplih odtenkov. Pojavlja pa se v njih že stavba. Kraška hiša pa prevladuje v vseh risbah s slikovitostmi naših okoliških vasi, ki jih Kralj podaja ne kot posamezne ožje razglede, temveč najraje v širokih razgledih ulic s kraško značilnostjo stavb. Zato so te risbe vedno bolj podolgovatih mer. Ako je odlika teh del v zdaj stvarni zdaj pesniški strani sveta, pa nas preseneča Kralj v enem primerku slike iz ciklusa «Meteorjev», v katerem se usmerja v abstraktno upodabljanje. Bo pa le bodočnost pokazala, kako se bo Kralj likovno dokončno ustalil; to pa bo gotovo za naše slikarstvo pozitiven dosežek.

* * *

Aldo Bressanuti v «Tergeste»

Galerija «Tergeste» nam na novi razstavi prikazuje Alda Bressanutija v zanj tako značilni dojemljivosti preproste predmetnosti zavženih in pozabljenih reči po stanovanjih čudakov in kotih podstrešij. Podaja pa vse to, ta za izostreno opazovanje tako nadarjeni samouk, z izredno jasnostjo obrisov tudi v slikanju najmanjših podrobnosti. Da ni dosleden v tem samo v malih oljih, ki jih prikazuje na razstavi, je postavil na ogled tudi veliko platno, na katerem je panoramičen razgled na staro mesto. Menimo, da ta slika nima prave dejavnosti sedanjih tržaških slikarjev. Namreč na neštevilnih streehah do najoddaljenejših hiš lahko ugotovimo vsak posamezni streh korec, vsak žleb in seštejemo opeke na poškodovanih zidovih in dimnikih. Ne moremo pa v tem videti nekakšnega fotografskega slikanja. Slikar je moral mnoge porušene stavbe rekonstruirati po starih fotografijah, a s tem je napravil neprecenljivo uslugo bodočim raziskovalcem starega Trsta. Raziskovalcem običajev in navad Tržačanov pa le-te ohranja Bressanuti v teh malih oljih, v katerih se zrcali revščina propadajočega meščanstva iz starih dobrih časov z odbleski nekdanjega bogastva. Zato slike, kjer leži stari gosposki cilinder sredi skoro prazne sobe, na steni pa strelna tarča, v kotu porcelanska petrolejka in se razmetana postelja gospodarja vidi v perspektivno podaljšani sobi, ki oddaljenejše sobe; zato tudi slike učinkujejo že nekam metafizično. Sicer pa uspe slikarju pričarati nenavadno razpoloženje tudi v slikah skupka stareropotije. Umetnost je le v sestavi družine nenavadnih predmetov, ki se v običajnem življenju ne srečujejo v tako tesni soseščini pesniške resignacije.

MILKO BAMBIČ

PREJELI SMO

JEZIK IN SLOVSTVO. Letnik XVI. številka 1-2. oktober 1970. Izdaja Slavistično društvo v Ljubljani.

LA BATTANA .Rivista trimestrale di cultura. Fiume, agosto 1970. Edizioni EDIT. Iz vsebine: Prospettive letterarie degli anni settanta. Poesia visiva in Jugoslavia. Poesie di Gianni Toti. I monti sono arte (poese) di Tomaž Šalamun. La vendetta di Kezirad (da un romanzo inedito di Svetozar Vlajković). In ultimo fu il quasiverbo (un atto di Domenico Cadoresi). Esse o esse di Cesare Ruffato. Realtà di una crisi del linguaggio filmico di Nino Caccia. Schede. Notizie. I collaboratori.

RAZSTAVA V ŠKEDNJU

Del občinstva na razstavi štirih mladih slovenskih slikarjev v Škednju ki so jo odprli v soboto

Predsednik prosvetnega društva «Ivan Grbec» v Škednju Sergij Cerkovnič govori ob otvoritvi razstave štirih mladih slikarjev

RADIO VELE VIZIJA

TOREK, 10. NOVEMBRA 1970

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Slovenske pesmi; 11.50 Pianist Cristiano; 12.10 Pratika; 12.25 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Kvartet Ferrara; 17.20 Za mlade poslušalce; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Komorni koncert; 19.00 Otroci pojo; 19.10 Pogovor z R. Hlavatyjem; 19.25 Moški zbor; 19.45 Na vrhu lestvice; 20.00 Šport; 20.35 Haydn: Orfej in Evridika; 22.35 Zabavna glasba.

TRST

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 15.10 Juke box; 15.40 Radijska igra; 16.15 Tartini.

KOPER

6.30, 6.45, 7.30, 10.00, 12.30, 14.00, 14.30, 16.00, 17.00, 19.15, 22.30 Poročila; 6.40 Jutranja glasba; 7.40 Vesela glasba; 8.45 Otroški kotiček; 9.30 «20.000 lir za vaš spored»; 10.05 Juke box; 10.30 Zborovsko petje; 10.45 Poslušajmo jih skupaj; 11.15 Operna glasba; 12.00 in 12.45 Glasba po željah; 14.15 Fumorama; 14.20 Polke in valčki; 15.30 Mladim poslušalcem; 16.20 Melodije za vsakogar; 16.40 Pesmi s Tržaškega; 17.10 Vaši pevci vaše melodije; 17.30 Parada orkestrov; 18.00 Klavirske skladbe; 18.30 Ritmi za mladino; 19.30 Prenos RL; 22.10 Glasba za vsakogar; 22.35 Glasba za lahko noč.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 8.30 Jutranje pesmi; 9.00 Vi in jaz; 12.10 Kontrapunkt; 13.15 Spored s Pippom Baudom; 14.00 Popoldanska oddaja; 16.20 Oddaja za mladino; 18.30 Nove plošče; 19.30 Luna park; 20.20 Verdi: «Aida»; 23.00 Danes v parlamentu.

II. PROGRAM

7.30, 8,30, 13.30, 19.30 Poročila; 8.40 Dirigent T. Schippers; 9.00 Orkestri lahke glasbe; 9.45 Radijska priredba; 10.35 Telefonski pogovori; 12.35 Alto gradimento; 14.00 Zakaj in kako; 14.05 Juke box; 15.00 Ne vse, toda o vsem; 15.55 Popoldanska oddaja; 17.35 Enotni razred; 17.55 Glasbeni aperitiv; 19.00 Vreme in glasba; 20.10 Spored z M. Bongiornom; 21.00 Ital. nove pesmi; 21.40 Radijska priredba; 22.05 Plošče; 22.40 Radijska igra; 23.05 Haendel.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 11.15 Sodobna ital. glasba; 11.45 Baročne sonate; 12.20 Operna glasba; 12.55 Medigra; 14.00 Glasba za pihala; 14.30 Plošče resne glasbe; 15.30 Simfonični koncert; 17.25 Strani albuma; 17.40 Jazz; 18.30 Lahka glasba; 19.15 Večerni koncert; 20.00 Brahms; 21.30 Sodobna glasba.

FILODIFUZIJA

8.00 Koncert za začetek; 9.05 Polifonične skladbe; 9.30 Sodobna ital. glasba; 11.00 Medigra; 12.00 Svet glasbe; 12.20 A. Corelli; 12.30 Strnjena melodrama; 13.30 Portret avtorja: E. Lalo; 14.15 Antologija interpretov; 15.30 Lahka glasba — stereo.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 17.00, 19.30 Poročila; 7.45 Informativna oddaja; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Radijska šola; 9.35 Dva zbora z novimi posnetki; 10.15 Pri vas doma; 12.10 Papandopulo: odlomki iz opere «Sunčanica»; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Orkester Ray Conniff; 13.30 Priporočajo vam...; 14.10 Glasbena tribuna mladih; 14.30 Orkester Roger; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Revija naših pianistov; 16.40 «Rad imam glasbo»; 17.10 Beethovnova dela; 18.15 V torek na svidenje!; 18.45 Družba in čas; 19.15 Ansambel Avgusta Stanka; 20.00 Prodajalna melodij; 20.30 Radijska igra; 21.30 Lahka glasba; 22.15 Glasba Karola Pahorja; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 S popevkami po svetu.

ITAL. TELEVIZIJA

12.30 Kulturna oddaja; 13.00 Risanke; 13.30 Dnevnik; 17.00 Spored za najmlajše; 17.30 Dnevnik; 17.45 Spored za mladino; 18.45 Nabožna oddaja; 19.15 Kulturna oddaja; 19.45 Športni dnevnik in kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 «Un certo Harry Brent» — TV nadalj.; 22.00 Firence 1000 dni; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

21.00 Dnevnik; 21.15 Anketa o otrocih; 22.15 Box: Urtain-Cooper.

JUG. TELEVIZIJA

20.00, 23.10 Poročila; 9.35 TV v šoli; 10.40 Ruščina; 11.00 Osn. splošne izobrazbe; 14.45 TV v šoli — ponovitev; 15.55 TV vrtec; 16.10 Angleščina; 17.15 L. van Beethoven: I. simfonija; 18.00 «Zakaj imajo čuki velike oči»; 18.15 Obzornik; 18.30 Torkov večer z J. Kampičem; 18.50 Rezerviran čas; 19.05 Temni angeli — iz cikla V temnem onkraju; 19.30 Nega obraza; 20.35 «Hamlet» — angl. film.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Utrdite v organizacijskem pogledu svojo poslovno ustanovo. Rodilo se bo dragoceno prijateljstvo.

BIK od 21.4. do 20.5.) Kljub neki zamudi se vaše gospodarsko stanje še lahko popravi. Nepredviden dogodek v teku večera vas bo razvedril.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Nudila se vam bo priložnost, da menjate zaposlitev. Ustvarili boste pogoje za izboljšanje družinskega ozračja.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Vaše delo bo izpolnjeno z optimizmom in dobro voljo. Nastopil je zelo ugoden trenutek za vaše načrte.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Ugodne poslovne perspektive, kljub nevarnosti tekmecev. Ognite se razburljivim pogovorom v družinskem krogu.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Pametno boste storili, če boste svoje skrbi zaupali kakemu strokovnjaku. Opustite pravočasno neki načrt, ki je preveč tvegan.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Dan je ugoden za razvijanje umetniških dejavnosti. Uspešno boste preizkusili iskrenost nekega prijateljstva.

ŠKORPIJON (od 24.10. do 21.11.) Za dober uspeh vašega poslovanja je v prvi vrsti potrebna previdnost. Ne zlorabljajte svoje avtoritete, posebno ne izven družinskega kroga.

STRELEC (od 22.11. do 20.12.) Dan bo zelo važen za uspešen ključek neke naloge. Ne dovolite, da bi to pot razum obvladal srce.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Vrstne perspektive v zvezi z nekim načrtom, ki ga pripravljate. Izboste srečo s prijatelji.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Svojo sposobnostjo opazovanja boste z lahkoto rešili sprejeto nalogo. Morali boste zavrniti neko vabilo.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) V nobenem primeru ne zamudite priložnosti, ki se vam nudi in je samo enkratna. Neko površno prijateljstvo se bo poglobilo.

A LIGA

IZIDI

Bologna — Lazio 2-0
Cagliari — Foggia 1-1
Catania — Varese 0-0
Milan — Inter 3-0
Napoli — Juventus 1-0
Roma — Sampdoria 0-0
Torino — Fiorentina 1-1
Verona — Vicenza 1-0

LESTVICA

Napoli	5	4	1	0	4	0	9
Milan	5	3	2	0	10	3	8
Cagliari	5	3	2	0	11	6	8
Bologna	5	2	3	0	8	3	7
Roma	5	1	3	1	4	2	5
Fiorentina	5	1	3	1	3	3	5
Foggia	5	0	5	0	4	4	5
Torino	5	0	5	0	4	4	5
Verona	5	1	3	1	4	4	5
Varese	5	0	4	1	1	2	4
Juventus	5	1	2	2	1	3	4
Inter	5	1	2	2	5	9	4
Sampdoria	5	1	1	3	4	6	3
Lazio	5	0	3	2	5	9	3
Catania	5	0	3	2	0	3	3
Vicenza	5	0	2	3	2	9	2

PRIHODNJE KOLO

Fiorentina - Milan; Foggia - Catania; Inter - Torino; Juventus - Cagliari; Vicenza - Napoli; Lazio - Roma; Sampdoria - Verona; Varese - Bologna.

B LIGA

IZIDI

Monza — *Arezzo 3-1
Atalanta — Catanzaro 3-0
Cesena — Mantova 1-1
Como — Brescia 0-0
Novara — Casertana 0-0
Modena — *Palermo 1-0
Perugia — Ternana 1-0
Bari — *Pisa 2:1
Reggina — Massese 1-0
Livorno — *Taranto 1-0

LESTVICA

Bari	8	5	2	1	12	3	12
Mantova	8	5	2	1	12	4	12
Atalanta	8	3	5	0	6	0	11
Brescia	8	3	5	0	6	2	11
Livorno	8	4	2	2	7	5	10
Monza	8	4	2	2	12	10	10
Catanzaro	7	4	1	2	11	7	9
Ternana	8	3	3	2	9	4	9
Modena	8	3	3	2	8	6	9
Como	8	3	3	2	10	11	9
Novara	8	4	1	3	7	9	9
Casertana	8	2	4	2	9	9	8
Perugia	8	2	3	3	6	7	7
Pisa	8	2	2	4	6	9	6
Cesena	8	1	3	4	6	9	5
Taranto	8	1	3	4	6	12	5
Reggina	7	1	2	4	3	11	4
Massese	8	0	4	4	3	7	4
Arezzo	8	1	2	5	3	10	4
Palermo	8	0	4	4	4	11	4

PRIHODNJE KOLO

Bari - Taranto; Brescia - Novara; Casertana - Atalanta; Catanzaro - Perugia; Livorno - Pisa; Mantova - Palermo; Massese - Como; Modena - Cesena; Monza - Reggina; Ternana - Arezzo.

A SKUPINA C LIGE

IZIDI

Alessandria — Seregno 1-0
Padova — Treviso 1-0
Piacenza — Parma 1-1
Pro Patria — Monfalcone 3-1
Reggiana — Sottomarina 6-0
Solbiatese — Rovereto 1-0
Trento — Derthona 1-0
Triestina — Udinese 0-0
Venezia — Legnano 1-0
Verbania — Lecco 2-2

LESTVICA

Alessandria	9	7	2	0	14	4	16
Padova	9	6	2	1	15	6	14
Reggiana	9	4	5	0	12	2	13
Trento	9	3	6	0	6	2	12
Solbiatese	9	6	0	3	9	5	12
Udinese	9	4	3	2	12	4	11
Parma	9	4	3	2	13	8	11
Verbania	9	2	6	1	9	7	10
Seregno	9	3	3	3	8	8	9
Venezia	9	2	5	2	5	6	9
Triestina	9	2	3	4	4	8	7
Derthona	9	2	3	4	4	9	7
Monfalcone	9	1	5	3	6	11	7
Piacenza	9	2	3	4	6	9	7
Pro Patria	9	2	3	4	12	13	7
Treviso	9	2	2	5	6	8	6
Rovereto	9	2	2	5	7	10	6
Lecco	9	1	4	4	7	11	6
Sottomarina	9	1	3	5	6	16	5
Legnano	9	1	3	5	4	12	5

PRIHODNJE KOLO

Derthona - Solbiatese; Lecco - Seregno; Legnano - Verbania; Monfalcone - Padova; Piacenza - Pro Patria; Reggiana — Trento; Roverereto - Parma; Sottomarina - Triestina; Treviso - Venezia; Udinese - Alessandria.

NOGOMET — A SKUPINA C LIGE

V deželnem derbiju Triestina-Udinese 0:0

Triestina in Udinese sta se razšli brez gola, zadovoljna vsaka s svojo točko. Imeli smo vtis, da sta se obe ekipi s tem rezultatom sprijaznili že prej: Triestina je namreč nastopila s popolnoma spremenjeno postavo, Udinese pa je predvsem skušaj iztrgati prvo točko na tujem in s tem prekiniti negativno serijo, ki bi lahko pokopala njegove «visoke» ambicije. Sicer pa lahko zanesljivo trdimo, da so te ambicije neupravičene, vsaj sodeč po tem, kar smo videli v nedeljo. Proti moštvu, ki je lahko računalo le na dobro voljo in požrtvovalnost posameznikov, je Udinese povsem razočaral in se s pasivno igro že od vsega začetka odpovedal zmagi. Triestina je nastopila s celo vrsto veznih igralcev, in gostje so prav tako okrepili ta del moštva s tem pa izgubili upanje, da bi obvladali precej poprečno tržaško obrambo. Ta je nastopila v navidezno nerazumljivi postavi. Na vsak način lahko rečemo, da je Pison res poslal na igrišče posrečeno moštvo, če pomislimo, da nima niti napadalcev, niti dovolj branilcev, odkar je D'Eri poškodovan, Marcolini pa odšel v Pordenone. Martinelli je tako nastopil kot prosti branilec in svoje delo opravil zelo zadovoljivo, poleg Braica pa je kot branilec nastopil še Moretti. Navidezno nepremišljena poteza je povsem ustrezala položaju na igrišču, ker je tudi sicer nevarni Tuttino predvsem vezni igralec in rade volje igra na sredini igrišča, tako da je Moretti zanesljivo opravil delo v obrambi in istočasno večkrat pomagal v napadu s hitrimi prodori. Ti so pravzaprav še najbolj spravljali v zagato zanesljivo obrambo gostov.

Veliko zanimanje je vladalo za Campano, triindvajsetletnega veznega igralca iz Pordenona, ki je pokazal precejšnjo tehnično sposobnost, a vsekakor ni mogel najti prave pozicije v tako zmešanem napadu. Slabše se je odrezal tudi Truant, katerega je Pison postavil v sredino napada, položaj, ki ga je mladi igralec prvič prevzel v moštvu. Napade sta tako v glavnem vodila Fregonese in Tumiatti, katerih premike je koordiniral marljivi Scala. Prosti gosti in močni obrambi pa nista prišla do izraza.

Isti medli nastop smo zabeležili pri gostih: Giacomini je proti Pestrinu opravil zelo malo (čeprav je tudi Tržačan razočaral). Galeone ni pokazal nobene vrline, popolnoma pa je odpovedal toliko proslavljeni Sperotto, katerega je izredni Del Piccolo povsem nadvladal. Najbolj nevaren v furlanskem moštvu je bil tako mladi Tuttino, ki je v 72. minuti z ostrim strelom prisilil Colovattija k lepemu skoku, s katerim je odbil žogo na vratnico.

Naj še zabeležimo, da se je celotna tekma odvijala v zelo blagem vzdušju. Med igralci ni bilo nobenega trenja in na koncu tekme so se vsi zbrali na sredini igrišča ter si prijateljsko čestitali. Grobih prekrškov ni bilo (s takim sodnikom pa je bila to sreča), manjkalo pa je tudi že skoraj folklorističnih pretepov zunaj igrišča, ki so nudili nekoliko živahnosti v dosedanjih derbijih tudi ko sta moštvi odpovedali.

TRIESTINA: Colovatti, Braico, Martinelli, Del Piccolo, Pestrin, Moretti; Tumiatti, Campana, Truant, Scala, Fregonese. 12 D'Ambrogio, 13 Rakar.

UDINESE: Miniussi, Moruzzi, Bonora; Fogolin, Zampa, Caporale; Tuttino, Giacomini, Sperotto, Galeone, Bagatti. 12 Zaina, 13 Nicoloso.

SODNIK: Lattanzi V. iz Rima.

* * *

Deveto kolo ni prineslo sprememb na vrhu lestvice. Vodeča moštva so nanizala nove zmage, različna je bila edino pot, po kateri so prišle do novih točk. Še najmanj je prepričala Alessandria, ki pa je še vedno čvrsto na prvem mestu. Proti ostremu a poprečnemu nasprotniku, kot je Seregno, so domači igralci le s težavo našli pravi ritem in so se do zadnjega borili, da bi obdržali prednost, ki jo je Sassaroli dosegel v enem izmed redkih prodorov prvega polčasa. Bolje je šlo s Padovo, ki je sicer odpravila Treviso z minimalno razliko, to pa v prijetni tekmi, v kateri so tudi poraženi dokazali precejšnjo moč. Reggiana je dosegla do sedaj najvidnejši rezultat prvenstva, saj je s 6:0 odpravila Sottomarino, to je nedeljskega nasprotnika Triestine (pazimo se takih nasprotnikov, kot dokazuje poraz v Legnanu). Zmagali sta tudi Solbiatese in Trento, dragoceno točko pa je Parma iztrgala v Piacenzi, proti moštvu, ki se iz dneva v dan bliža standardni formi in taki igri, kot jo pričakujemo od kandidata za napredovanje.

Na dnu pa postaja položaj Sottomarine in Legnana tragičen. Prva ima lepo priložnost v nedeljo (Triestina), Legnano pa tudi proti poprečnim moštvom težko osvaja točke (Triestina ni edino poprečno moštvo). Trda je tudi za Treviso, Rovereto in Lecco, toda ta moštva se bodo prej ali slej le odlepila od dna.

uk

ODBOJKA

V italijanskem odbojkarskem prvenstvu je v 1. moški ligi Baby Brumel premagal tržaško šesterko Arc Linea s 3:1, v ženski A ligi je Casagrande v Pordenonu premagal ekipo La Torre s 3:0, AGI pa je doma zgubil srečanje s Presolano Gran Liquor s 3:1.

* * *

V 2. jugoslovanski moški odbojkarski ligi je v slovenskem derbiju šesterka Jesenica doma odpravila Maribor s 3:2.

Drugi slovenski ligaš, Fužinar, pa je v Zagrebu zgubil tekmo z Metalcem s 3:2, potem ko je že vodil z 2:0.

AVTOMOBILIZEM

Na mednarodnih avtomobilskih dirkah v Johannesburgu v Južni Afriki je zmagala dvojica Ickx-Giunti na Ferrariju. Lestvica te dirke je namreč naslednja:

1. Ferari 512 S-Iokx-Giunti (Bel.-It.) 371 krogov
2. Porsche 917 Siffert - Ahrens (Šv.-Nem.) 369
3. Porsche 908 Marki-Lons (Nem.) 355
4. Ferrari 512 Derek Bell-Hugh. Fierlant (VB-Bel.) 346 krogov itd.

KOŠARKARSKO PRVENSTVO MLAJŠI I MLADINCEV

Že v prvem kolu zmaga borovcev

Mokro igrišče je zelo motilo potek igre

Borovi košarkarji so uspešno začeli svoje prvenstvo mlajših mladincev. Naši igralci so namreč v prvem kolu (in na tujem igrišču) premagali peterko Don Bosco Tekma tehnično ni bila na zadovoljivi ravni, kajti deževno vreme in spolzko igrišče sta znatno ovirala igralce, ki so se le s težavo premikali, kaj še, da bi mogli sproščeno igrati. Tako si lahko razlagamo nizek izid in številne napake, ki so jih zagrešili igralci obeh ekip tudi neposredno pod košem.

Izid:

Bor — Don Bosco 36:25 (20:12)

Postavi:

BOR: Podobnik, Kapič, Koren, Nadlišek, Francia, Zavadlal (k) 6, Šare 6, Valter Hrvatič 6, Kralj 10, Stojan Hrvatič 8.

DON BOSCO: Sandrin (k) 6, Monticolo 4, Ghersini, Furlani, Cianciolo 7, Provedel, Sbaizero 2, Fermeglia 6, Alessio, Guglia.

SODNIKA: Scalamera in Mogorovich iz Trsta.

PROSTI METI: Don Bosco 3:16, Bor 5:20.

Borovci so dobro začeli in so že po 10 minutah igre zbrali 10 točk naskoka (14:4). Nato pa se je v vrstah naših košarkarjev nekaj zataknilo, kar so seveda izkoristili domačini, da so dosegli več košev z meti od daleč. «Plavi» so nadaljevali z obrambo v coni, medtem ko so košarkarji Don Bosca branili mož možu. Šele v 17. minuti so borovci dosegli 16. točko z Valterjem Hrvatičem, ki je nato dosegel še dva zaporedna koša.

V drugem polčasu so «plavi» igrali nekoliko slabše, kljub temu pa so ohranili vodstvo in so tudi zasluženo zmagali.

b. l.

VATERPOLO

V tekmovanju za pokal evropskih vaterpolskih prvakov sta se v polfinale uvrstili obe jugoslovanski ekipi, Partizan in Mladost. Polfinalni turnir se bo začel 27. novembra.

TOTIP

1. —	1. Nicora	2
	2. Bolton	2
2. —	1. Fayusa	1
	2. Celestino	2
3. —	1. Radamanta	2
	2. Ernara	2
4. —	1. Dispettoso	1
	2. Grafeo	X
5. —	1. Bellini	X
	2. Opi	1
6. —	1. Brumes	X
	2. Pordenone	1

KVOTE
12 — 8.601.402 lir
11 — 318.570 lir
10. — 18.862 »

Totocalcio

Bologna — Lazio	1
Cagliari — Foggia	X
Catania — Varese	X
Milan — Inter	1
Napoli — Juventus	1
Roma — Sampdoria	X
Torino — Fiorentina	X
Verona — LR Vicenza	1
Arezzo — Monza	2
Como — Brescia	X
Perugia — Ternana	1
Triestina — Udinese	X
Anconitana — Savona	1

KVOTE
13 — 3.315.100 lir
12 — 137.600 »

V PRIMORSKEM NOGOMETNEM DERBIJU V SEŽANI

Po precej slabi igri Nova Gorica-Tabor 3:0

Primorski nogometni derbi v ZCNL med domačim Taborom in moštvom Nove Gorice je bil zelo zanimiv ter napet. Dokazal pa je, da sta obe moštvi trenutno v dokaj veliki krizi.

TABOR Sežana: Zigon, Polifovski, Hočevar, Trobec, Markovič, Morel, Pirjavec, Bole, Stojič, Pahor, Štoka, Mimica, Antončič.

NOVA GORICA: Leban, Kogoj, Krajnik, Linzender, Bučan, Benedetič, Peršolja, Cigoj, Leban, Žižmond, Klanjšček.

STRELCI: Klanjšček, Cigoj in Leban.

Tekma je že takoj v začetku postajala ostra in borbena, saj je vse, kazalo, da se domačini zlahka ne bodo prodali temveč skušali po vsej sili doseči točko, če ne celo zmago. Gostje pa se niso dali zmesti, temveč so začeli nevarno oblegati vrata Žigona, dokler ga ni presenetil strel Klanjščka v 6. minuti.

Tudi v nadaljevanju se dogodki na igrišču niso bistveno premenili, temveč so gostje iz Nove Gorice pred odmorom še dvakrat potresli mrežo in s tem praktično pokopali vse upe domačinov.

V drugem delu pa je igra obeh enajsteric postala slaba, ostra in tudi groba. V 73. minuti je prišlo do kratke prekinitve, ker je moral sodnik izključiti kar dva igralca Nove Gorice in sicer Cigoja zaradi grobe igre, in Linzenderja zaradi ugovarjanja.

S tem, ko so gostje zaigrali z dvema igralcema manj, pa je tudi obenem pomenilo, da zadetkov na današnji tekmi ne bomo več videli. Moštvi sta tako prikazali razmeroma slab nogomet in le malo verjetno je, da si bosta s tako igro bistveno pomagali na prvenstveni lestvici.

Rajmund Kolenc

ATLETIKA — V NEDELJO

Na krosu Dela v Ljubljani sodeloval tudi tržaški Bor

V nedeljo je bil v Ljubljani na sporedu peti tradicionalni kros atletske zveze Slovenije za pokale Dela. Vreme tudi letos ni bilo najbolj naklonjeno tekmovalcem — dež je nekoliko razmočil teren in megleno ter oblačno vreme ni najbolje vplivalo na razpoloženje nastopajočih. Kljub tej nevšečnosti se je zbralo na startu v Tivoliju rekordno število nad 380 atletov. Poleg zastopnikov iz Slovenije in Hrvaške so se tega krosa udeležili tudi gostje iz Gradca in Celovca ter naše dežele. Medtem ko sta člana Bora Grgič in Ruzzier tekmovala pri mladincih je tretji član naše dežele Migliorini od Libertasa (Ronchi) nastopil v konkurenci članov.

Čeprav je bil start mladincev drugi po vrsti je za nas brez dvoma najbolj zanimiv razpored dogodkov na stezah Tivolija prav v tej kategoriji, kjer sta tekla na 2.500 metrov dolgi progi oba borovca.

Najprej moramo povedati, da naša fanta nista še nikoli nastopila v tako močni konkurenci in še manj v tako številni udeležbi. Za njiju je bil to ognjeni krst, ki sta ga še kar zadovoljivo opravila. Nekoliko preveč bojaželjni Ruzzier se je zagnal na progo dokaj samozavestno in hitro, zato mu je na koncu pričelo primanjkovati moči in je pritekel skozi cilj kot 85. Sicer mirni in manj izkušeni Grgič pa je preveč štedil z močmi in osvojitev 67. mesta ni realna uvrstitev za njegovo trenutno pripravljenost in sposobnost. V tej kategoriji je zmagal slovenski mladinski reprezentant iz Celja Lisec, ki se je prerinil v ospredje takoj po startu in je suvereno odbijal napade Tajnikarja z Jesenic ter Mileca iz Maribora.

Kot prve so štartale na 1000 metrov dolgi progi mladinke. Pergarjeva in Radojčičeva sta tekli ves čas z ramo ob rami. V finišu pa je Mariborčanka Pergerjeva imela nekoliko več moči in premagala Langovo varovanko za nekaj metrov. Tretje in četrto mesto sta si porazdelili Ilekovičeva in Jelakova iz Križevcev. Lanska zmagovalka, Samčeva, se je morala to pot zadovoljiti s petim mestom.

Med članicami je lanska zmagovalka in slovenska rekorderka v teku na 800 metrov, Urankarjeva, upravičila svoj sloves. Čeprav je dosegla na isti progi slabši čas kot mladinka Pergarjeva, je zmagala prepričljivo in to brez večjega naprezanja.

Za nastop članov je seveda vladalo največje zanimanje. Na startu se jih je zbralo lepo število 142. Krožno, 5000 metrov dolgo progo so morali preteči štirikrat. Po prvem krogu je vodila strnjena skupina boljših tekačev. Po drugem krogu pa se je prerinil v ospredje Celjan Svet pred Ferfilo in ostalimi. V tretjem krogu je pritekel na cilj Svet spet prvi, toda na presenečenje vseh je odstopil in s tem olajšal pot do zmage jugoslovanskemu mladinskemu reprezentantu Ferfili iz Cerknice. Zastopnik Libertasa iz Ronk, Migliorini, je osvojil zadovoljivo 27. mesto.

Po končanem tekmovanju je bilo v prostorih osnovne šole Prežihov Voranc nagrajevanje. Prvih šest v vseh kategorijah je bilo nagrajenih z medaljami in praktičnimi darili. Občinska zveza za telesno kulturo iz Celja (Kladivar Celje) je osvojila tri pokale časopisa Delo, en pokal pa je ostal v ljubljanski občini Bežigrad, katero so zastopali atleti domače Olimpije.

G. F.

BOKS

Nino Benvenuti, ki je v soboto zgubil naslov svetovnega boksarskega prvaka srednje teže v Rimu, v srečanju z Argentincem Monzonom, je včeraj prispel v Trst. Časnikarjem je izjavil, da potrebuje po k.o., ki ga je prejel v tem dvoboju, predvsem popoln počitek. Ko se bo pa odpočil bo zopet skušal osvojiti naslov svetovnega prvaka.

NAMIZNI TENIS

Mednarodna namiznoteniška zveza je potrila odločitev, da bo svetovno prvenstvo v namiznem tenisu za leto 1973 v Jugoslaviji. Trenutno pa še ni znano v katerem mestu bo. Kandidati za organizacijo te velike prireditve so Zagrab, Ljubljana, Sarajevo in Beograd.

Košarkarska sekcija ŠZ BOR bo priredila tečaj

MINIBASKETA

za letnike 1959 in mlajše. Vse potrebne informacije dobite v društvenih prostorih, Vrdelska cesta 7, od 13.30 do 14.30. Telefon 96-548.

ATLETIKA — PO SEDMIH LETIH

Ničinčin naslednik Brumla: 229 cm v skoku v višino

Kitajec je popravil osebni rekord za dva centimetra

PEKING, 9. — Kitajcu Ničinčinu je končno uspelo po sedmih letih izboljšati svetovni rekord v skoku v višino. Do sedaj je pripadal Sovjetu Valeriju Brumlu, ki ga je postavil leta 1962.

Ničinčin je postavil svoj rekord v mestu Čangča v pokrajini Fukjen pred 88.000 gledalci, ki so ga bodrili s tem, da so vsi skupaj citiral

M 2,12 Walter Davis (ZDA) — 27.6.1953 Dalton (Ohio)
M 2,15 Charles Dumas (ZDA) 29.6.1956 Los Angeles
M 2,16 Jurij Stjepanov (SZ) — 13.7.1957 Leningrad
M 2,17 John Thomas (ZDA) — 30.4.1960 Filadelfija
M 2,17 John Thomas (ZDA) — 21.5.1960 Cambridge
M 2,18 John Thomas (ZDA) — 24.6.1960 Bakersfield
M 2,22 John Thomas (ZDA) — 1.7.1960 Palo Alto
M 2,23 Valerij Brumel (SZ) — 18.6.1961 (Moskva)
M 2,24 Valerij Brumel (SZ) — 16.7.1961 Moskva
M 2,25 Valerij Brumel (SZ) — 31.8.1961 Sofija
M 2,26 Valerij Brumel (SZ) — 22.7.1962 Palo Alto
M 2,27 Valerij Brumel (SZ) — 19.9.1962 Moskva
M 2,28 Valerij Brumel (SZ) — 21.7.1963 Moskva
M 2,29 Ničinčin (LRK) — 9. novembra 1970 (Čangča).

stavek predsednika Maocetunga «Bodi odločen, ne boj se žrtev in premosti vse težave do konca zmage».

Kitajec se je rodil 14. aprila 1942, to je točno istega dne, istega meseca in istega leta kot Valerij Brumel. Atleta sta celo enako visoka, 184 cm, kar je za skakalca v višino poprečno. Ničinčin biva v Pekingu, kjer je doštudiral na visoki šoli za telesno kulturo. Je zelo dober tudi v drugih športnih panogah: v teku na 100 m ima osebni rekord 10"6 in skoči 7,56 m v daljino. Ničinčin, ki je poleg tega dober košarkar, se je približal svetovnemu rekordu že leta 1966, ko je preskočil letvico postavljeno v višini 227 cm. Letos je bil njegov najboljši rezultat 226 cm.

Na zadnjem atletskem mitingu, ko je postavil svoj fantastičen svetovni rekord, je začel skakati pri 198 cm, potem je prešel na 203 cm, 213, 218 in 224 cm. 229 cm je preskočil v drugem poskusu.

Novega atletskega dosežka verjetno ne bodo priznali, ker je Kitajska izstopila iz mednarodne atletske zveze.

HOKEJ NA LEDU

V nadaljevanju jugoslovanskega državnega prvenstva v hokeju na ledu so v skupini A dosegli naslednje izide:

Slavija — Beograd 7:1
Jesenice — Kranjska gora 11:4
Olimpija — Medveščak 7:5

Lestvica:

Jesenice	4	4	0	0	30: 6	8
Slavija	4	3	0	1	15:11	6
Olimpija	3	2	0	1	33:10	4
Medveščak	3	1	0	2	10:16	2
Kranjska g.	4	0	1	3	15:33	1
OFK Beograd	4	0	1	3	6:33	1

Izida B skupine:

Mladost — Vardar 18:1
Celje — Spartak 10:2

Tekme Partizan — Crvena zvezda niso odigrali.

Lestvica:

Spartak	3	2	0	1	31:13	4
Partizan	2	2	0	0	16: 1	4
Mladost	4	2	0	2	25:18	4
Celje	4	2	0	2	14:16	4
Crvena zvezda	1	0	0	1	1: 3	0
Vardar	2	0	0	2	2:40	0

KOŠARKA

V Ljubljani je v finalni tekmi pokalnega mladinskega košarkarskega prvenstva Slovenije Slovan premagl Celje s tesnim rezultatom 83:81 (75:75), 48:36).

* * *

V prvi jugoslovanski moški košarkarski ligi je ljubljanska Olimpija doma odpravila ekipo Borca z 92:60.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST organizira v PETEK, 13. nov., od 16. do 18. ure v prostorih PD Cankar v Ul. Montecchi 6/IV.

SEJEM RABLJENE SMUČARSKE OPREME

Kdor bi rad prodal svojo opremo, naj jo prinese istega dne najkasneje do 15.30 zaradi oštevilčenja.

Jugoslovanska nogometna prvenstva

I. ZVEZNA NOGOMETNA LIGA

IZIDI

Bor - Vojvodina 1:1
Hajduk - C. zvezda 4:2
Partizan - Borac 3:1
Olimpija - Velež 4:1
Čelik - Željezničar 1:1
Sarajevo - Radnički (K) 1:1
Maribor - Sloboda 3:2
Crvenka - Beograd 2:0
Radnički (N) - Dinamo 1:1

LESTVICA

Partizan	13	8	3	2	20:5	19
Hajduk	13	7	5	1	26:12	19
Velež	13	7	2	4	19:15	16
Željezničar	13	6	4	3	17:14	16
C. zvezda	13	5	5	3	17:14	15
Dinamo	13	5	5	3	14:11	15
Sarajevo	13	5	4	4	21:19	14
Radnički (N)	13	5	4	4	17:17	14
Radnički (K)	13	5	4	4	9:13	14
Olimpija	13	5	3	5	17:14	13
Čelik	13	5	3	5	15:14	13
Vojvodina	13	4	5	4	14:13	13
Beograd	13	5	2	6	21:24	12
Maribor	13	4	2	7	13:18	10
Crvenka	13	3	4	6	8:15	10
Borac	13	2	4	7	16:24	8
Bor	13	2	3	8	13:26	7
Sloboda	13	1	4	8	8:17	6

PRIHODNJE KOLO: Vojvodina - Dinamo, Beograd - Radnički (N), Sloboda - Crvenka, Radnički (K) - Maribor, Željezničar - Sarajevo, Velež - Čelik, Borac - Olimpija, C. zvezda - Partizan, Bor - Hajduk.

II. ZVEZNA NOGOMETNA LIGA — ZAHOD

IZIDI

Rudar - Ljubljana 3:2
Rijeka - Karlovac 2:0
Šibenik - Orijent 1:0
Varteks - Železničar 2:0
Jedinstvo (Z) - Mura 3:3
Zagreb - Trešnjevka 1:0
Rovinj - Metalac 0:1

LESTVICA

Rijeka	12	8	2	2	25:8	18
Šibenik	12	7	3	2	20:10	17
Varteks	12	7	2	3	25:9	16
Rudar	11	7	2	2	16:8	16
Zagreb	11	7	1	3	20:12	15
Železničar	12	5	3	4	16:14	13
Split	11	4	4	3	17:11	12
Orijent	12	5	2	5	18:17	12
Ljubljana	12	3	5	4	14:14	11
Karlovac	12	4	3	5	16:18	11
Mura	11	4	3	4	13:17	11
Trešnjevka	11	3	2	6	10:17	8
Rovinj	11	2	3	6	7:13	7
Metalac	11	3	1	7	14:25	7
Jedinstvo (B)	11	1	4	6	9:24	6
Jedinstvo (Z)	12	1	2	9	11:34	4

PRIHODNJE KOLO: Karlovac - Rudar, Orijent - Rijeka, Železničar - Šibenik, Mura - Varteks, Zagreb - Jedinstvo (B), Split - Rovinj, Trešnjevka Metalac (prosta Ljubljana in Jedinstvo (Zg)).

SNL

IZIDI

Drava - Nafta 2:0
Izola - Kovinar 1:0
Ilirija - Celje-Kl. 1:1
Slavija - Rudar 3:3
Svoboda - Branik 2:1
Triglav - Aluminij 3:0

LESTVICA

Svoboda	10	6	3	1	27:12	15
Celje - Klad.	10	4	4	2	22:18	12
Rudar	10	3	5	2	20:15	11
Nafta	10	4	3	3	15:14	11
Aluminij	10	3	5	2	14:13	11
Drava	10	4	3	3	16:20	11
Triglav	10	3	4	3	18:16	10
Izola	10	3	4	3	14:14	10
Branik	10	3	3	4	19:20	9
Slavija	10	2	5	3	15:17	9
Ilirija	10	2	4	4	9:12	8
Kovinar	10	1	1	8	9:27	3

PRIHODNJE KOLO: Aluminij - Drava, Branik - Triglav, Rudar - Svoboda, Celje-Kladivar - Slavija, Kovinar - Ilirija, Nafta - Izola.

ZCNL

IZIDI

Tabor - N. Gorica 0:3
Hrastnik - Zagorje 1:1
Tržič - Usnjar 1:1
B. krajina Koper 1:3
LTH - Adria 1:1
Tolmin Piran 1:1

LESTVICA

Koper	10	9	0	1	27:5	18
Tolmin	10	5	2	3	19:14	12
Hrastnik	10	4	3	3	22:13	11
Piran	10	4	3	3	15:13	11
Bela krajina	10	4	3	3	17:17	11
Tržič	10	4	3	3	18:24	11
Adria	10	3	4	3	19:14	10
Nova Gorica	10	2	6	2	19:17	10
Usnjar	10	4	2	4	17:16	10
Zagorje	10	4	2	4	14:20	10
LTH	10	2	2	6	16:17	6
Tabor	10	0	0	10	4:37	0

PRIHODNJE KOLO: Piran - Tabor, Adria - Tolmin, Koper - LTH, Usnjar - B. krajina, Zagorje - Tržič, N. Gorica - Hrastnik.

MLADEN OLJAČA: 122.

KOZARA

Prevedel: Severin Šali

«Vso božjo noč sem tako kobacal, se plazil, prisluškoval, se ustavljal, buljil naokrog, se vlekel skozi grmovje, koruzo in žito, dokler se nisem prikradel do nekakšne hoste. Zavlekel sem se v grm in zaspal kot ubit, drugi dan pa sem prišel v prazno in požgano vas. Našel sem nekega moškega in njegovo ženo pa sta mi dala kruha in vode...»

«Je še kdo drug ostal živ?»

«Nihče... Samo jaz. . .»

«Si kaj zvedel o naših?»

«Vse kaže, da je živa le Danica. To so mi povedale ženske, ko so bile z njo Poslali so jo v Slavonijo, v neko vas, da bo služila pri ustaški družini.»

«Ali veš, katera je ta vas?»

«Ne vem, res ne. niti približno...»

Drugi prizor: moten klobek pred očmi, nebo tone, pada v noč, izginja v črno brezno. Ali je to Djurdja pred bratom, sklonjen nad njim nad krvavo nosilnico? Kaj se dogaja okrog, po hribih? Nekaj bobni? Spet bitka...

«Tovariši, prihajajo... Vojska...»

«Ali jih bomo pogoltnili namesto tega fižola?» Zgrabil je karabinko in stekel po jarku, proti cesti, vtaknil šaržer v puško, upajoč, da so ga slišali in da bodo prihiteli za njim. Toda ko se je obrnil, je capljal za njim samo mali, nečak, skljućen kot kupček nesreče med vodnikom Mijićem in mitraljezcem Bosančićem. Nihče drug. Kje so? Čemu zaostajajo? Ali se še niso otresli strahu in omahovanja? Oziral se je, ni izgubil upanja. Morajo priti, gotovo bodo prihiteli, ko bodo pojedli tisti fižol. Tekel je po jarku, da bi prišel na pobočje in grič nad cesto in postavil zasedo. Klical je po imenu vodnike in desetarje, mitraljezce in mladince avtomatičarje in bombaše, se vzpenjal po strmini, ki ga je ločila od ceste. Toda njegove vojske ni bilo in začudeno se je vprašal, kaj se dogaja. Ali je to strah, ki jih je bil prej, po streljanju, nagnal v beg in razsulo? Se morda skrivajo v podrasti, v praproti in robidovju? Zakaj jih tako malo gre za njim v breg? Hej, da bi vas vrag, zakaj zaostajate? Za menoj, za menoj! Korakal je, dolgononog in težak, v breg, proti vrhu griča, ki se je dvigal kot orjaška kapa, pozabljena ob poti nad njivami in cesto. Bojijo se pokanja, mislijo, da jih je veliko, strah jih je, da bi ne bili ranjeni in zapuščeni, kakor tisti v Gabrovaškem jarku. Z daljnogledom je opazoval kolono avtomobilov in jih že preštel. V kratkih presledkih, z vojaki, katerih glave so štrlele, s čeladami, ki je na njih odsevalo sonce, so avtomobili rohneli in dvigali prah, vojaki pa so na slepo spuščali rafale proti bregu. Lazar jih ni poslušal, ali pa se je delal, da jih ne posluša. Klical je borce po imenu, naj pridejo, naj čimprej priteko na grič nad cesto, kjer je postavil zasedo. Saj sovražnikov ni veliko, štirje kamioni, komaj trideset vojakov, on pa ima skoraj šestdeset karabink in šest strojnih pušk, nekaj torbic ročnih granat in en minometalec (zaplenjen na Pogledjevu). Mora jih potolči, pa čeprav jih počaka sam, z dvema, tremi izbranimi, drugim pa bo potem že pokazal. Hodil je sklonjen od grma do grma, postavljal strojnice in razporejal bombaše, po pobočju pa so hiteli na breg novi in novi borci, prestrašeni in začudeni, kot bi čakali povelje, naj bežijo, ne pa, da se bijejo.

«Naprej, naprej!» je ukazoval, razgrinjal praprot in tlačil travo. «Semkaj, semkaj!» je mahal z roko za velikim štorom nad cesto, oddaljen od nje komaj tri korake.

«Semkaj, semkaj!» je klical tudi deček.

«Semkaj, mater vam nebeško!» je z zobmi škrtal Mijić.

«Semkaj, le semkaj, saj jih ni veliko!» je klical Lazar, prepričan, da sovraga ne sme pustiti mimo. Mora ga počakati, pa čeprav ostane sam, pa čeprav pade. Mora se jim maščevati za vse, kar so počenjali na Kozari in po vaseh in pri njem doma, odkoder so odgnali vse živo in, kot kaže, pobili vse, razen Danice in Djurdja. Mora se jim maščevati, že danes, ta hip, tudi če pade.

Počila je puška, zagrmela bomba.

Odjeknil je glas Lazarja Babića (ali pa je padel hrast). Počila je puška, zagrmela bomba, za glasom Lazarja Babića pa je planila pohabljena in izmrcvarjena četa, ki je včasih po prvem strelu zbežala brez sape, kakor da so celi polki vojske za petami. Zaslišali so ta glas, ki so ga bili že tolikokrat slišali v minulih bojih, ko so nabirali zmago za zmago, in zazdelo se jim je, da to ni glas črnega Lazarja, ampak njihov lastni glas in glas njihovih otrok in bratov, glas mater in sester, ki iz groba kličejo po maščevanju. In šli so, res so šli za tem glasom...

Preskakovali so štore in osramočeni tekli noro in besno, da dohitijo in prehitijo črnega Lazarja, čigar glas je bil podoben padanju hrastov. Hoteli so ga dohiteti, da skupaj z njim, kot prej v večmesečnih spopadih, planejo v sovražne vrste, jih potolčejo, razpodijo, ujamejo in uničijo.

Lazar je stal nad cesto, pred avtomobilom, ki je ropotal, ki ga je ustavila eksplozija ročne granate. V avtomobilu je nekdo javkal. Drugi je vpil in streljal z brzostrelko, kot da izziva: sprožil je rafal, zavpil in začel zbadati:

«Ali sploh veste, koga ste pričakali, mati vaša...»

«Hej, Lazar, ulezi se... Nazaj v zaklonišče... Lazar, si znorel?»

«Tukaj je polkovnik Franjčević, barabe ušive...»

«Si nam prišel v pest, pes ustaški!...»

«Po njih, bratje!... Ne pustite, da bi ušli!...»

«Obkoli, polovi... Zasedo proti Dubici...»

«Napočila ti je zadnja ura, mrcina ustaška!»

«Zapomnil si boš, polkovnika Franjčevića, gnida ušiva,» je bilo slišati glas s ceste, izpod avtomobila.

Potem pa je zagrmelo.

Lazar se je zgrudil (kot spodsekano drevo). Z glavo je udaril ob tla, izpustil karabinko, zagrabil kamen. Kri je brizgnila. Poskušal je vstati, dvignil je roke in trznil z glavo, toda spet mu je kinknila in padla na kamen, oblit s krvjo.

«Ubili so komandirja, svinje ustaške!»

«Mahni po zalegi, bombe!»

«Vdajte se lopovi, vse vas bomo poklali...»

«Bratje, mi smo vaši... Tukaj Samuilo, zdravnik... Bratje, ne streljajte... Tukaj partizanski zdravniki... Odpeljal nas je v vas, da mu zdravimo mater... Tukaj Samuilo, Samuilo iz vašega odreda... Poznam Šošo in tovariša Slovenca...»

«Samuilo, za božjo voljo...»

«Bežite od avtomobila, sicer boste mrtvi... Umaknite se proč, moramo vreči bombe...»

«Kar vrzite jih, smrdljivci, ušivci... Tukaj je polkovnik Franjčević... Polkovnik Franjčević se pa ne vda...»

«Jaz ti bom sodila, prasec ustaški!» je zavpila ženska z visoko vzdignjeno sekiro. Bila je Ljeposlava (le kje je pustila otroka?) Preskočila je podrto deblo in planila k avtomobilu, pod katerim se je skril polkovnik Franjčević in izzival partizane. Šla je nanj z zamahnjeno sekiro.

(Nadaljevanje sledi)

Uredništvo TRST Ul. Montecchi 6/II PP 559 Telefon 93 808 94 638
Podružnica GORICA Ul. 24 Maggio 1/1 Telefon 33 82
Uprava TRST Ul. Montecchi 6/II Telefon 95 823
Ul. sv. Frančiška 20 Telefon 73 338
Naročnina
Mesečno 950 lir — vnaprej, četrtletna 2.700 lir, polletna 5.200 lir, celoletna 9.600 lir. Letna naročnina za inozemstvo 15.500 lir. SFRJ posamezna številka v tednu in v nedeljo 70 par, mesečna 10 din, letna 100 din.
Poštni tekoči račun Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 10. novembra 1970

Za SFRJ Tekoč račun pri Narodni banki v Ljubljani 501-3-27... «ADIT» - DZS, Ljubljana, Gradišče 10/II nad. telefon 22...
Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski ... finančno - upravni 300, legalni 400, osmrtnice 150 lir. «Mali oglasi» 50 ... beseda. Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri up... Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana»
Odgovorni urednik Stanislav Renko
Izdaja in tiska ZTT

PO ITALIJANSKEM PRIZNANJU LR KITA

Ostra polemika «columnistov» o bodoči politiki ZDA v Aziji

Ali je «formula dveh Kitajsk» še uresničljiva? - Nasprotujoči odgovori v New York Timesu

NEW YORK, 9. — Navezava diplomatskih stikov med Italijo in LR Kitajsko (kar pomeni priznanje LR Kitajske s strani Italije za suvereno državo na ozemlju azijske celine) je povzročila v ZDA vrsto komentarjev. Razpoloženje ameriških krogov, posebno tistih, ki so togo vezani na tradicionalno politiko ameriških konservativnih krogov, je na splošno pesimistično. Na to vplivajo tudi napovedi priznanja Kitajske republike s strani Avstrije in Belgije, da ne govorimo še o nekaterih deželah Latinske Amerike.

Vplivni «New York Times» piše danes v svojem uvodniku: «Že drugič v manj kot mesecu dni, je eden od naših večjih zaveznikov v okviru organizacije NATO priznal pekinški režim za edinega zakonitega zastopnika Kitajske. Italijanska pobuda, ki je prišla takoj za kanadskim priznanjem, pomeni, da že sedem članic organizacije NATO priznava LR Kitajsko nasproti šestim, ki imajo še diplomatske odnose s Formozo (Tajvan). Zahodna Nemčija in Islandija nimata diplomatskih odnosov z nobeno od prizadetih strank.

Newyorški časopis pripominja dalje, da daje italijanska pobuda vedno več duška stremljenjem, da bi bila LR Kitajska sprejeta v OZN, čeprav se zdi malo verjetno, da bi do tega prišlo že letos.

«Ves ta razvoj — pravi list — je menda končno napotil Nixonovo upravo na spoznanje, ki je bilo sicer na dlani že več let: bistveno ni, z vidika daljšega časovnega razdobja, vprašanje sprejema LR Kitajske v OZN, važno je le vedeti, koliko časa se bo lahko zagotovilo ločeni sedež v OZN za Formozo. Že dalj časa je jasno, da bi končni rezultat ameriške nepopustljivosti utegnil biti totalni izgon kitajskih nacionalistov iz OZN.

V nadaljevanju «New York Times»» piše, da je zelo razširjeno mnenje, da ne bo mogoče več ohraniti Formozi ločenega sedeža na OZN, ker bo LR Kitajska sprejeta v to organizacijo prihodnje leto, ali pa najkasneje 1. 1972. Nasproti tej tezi pa navaja mišljenje «dobro obveščenih diplomatov» pri OZN, da se je še vedno mogoče pogajati za obstoj «dveh Kitajsk», ki naj bi po njihovem mneju zadovoljil želje velike večine članic OZN. Časopis pa zaključuje, da se bo to lahko zgodilo le, če ZDA ne bodo samo pasivno pristale na to pobudo, temveč se bodo aktivno angažirale (s prav takšno vnemo, kot pri preprečevanju sprejema LR Kitajske v OZN). Vprašanje je, če bo Nixon naklonjen pobudi «dveh Kitajsk».

Za «Columnista» Cyrusa Sulzbergerja, ki je o tej temi pisal v nedeljo v istem listu, pa je «formula dveh Kitajsk» izdihnila že pred časom. Pisec trdi, da bo moral Washington sprejeti izgon Formoze, če bo LR Kitajska sprejeta v to organizacijo. Vstop te v svetovno organizacijo pa še ne pomeni, da morajo ZDA priznati Peking in niti jih ne obvezuje, da bi morali zapustiti politiko podpore za ohranitev neodvisnosti Formoze.

Sulzberger poudarja nadalje, da bodo ZDA še v bodoče lahko podpirale in jamčile neodvisnost Formoze vse dokler bo to odgovarjalo njihovim interesom. Najvažnejše pa je da se «pomete s komedijo, da je Formoza Kitajska».

Sklep vrhovnega sodišča v ZDA o ustavnosti vojne v Indokini

WASHINGTON, 9. — Vrhovno sodišče v ZDA je zavrnilo priziv Massachusettsa v zvezi s protiustanovnostjo vojne v Indokini.

Massachusettski kongres je namreč odobril poseben zakon, ki poziva vrhovno sodišče Združenir držav, naj proglasi za neustavno vojno v v Indokini, ker so jo ZDA začele brez vojne napovedi zveznega kongresa. Posledice te zahteve, naj bi bile, da ZDA ne pošiljajo drugih vojakov v Indokini, ali vsaj ne vojakov, ki živijo v Massachusettsu. Generalni odvetnik Massachusettsa je utemeljil zahtevo, češ «da ni stvari, ki bi opravičevala ameriške vojaške obveznosti v Vietnamu». Vrhovno šodišče pa je zahtevo zavrnilo s šestimi glasovi proti trem, že ko je glasovalo ali naj se o problemu razpravlja ali ne. Tako je sodišče sprejelo odločitev vlade. Sodniki, ki so hoteli razpravljati o zahtevi so William Douglas, Potter Stewart in John Harlan.

Najboljšo utemeljitev je posredoval sodnik Douglas, ki je izjavil: «Še nikoli nismo trdili, da v primeru aretacije ali drugih kazni s strani vlade, se krivec ne sme braniti. Sedaj ni govor o "pravičnosti" vojne v Vietnamu, temveč če ima država pravico, da brez vojne napovedi ali nevarnosti pošilja vojake na bojna polja, oziroma če dovoljuje naša ustava "predsedniške vojne".»

Država Massachusetts bo morala sedaj spet ponoviti zahtevo okrožnim sodiščem in ponoviti isto birokratsko pot. Zakon, ki ga brani, določa, da noben državljan ni primoran, da odsluži vojaški rok izven države, če vojne ni pravilno napovedal zvezni kongres.

SPET UGRABITEV NA BLIŽNJEM VZHODU

Tretje iransko letalo preusmerjeno v Bagdad

Ugrabitelji so še ostali v Bagdadu, iraške oblasti pa so dovolile, da se je «DC-3» s potniki vrnil v Teheran

TEHERAN, 9. — Šest «zračnih gusarjev» je danes preusmerilo iransko letalo vrste «DC-3», na katerem je bilo 17 potnikov, v Bagdad, glavno mesto Iraka. Letalo, katerega lastnik je družba «Aero taxi» in ki ga je najela iranska letalska družba, je letelo na progi Dubai - Bandae Abbas, ki so ga ugrabitelji po 90 minutah leta preusmerili.

Prve vesti o preusmeritvi je sporočil glasnik letalske družbe, ki je letalo najela. Letalo je moralo za nekaj minut pristati na letališču v kraju Doha v Quatarju, da je napolnilo rezervoarje z gorivom, ki je že primanjkovalo in to je bila zadnja vest, ki so jo imeli o letalu.

Šele po nekaj urah je pilot Sidney Strody Jordan sporočil, da so ga prisilili, da je menjal smer. Prosil je tudi za pristanek v Bagdadu. Sicer so funkcionarji bagdadskega letališča v začetku prepovedali pristanek, ko pa je pilot povedal, da mu spet primanjkuje goriva, so to dovolili.

Iz Teherana se je zvedelo, kako so nastopili ugrabitelji. Po letalu so piloti gorivo in grozili, da bodo povzročili požar, če pilot ne bo izpolnil njihovih ukazov.

Glede ugrabiteljev je iraška tiskovna agencija najprej javila, da so stari od 18 do 25 let, ni pa sporočila njihovih imen. Nato je dopisnik agencije Reuter javil, da je bilo med potniki šest jetnikov, ki so jih spremljali trije agenti «Trucial Oman» in ki so jih peljali iz Dubaia v Bandar Abbas. Šele precej ur kasneje pa je iranski zunanji minister sporočil, da so ugrabitelji prav jetniki, ki jim je uspelo prevariti tudi čuvaje in prisiliti pilota, da je spremenil smer leta.

Iraške in iranske oblasti so se sporazumele glede povratka potnikov in letala. Že ob 15.45 je «DC-3» odletel iz Teherana in uro kasneje so potniki pristali v Abadanu, mesto ob iraski meji. Šest kriminalcev in trije agenti so pa za sedaj ostali v Iraku. Iranske oblasti zahtevajo od Iraka, naj vrne jetnike in agente, ni pa še znano, kaj je odločila iraška vlada. Vest o zahtevi je prišla iz teheranskih vladnih krogov.

Današnja ugrabitev iranskega letala je že tretja. Do prve je prišlo 21. junija, drugo pa so izvedli 10. oktobra. Vsi ugrabitelji so ostali v Iraku, ker so oblasti sprejele njihovo prošnjo za politično zatočišče. Iranska letalska družba se boji, da bi se take ugrabitve ne ponavljale prepogosto. Moralno odgovornost pripisuje bagdadskemu radiu, ki baje vsak dan poziva prebivalstvo, «naj nastopi proti iranskemu režimu in se poveže z Irakom». Do preusmeritev bi sorazmerno lahko tudi prišlo na letališčih, ki odletijo s tujih letališč, kjer iraški funkcionarji ne morejo dovolj pozorno pregledati dokumentov in prtljage potnikov, kakor v Teheranu in drugih večjih perzijskih letališčih, kjer funkcionarji dalj časa zelo natančno pregledujejo potnike in kovčke.

TRŽAŠKI DNEVNIK

V NEDELJO ZVEČER NA ŽELEZNIŠKI POSTAJI

Strel iz samokresa: nesreča ali obračun?

16-letni mladenič ranjen, dva v zaporu - Policija raziskuje skrivnostni dogodek

Slobodan Savić

Osamljeni strel, ki je v nedeljo proti večeru odjeknil v notranjosti glavne železniške postaje, je spravil na noge policijo, ki je hotela čimprej priti zadevi do dna. Preiskavo je sprožil 16-letni Giuseppe Buscovich iz Industrijske ulice 16, kateremu so v bolnišnici, kamor ga je pripeljal prijatelj, ugotovili na podlahtnici desne roke rano s strelnim orožjem. Medtem ko so Duscovicha sprejeli s prognozo okrevanja v 8 dneh na ortopedskem oddelku, je stekla preiskava, ki jo je načel vodja železničarske policije dr. Trio, nadaljeval pa leteči oddelek kvesture, ki mu načeljuje dr. Petrosino.

Duscovicheva izpoved, da je bil s prijateljem Slobodanom, ki stanuje v Ul. Molin a Vento, v notranjosti kolodvora in se sprehajal ob kompoziciji vlaka, ki bi moral ob 20. uri odpeljati v Zagreb, ko je iz nekega vagona nekdo streljal nanj, ni prepričala preiskovalne organe. Predvsem so identificirali prijatelja, ki ga je pripeljal v bolnišnico, za 20-letnega Slobodana Savića iz Majilovca (Sombor), ki so ga našli v stanovanju 69-letne upokojenke Marie Palmic vd. Fonda v Ul. Molin a Vento. Tu so našli tudi nekaj jugoslovanskih državljanov, ki so prišli na «ilegalno delo» in so dobili prenočišče pri Fondovi. Te so zaslišali in nato predali uradu za tujce, ki bo nadalje ukrepal.

Savića so preiskovalni organi tako dolgo «vrtali», dokler niso prišli do priznanja, da je on streljal na prijatelja čeprav nehote, ker ni vedel, da je naboj v cevi. Duscovicha je nato s fiatom 600 čeprav ranjeni mladenič ni hotel, peljal v bolnišnico. Domenila sta se, da bosta izpovedala prvotno verzijo, na kateri je Duscovich vztrajal, dokler mu ni stric povedal, da je Savić priznal vse. Tako je prišlo na dan, da mu je med sprehodom ob tirih, zakaj sta odšla tja nista znala ali hotela obrazložiti, spustil strel v roko s samokresom Beretta kal. 6.35, ki ga je kupil od nekega sorodnika. Po prevozu Duscovicha v bolnišnico, je odšel v Ul. Molin a Vento, kjer je samokres izročil nekemu Jovu.

Policija je napravila vse, da bi izsledila skrivnostnega Jova, vendar zaman. Šele včeraj malo pred 19. uro se je Jovo javil letečemu oddelku. Od prijateljev je namreč zvedel, da ga policija išče, zaradi česar se je podal v kvesturo, se predstavil za 28 - letnega Jovana Marjanovića iz Kisiljeva ter policajem tudi izročil samokres. Seveda so ga nemudoma aretirali in tudi proti njemu uvedli preiskavo. Tudi Savića so poslali v zapor, preiskava pa se nadaljuje, ker bodo skušali razčistiti še precej nejasnih okoliščin.

Ustvarjalni maraton

(Nadaljevanje s 4. strani)

ton, ki naj bi bil že čez kak mesec in morda postal tako stalna oblika združevanja in ustvarjanja študentov ljubljanskih visokošolskih zavodov. Da bi to mnogo pomenilo za sicer razmrvljeno življenje študentov, kaže že število udeležencev sobotnega srečanja, saj je tu sodelovalo skoraj 1.000 študentov. Prav zaradi takih perspektiv pa bi morali organizatorji sicer simpatično svežino improvizacije poglobiti s tem, da bi napravili program bolj smotrn in akcije bolj domišljene. Prav tako pa bi morali razširiti krog udeležencev - oblikovalcev tudi na druge skupine mladih slovenskih izobražencev: na sobotni prireditvi so prišli namreč do izraza skoraj izključno le ohojevci, skupina Pupilije Ferkeverk in tribunaši.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

NOGOMET

V 3. amaterski ligi

Zmaga Devina-Štivana

Vesna B — Devin - Štivan 1:2 (1:0)

Po tehnično slabi igri je B ekipa kriške Vesne v tretji kategoriji povsem nepričakovano zgubila tekmo proti enajsterici iz Devina. Križani so prvi prešli v vodstvo z avtogolom, ki so ga takoj v uvodnih minutah zakrivili nogometaši Devina-Štivana. Nato pa nikakor niso mogli urediti svojih vrst, tako da so gostje dvakrat realizirali in so zmago tud zaslužili.

VESNA B: Ž. Bogatec, D. Košuta, I. Bogatec, C. Sulčič, R. Košuta, Ridolfo, Z. Košuta, Kravanja, Caharija, E. Sulčič, Tence (Vidoni).

DEVIN-ŠTIVAN: Donda, Chenda, Muiesan, Ravenna, Cogni, Mervic, Colja, Braida, Legiša, Marcuzzi, Pahor. 12. Rosini, 13. Parentin.

Vse je kazalo, da bodo kriški nogometaši osvojili lahko zmago na račun nogometašev iz Devina, saj so že po petih minutah igre prešli v vodstvo, pa čeprav z avtogolom. Križani so nato še napadali, a bili so preveč neodločni pred nasprotnim kazenskim prostorom.

V drugem delu tekme so nogometaši Devina-Štivana začeli igrati živahneje, večkrat so prisilili domačine, da so se s težavo rešili kočljivih položajev, dokler niso gostje z dobro razpoloženim Pahoriem dvakrat ukanili vratarja Vesne, Bogatca.

Najboljši med domačini je bil Renato Košuta, ki se je požrtvovalno trudil, da bi uredil igro svoje ekipe. V vrstah Devina-Štivana pa sta zadovoljila Colja in Legiša. Na splošno pa je tekma razočarala in igralci so le redkokdaj navdušili premražene navijače.

b. l.

* * *

Roianese — Primorje B 3:1 (1:1)

Primorje B je doživelo v nedeljo svoj drugi poraz v letošnjem prvenstvu. Tokrat je zgubilo proti Roianeseju, ki je imel pred to tekmo prav tako dve točki na lestvici kot Prosečani, le da je imel tekmo več.

Roianese je prišel v vodstvo že v 4. min. prvega polčasa. Deset minut potem je Primorje imelo krasno priliko za izenačenje, na žalost pa je Ukmar zastreljal dosojeno enajstmetrovko. Le minuto kasneje pa je Černjava na predložek Švica dosegel edini gol «rdeče - rumenih» in izenačil.

V drugem polčasu je Roianese spet prišel v vodstvo tokrat po zaslugi Prosečana Ordinanoviča, ki je zakrivil avtogol. Kljub vodstvu nasprotnikov je Primorje bilo v polju nadmočno, svojo premoč pa ni znalo izraziti in tako je v 40. minuti drugega polčasa Roianese dosegel še zadnji, tretji gol, nakar se je srečanje zaključilo.

PRVENSTVO TRETJE AMATERSKE NOGOMETNE LIGE

Kar 24 zadetkov naših enajsteric v nedeljskem prvenstvenem kolu

Sovodnje nasule Libertasu MS 8 golov - Primorec tretjič zmagal s 4:0 - Prvi delni spodrsljaj Juventine

Sovodnje — Libertas MS 8:0 (4:0)

SOVODNJE: Tomasin, Florenin S., Malič, Vodopivec, Batistič, Gruden, Tomšič E., Mozetič, Dužman, Marson, Florenin P., Kuzmin.

Montesanto: Rossi, Rizzante, Ciroi, Colenz, Gomišček, Pieragalli, Sinopoli, Leščak.

SODNIK: Vetta iz Krmina.

STRELCI: p.p. 4. min Marson, 12. min. Florenin, 25. min. Dužman, 30. min. Tomšič E., d.p. 10. min. Marson, 17. min. Tomšič E. in 33. min. Marson.

Proti okrnjenemu moštvu Monte santo je ekipa Sovodenj izvojevala visoko zmago 8:0. Rezultat pa je tokrat čisto stranskega pomena saj se je nasprotnik predstavil na igrišče s samimi osmimi igralci. Pomembno je le to, da so «belo-modri» osvojili še dve točki, ki jim dajata možnost, da se sami vsidrajo na čelo lestvice. Poleg tega pa je vratar Tomasin po štirih tekmah še nepremagan.

Tekma je zaradi okrnjenosti svetogorskega moštva takoj zadobila zelo enolično sliko. Igralci v belo — modrih dresih so s preudarjeno in umirjeno igro prisilili nasprotnika, da se je povlekel na svojo polovico igrišča. Sodnikov končni žvižg je bil vsekakor sprejet z velikim zadovoljstvom, saj je samogovor Sovodenj postal tako za igralce kot za gledalce breme brez slehernega zanimanja.

— jo —

* * *

Union — Primorec 0:4 (0:2)

UNION: Pavatič, Apolonio, Strisovich, Truant, Kramersteter, Čok, Križmančič (Morabito), Dazzara, Nadlišek, Poropat, Liessi, 12. Veljak.

PRIMOREC: Vladimir Kralj, Pappatico, Sosič, Renato Kralj, Mauro Kralj, Valdi Možina, Edi Kralj, Teodor Možina, Pavel Kralj, Sajna, Čuk, 12 Bruno Kralj, 13 Leonard Kralj.

STRELCI: v p. p. Edi Kralj v 3. min., Bogdan Čuk v 44. min.; v d. p. Sajna v 30. min. in Čuk v 42. minuti.

KOTI: 4:3 za Union.

Po spodrsljaju proti Inter SS je trebenski Primorec zopet prišel do zmage in sicer s 4:0. To je že tretja zmaga Trebencev s tem rezultatom v letošnjem prvenstvu, čeprav je v ekipi manjkal Boris Sluga, ki je bil prejšnjo nedeljo diskvalificiran, pa tudi Milkovič, ki se je poškodoval na delu in je moral zato v bolnišnico. Kljub odsotnosti dveh standardnih igralcev pa so Trebenci pokazali dobro, skupno igro, s katero so često spravili v zagato Unionovo obrambo. Igralci Uniona so zaigrali nekoliko zmedeno. Imajo sicer več dobrih posameznikov, škoda pa je, da niso bolj uigrani, pa tudi pazljivejši.

Kratka kronika: Primorec je pritisnil v začetku in je dosegel že v tretji minuti svoj prvi gol. Mauro Kralj je streljal prosti strel, žoga se je odbila od nasprotnih branilcev, Edi Kralj pa jo je prisebno in spretno potisnil v Unionovo mrežo. Pritisk Trebencev ni popustil in v 27. minuti je Pappaticov strel nasprotni vratar le s težavo zavrnil v kot. Tri minute kasneje je poskušal srečo Union in Križmančič je iz kratke razdalje zapravil priložnost za izenačenje. V 35' je bil strelec Bogdan Čuk, toda žoga se je odbila od prečke. V zadnji minuti pa je Papatico podal v sredino prostemu Čuku, ki je z lahkoto usnje potisnil v mrežo.

V drugem polčasu se je v začetku ves Union pognal v napad in v 6. minuti je šinila žoga tik ob trebenski desni vratnici. V 30. minuti prosti strel za Primorca: Bogdan Čuk je poslal žogo proti vratarju, ta je ni zadržal, Sajna je izkoristil priložnost in povišal izid na 3:0 Tri minute pred koncem še zadnji zadetek Primorca: Čuk je ušel Bergincu, pritekel z žogo pred vratarja in streljal v desni kot.

Med Trebenci sta bila — poleg Čuka — najboljša Valdi Možina in dor Možina.

BRK

* * *

Zarja — Esperia 3:0 (1:0)

ZARJA: Babuder, Križmančič S., Rismondo, Primožič, Metlika, Križmančič V., Grgič, Žagar, Pasqualis, Kalc, Baldasin (Marc).

ESPERIA: Vittori, Aumahian, Divo, Giorgini, Perussi, Mancin, Dellavalle, Suriao, Mustacchi, Riosa, Demarchi, Zanei (Pittaro).

SODNIK: Galante.

STRELCI: 43. min. p.p. Grgič, v d.p. v 22 min. Kalc in v 35 min. Žagar.

KOTI: 9:7 v korist Esperie.

Zarja je na svojem igrišču zopet zmagala z visokim izidom. V začetku je bilo srečanje še nekoliko izenačeno, od 15. minute dalje pa je moštvo iz Bazovice stalno napadalo in to ves prvi polčas. Pri tem pa je pokazalo zelo borbeno, pa tudi lepo igro.

Veliko priložnost so imeli Bazovci v 18. minuti, ko je V. Križmančič iz prostega strela poslal močan udarec proti vratom, vendar je bil nasprotni vratar na mestu. Esperia se je pretežno le branila, od časa do časa pa je le sprožila kak napad, toda njeni igralci so bili premalo odločni in so v zaključkih povsem odpovedali. V 30. minuti je prišlo pri Esperiji do zamenjave. Trinajst minut kasneje je imela Zarja zopet veliko priložnost. Baldasin je zelo lepo podal Žagarju, ta pa je žogo preusmeril z glavo proti vratom. Tu se je usnje odbilo od prečke v kot.

Takoj nato je Zarja povedla. Iz kota je žogo Kalc podal pred vrata, pritekel je Grgič, ki je prvič potresel nasprotno mrežo. Prvi polčas se je zaključil s prednostjo Zarje z 1:0.

V drugem delu srečanja je v začetnih minutah Esperia močno pritisnila in se je često spuščala v napad. Tako je prišlo v 12. minuti do nevarnega strela igralca Esperie, Riose, vendar je Babuder ubranil. Zarja ni čakala dolgo z odgovorom in je kmalu vrnila milo za drago. V 22. minuti je Kalc silovito streljal proti vratom in že se je žoga znašla v mreži. Tri minute kasneje je po prostem strelu Kalc podal Žagarju, ta je poslal nevarno žogo proti nasprotnemu vratarju, vendar se izid ni spremenil. V 28. minuti je prišlo do zamenjave tudi pri Zarji (Baldasin-Marc). Najlepšo akcijo smo videli v 35. minuti, ko je Žagar sam preigral vso nasprotno obrambo in nato poslal zelo lep strel proti vratom. Vratar, je sicer žogo odbil, vendar proti Žagarju, ki jo je nato poslal z glavo zopet proti vratom, tokrat uspešneje: izid je «narasel» na 3:0.

Do zaključka tekme je manjkalo le malo časa in nasprotniki Bazovcev niso imeli več nobene priložnosti za znižanje izida. Nasprotno pa so imeli igralci Zarje še nekaj priložnosti in če bi imeli več sreče, bi izid gotovo zopet spremenili.

V vrstah Zarje so se najbolje odrezali V. Križmančič, Rismondo, Kalc in Grgič.

RAAL

* * *

Libertas — Breg 0:2 (0:0)

BREG: Favento, Posega, Čuk, Zocchi, Visintin, Menardi, Krmec, Mikuš, Zonta, Petaros Grahonja.

KOTJE: 11:3 za Libertas.

Z današnjo zmago proti Libertasu so Brežani pokazali, da so trenutno v dobri formi in tako potrdili, da celotno društvo Breg ni v krizi in to posebno v nogometu. Najmlajši Brežani (začetniki), ki na letošnjem prvenstvu niso še utrpeli nobenega poraza, si delijo prvo mesto z miljskim moštvom Muggesane, naraščajniki pa so za pokal Pacco tudi brez izgubljene tekme in so na dobrem drugem mestu. Najstarejši pa so v nedeljo premagali močno in do tedaj še nepremagano ekipo Libertas. Tekma je bila ves čas zelo zanimiva in borbena, am pak ne vedno lepa, saj je bilo igrišče v slabem stanju zaradi dežja, in je potek igre motila še burja. Igra se je začela z napadom Libertasa, Brežani pa so takoj odgovorili v 1' z Zocchijem, ki je streljal visoko nad prečko. V 3' je imel Libertas lepo priložnost: levo krilo strelja proti vratom, desni branilec zadene žogo z glavo in žoga «poboža» prečko. V 7' je izvedel Visintin osebno akcijo, preigral dva branilca in dobro streljal, toda ven. Skoraj ves prvi polčas so si sledile akcije na obeh straneh in v 20' je Zocchi lepo ubranil nevaren strel levega krila Libertasa. Minuto kasneje lepa akcija med Krmcem, Mikušem in Grahonjo, ta pa se je znašel v ofsajdu in akcija tako propade. V 30' pa so se gledalci kar dobro nasmejali: igralec Libertasa je napravil prekrsek, sodnik pa ni žvižgal in se tako pritožil igralcem, češ da je izgubil piscalko. Igralci so jo začeli iskati po igrišču, našli pa je niso, saj ta je tičala kot vedno na vrvici okoli sodnikovega vratu.

V 42' je Čuk lepo podal Zonti, ta je preigral desnega branilca in podal Mikušu, ki je z dobrega položaja streljal mimo poleg vrat. Pred koncem prvega polčasa naj omenimo še nevarni strel Zonte z desne strani igrišča, ki ga vratar dobro odbije.

V 10' drugega polčasa pa so Brežani povedli: Zonta je bil grobo ustavljen, sodnik je dosodil prosti strel in Petaros je iz razdalje 25 m streljal točno ter ukanil dobrega vratarja Libertasa. Od tega trenutka so igralci Libertasa pritisnili in za dobrih 25' se je žoga vrtela okoli brežanskih vrat. Breg pa je vse napade dobro odbila in tu je treba pohvaliti posebno Zocchija in Visintina. V 37' pa so Brežani rezultat še povečali. Čuk je preigral igralca Libertasa, podal Grahonji, ki je hitro dal Zonti. Ta pa je ... slal žogo na desno, od koder ... Krmec močno streljal: žoga je ... dela glavo prostega branilca Li... tasa in obtičala v mreži. Igralci Li... bertasa pa se še niso vdali in ... padali do konca. V 45' pa bi ... Breg v protinapadu z Zonto ... strelom Krmca povečal rez... Strel Krmca pa je bil netoč... žoga je šla visoko nad prečk... tem strelu je sodnik odžvižgal ... nec tekme.

LOM...

* * *

Juventina — Sudest 1:1 (0:...)

JUVENTINA: Gergolet; Fa... Žežlin, Nanut, Rupil, Montico, ... drič, Kaučič (v 41' p.p. Sirk), ... letič, Ferfolja, Visintin, Mak...

SUDEST: Valenting; Fr... Frateani, Franco, Musto, T... Forino, Uras, Gallas, Bastiani, ... tiston.

STRELCI: d.p. v 20' Ba... (S.); v 21' Cirk (J.).

Izenačenje popolnoma od... vrednosti ..., ki sta jo v ne... odigrali ... Andreškem igrišču ... ventina in Sudest. Obe ekipi sta ... počutili doma, saj obe igrata ... istem polju, ker je Sudest ... gost Juventine na njenem igr... Juventina je preveč na lahko ... čela to srečanje in Sudestu je ... lo zdržati hiter tempo vseh 90' ... zen tega je prevladoval tudi v ... tru igrišča. To je bilo opaziti ... v prvem polčasu, v katerem ... Štandrežcem najbolj primanjk... uigranost. V napadu niso ... svoje običajne hitrosti, prev... driblali in strelov v vrata je ... malo. Celotna ekipa pa je bila ... počasna in je s tem Sudestu ... stila preveč prostosti. Sreča ... ventino je bila ta, da Podl... niso znali te prostosti izrabiti, ... prav so večkrat imeli sodnika ... svoji strani. Vendar ne bi bilo ... temu dajati krivdo za neodl... izid, kajti Juventina bi zmagala, ... bi igrala po svojih zmožnostih ... pa hranila svojih sil.

V prvem polčasu je bilo malo ... membe vrednih akcij. Po ve... nem podajanju med napadalci ... Kodrič v 21' zadel prečko. ... je Sudest zelo dobro streljal ... del prečko, a Gergolet je z ... batskim posegom prestregel žogo. ... 14' d.p. smo videli lepi strel ... tiča, ki ga je vratar ubranil, ... je padla pred Kodriča in ... pred praznimi vrati zgrešil. V ... in 21' se je tekma vžgala. ... je zgrešil podajo, dobil je žogo ... tiston, ki je realiziral za Sudest. ... Protinapad Juventine in ... gol Sirka. Potem precej mirna ... do 40', ko je Ferletič z ... cijo prodrl do nasprotnih vrat, ... ni izrabil zelo ugodne prilike ... streljal v vratarja.

D. ...

* * *

Olimpija — Virtus 2:2 (0:1)

Olimpija je nastopila v tej p... stavi:

Kante, Rebula, Trampuž, G... ni, Blažina, Perisutti, Škoda, ... (Štoka), Ferlat, Metelko, Nanut...

Tekma je bila v jutranjem ... ju na zelo blatnem igrišču, ki ... oviralo redeu potek igre. Olimpiji ... je tokrat uspelo doseči točko ... zultat pa nikakor ne ustreza ... ki sta jo pokazali obe enajsterici, ... saj je Olimpija imela vrsto dobrih ... priložnosti in je Virtus v drugem ... polčasu igral skoraj izključno ... rejeno vlogo. V začetku tekme ... bili igralci Olimpije precej ... tovi in nasprotniki so izkoristili ... napake z nevarnimi prodori. ... brambi vse ni bilo v najboljšem ... du in gostje so izvedli nekaj ... lov, ki pa niso preveč motili ... teja. V protinapadih je Olimpij... spelo izsiliti nekaj kotov. V ... nuti gol za Virtus: na odbito ... sta se pognala dva branilca Olimpije, ... pije, ovirala drug drugega, ... da je žoga prišla k nasprotnemu ... mu napadalcu, ki ni zapravil ... priložnosti.

Reakcija Olimpije je bila ... in igra se je odvijala brez ... jih razburjenj do konca polčasa. ... drugem polčasu je Olimpija ... la odločneje in je takoj potisnila ... nasprotnike na njihovo polovico ... grišča. Že v 5. minuti je imel ... risutti dobro priložnost, njegov ... čan strel pa je bil previsok. ... limpija je neprestano napadala, ... da mnoge dragocene žoge so ... zapravljene z nepremišljenimi ... dajami v prazno. V 21. minuti ... pija izenači: na Metelkovo ... jo skočita skupaj Nanut in ... lec, ki lepo odbije v lastna ... Veselje Gabrovčanov je bilo ... ko; niti minuto pozneje v ... sredine igrišča, nasprotnikov ... dalec strelja šibek strel proti ... tom. Kante je na pravem mestu, ... a spolzka žoga mu uide iz rok ... mrežo.

Po golu je pričela Olimpija ... novno napadati. V nasprotnikovem ... kazenskem prostoru so bile ... gneče, število odbitih strelov in ... pravljenih priložnosti je bilo ... ko. V 30. min. gol izenačenja z ... zadržnim prodorom Nanuta, ki ... preigral 5 nasprotnikov in ... s črte outa diagonalno ... gol. Zares razburljiv ... zadetek.

V 1. IN 2. AMATERSKI NOGOMETNI LIGI

Moštvi Vesne in Primorja ostali tokrat praznih rok

Vesna — Pro Romans 0:1 (0:0)

Postavi:

VESNA: Rado Tence; Verzier, Mongardini; Barbiani (k), Botti, Skrem; Švab, Milič (Degrassi od 20' d. p.), Della Vedova, Donini, Boris Tence.

PRO ROMANS: Visintin; Candussi, Calligaris I; Bazzeu, Pelos, Bolzan; Cantarutti, Candussi, Caucina, Cobas (k), Calligaris II.

Strelec: d. p. Calligaris II v 31'.

SODNIK: Crevatin iz Milj.

Note: sončno a hladno vreme, igrišče blatno. Gledalcev 400.

Po povsem zadovoljivi tekmi, ki so jo Križani odigrali v sredo proti enajsterici Monfalconeja, je vse kazalo, da so končno nogometaši Vesne našli pravo igro: odločnost v napadu in urejenost na sredini igrišča. Motili smo se. Žal je tudi v nedeljo Vesna morala poražena z igrišča, tako da postaja njen položaj na lestvici zaskrbljujoč. Kriški nogometaši so bili tudi tokrat požrtvovalni, zelo so se trudili, da bi našli pot do gola, a zaman. In prav ko je kazalo, da bodo domačini le prišli v vodstvo, pa so nasprotniki dosegli gol in tako tudi obe točki.

Kaj je torej z Vesno? Moštvo v tej kategoriji drago plačuje davek svoji neizkušenosti. Obramba je še kar v redu: Rado Tence je ponovno v dobri formi, branilca Mongardini in Verzier sta odločna, zanesljiva; Botti (pa tudi Finotto) je dober. Skrem je skrben in preračunan. Na sredini igrišča pa nekaj ni v redu: medtem ko se je Barbiani raživel, pa je nekoliko izven forme Boris Milič; Donini je sicer požrtvovalen, nima pa avtoritete pristnega režiserja. Napad je neučinkovit: Švab in Boris Tence sta požrtvovalna, nimata pa teže pravih strelcev. Della Vedova je prepočasen.

Kot vidimo, ima trener Mandanicci vrsto težav, ki jih bo moral nujno rešiti.

Domačini so živahno začeli, prijeli so vajeti igre v svoje roke, toda že od vsega začetka je bilo jasno, da bo Križanom zelo težko prodreti v nasprotni kazenski prostor; prvič, ker so bili gostje dokaj odločni; drugič, ker so bili domačini neodločni. Igralci Pro Romansa so odgovorili z nevarnimi protinapadi in Rado Tence je moral trikrat drzno poseči, da je odstranil nevarnost, ko se je nasprotno levo krilo samo znašlo pred kriškimi vrati. Domačini nikakor niso popustili in so še poostrili ritem svojih akcij. Ustvarili so tako nekaj nevarnih priložnosti, a — žal — napadalci jih niso znali izkoristiti.

V drugem polčasu so gostje uvidili možnost, da bi lahko dosegli gol in da bi tako zmagali. Odločneje so zato napadali in so v 22' zadeli prečko. V 31' pa gol, ki ga je z glavo dosegel Calligaris II. Vesna je požrtvovalno reagirala, igralci pa so bili znatno potrti, tako da je bila naloga nasprotnih branilcev še lažja.

b. l.

* * *

S. Anna — Primorje 1:0 (1:0)

S. ANNA: Pernisco, Gherbini, Gaetta, Zaccardi, Facchin, Pilat, Prandini, Degrassi, Bonazza (Zonno), Ive, D'Ambrosio.

PRIMORJE: Olivieri, Hrvatič, Bukavec, Fontanot, Del Bene, Žužič, Barnaba, Prašelj, Verginella, Germani, Lippot (Puntar).

STRELEC: Bonazza v 35. minuti prvega polčasa.

KOTI: 6:6.

SODNIK: Bulfoni (Videm).

GLEDALCEV: približno 500.

Primorje je v nedeljo zopet okusilo grenkobo poraza. Čeprav je bil ta poraz zelo tesen, moramo vzroke zanj poiskati v zgrešeni taktiki in nepravilni razporeditvi moštva na igrišču. Kot teden dni prej v Fari je tudi to nedeljo zopet prišlo do enakih napak. Vendar pa so te napake še manj opravičljive (in zato hujše) saj je imel trener na razpolago vse igralce. Že v začetku ni bilo jasno, zakaj je Del Bene igral prostega igralca, ko je pa le nekaj dni prej v prijateljskem srečanju s Fortitudom na tem mestu sijajno nastopil Trampuž. Del Bene je namreč ključni igralec Primorja na sredini igrišča, z njegovo premaknitvijo v obrambo pa je prav center igrišča zgubil svojega koordinatorja. Žužič, ki bi moral zamenjati Del Beneja, je imel drugo nalogo: kriti je moral Iveja (bivšega igralca Triestine). Ta je sicer res začel igrati na sredini igrišča, skončalo pa se je tako, da je postal najnevarnejši napadalec S. Anne. Tudi ta taktika je bila zato zgrešena, ker bi moral Iveja kriti kak branilec, nikakor pa ne Žužič, ki bi vendarle moral prevzeti vlogo režiserja. V drugem polčasu se je tudi trener zavedal, da tako ne gre več naprej in je «obesil za pete» Iveju Germanija. Žužiču je v drugem delu tekme (zaradi «garanja» v prvem polčasu) pošla sapa in zato ni igral tako dobro, kot smo ga običajno navajeni videti.

Vse to je seveda v vrstah Primorja ustvarilo precej zmešnjave. To so občutili posebno proseški napadalci, ki so imeli na razpolago premalo žog, da bi lahko z njimi spravljali v resnejšo zadrego obrambo domačinov.

S. Anni seveda nočemo odrekati zaslug za to zmago, kljub temu pa mirne duše rečemo, da bi se lahko Primorje brez večjih težav temu porazu izognilo. V drugem polčasu, ko so Prosečani množično napadali, je bilo jasno videti, s kakšno težavo je S. Anna odbijala nevarne akcije Primorja. Zato moramo tu postaviti nekaj vprašanj: Zakaj ni ekipa Primorja sposobna pokazati niti polovice dejanskih sposobnosti? Je kriv za poraze le taktični sistem igre? Je morda vmes tudi psihična kriza ali celo slaba priprava?

Ta vprašanja zahtevajo takojšnji odgovor. V nedeljo bo namreč Primorje gostilo prvo moštvo z lestvice, Italo. To gradiško moštvo ni v dosedanjih petih prvenstvenih tekmah še okusilo grenkobe poraza. Zbralo je devet točk in dalo devet golov. Vratar Itale pa je nepremagljiv že 450 minut igre. Bo to nepremagljivost ohranil tudi v nedeljo?

B. R.

A ekipa proseškega Primorja bo odigrala jutri, v sredo, 11. t. m. na Proseku prijateljsko tekmo z enasterico Portualeja. Srečanje bo ob 14.30.